

PACINA SPORTIVĂ

Boxul în România

Frecvența reprezentațiilor pugilistice la noi, este cea mai elocventă dovadă de progresul pe care nobila artă îl înregistrează în România. Faptul că boxeurii notorii ai ringurilor internaționale vin aici să-și exhibeze știința, în fața băștinășilor, ne îndrituiesc a concluda că beneficiăm de un larg credit, peste hotare.

Inceputurile s'au efectuat timid, pornind dela primilivul amatorism. Acum 4—5 ani însă, după contactul mai des cu occidentul ringul bucureștean a început să se stilizeze. Sportul acesta, foarte spectaculos, atrage în scurt timp numeroși spectatori. Elementul primordial pe acest tărâm, contribuția materială a publicului, fiind câștigat, succesul este asigurat. Pentru a îndrepta mișcarea pe făgașul ideal, se constituie o federațiune a boxeurilor profesioniști, care nu are însă fericirea a fi condusă de spirite luminate, de oameni competenți. Sportul care promitea să se desvolte cu pași giganteschi suferă maladia copilului, căruia nu i se dă libertate, în aer deschis. Pugiliștii cari s'au dedicat exclusiv profesionismului, neinițiați, uită grija zilei de mâine, nu se ocupă serios de antrenamentul și în scurt timp decad. Prea puțini reușesc a se menține vreme mai îndelungată, pe firmament.

Apar match-makers-ii, faimoșii organizatori, recrutați în majoritate din nespecialiști, cari din invidie față de câștigul imaginat al unui predecesor, suportă la bilanț un faliment sigur. Bursele combatanților devin exorbitante: un pugilist local este plătit chiar cu 30000 lei de match. Prețul locurilor se majorează, iar spectatorul începe să-și caute distracțiile aiurea. Intre timp prin decizii ridicole, federațiunea pecetluiește incuria.

Boxul amator, care la categoriile inferioare are pugiliști superiori profesioniștilor respectivi, este abil condus de serioasa înjghebare a F. S. S. R. Se organizează anual campionate regionale și naționale, pentru consacrarea celor mai buni. Din păcate mirajul banilor îi atrage spre profesionism, unde în scurt timp decad. Actualmente amatorii sunt organizați în toate regiunile țării, 12 la număr, în timp ce propaganda Federației salariaților se reduce la spectacolele din București.

Cu mai multă pricepere și utilizarea rațională a valorosului material fizic existent în țară arta pugilistică are la noi multe șanse de sigură reușită.

Sport sau...

Englezii au o deosebită predilecție pentru cursele de motocicletă. O alergare obișnuită nu satisface însă gustul pretențios al insularilor, cari organizează acum probe din cele mai fanteziste. Deunăzi, la Dalton Bank, în fața unei asistențe de peste 8000

Se termină actul al doilea al campionatului național de foot-ball. La București echipa ostășească din Brașov, „Colțea”, elimină pe campioana Munteniei, „Olimpia” din București cu 2—3. După cele 90 de minute reglementare, jocul fiind nedecis, se acordă două prelungiri în cari rezistența Colțitelor pecetluiește situația.

La Chișinău se hârjonesc reprezentanții Basarabiei și Bucovinei „Mihai Viteazul”, echipa locală dispune de „Polonia” din Cernăuți, în mod categoric, cu 5—2. Este a doua victorie a basarabenilor, care deși făcuseră și anul trecut o figură din cele mai onorabile în competițiune, au fost nedreptățiți și eliminați.

La Lupeni, în fața „Jiului”, în urma unei neînțelegeri provocate de o telegramă buclucăse, „România” din Cluj declară farfai, Conform regulamentului perde partida.

Chinezul nu prezintă contra „Soimii C. F. R.” din Sibiu formația-i cea mai bună și este nevoit a termina prima partidă la egalitate, adjudecându-și rejudecarea, cu o formație recomandată.

Se califică pentru semifinale Colțea-Brașov, Mihai-Viteazul-Cernăuți, Chinezul-Timișoara și Ziul-Lupeni.

***

Se anunță în Capitală prima reuniune de ciclism și motociclism, pe pistă, la Floreasca.

***

Arta pugilistică își desfășoară reprezentația obișnuită în Arenele Romane din Capitală. Organizație bună, dar slab dirijată de instanțele oficiale, care suferă un fiasco moral. Francezul David învinge pe vienezul Steinbach prin descalificare, în a cincea repriză. Compatriotul său Riond trimite pe Dumitru Călinescu knockout, în repriza a opta. Marin Alexandrescu obligă pe Philippe a-i abandona după două minute, iar Chirilă Dan dispune de J. Dezideriu, prin abandonare.

Arbitrii însușienți, juriu incompetent (cu excepțiile de rigoare).

***

In match amical de foot-ball, Chinezul termină la egalitate (1—1) cu reputata echipă vieneză W. A. C., care joacă Sâmbătă și Duminică în Capitală, pe arena Romcomit.

***

Săptămâna sportivă

La București se termină campionatele naționale de tennis ale României. Lupp (Arad), în formă constantă, își adjudecă finala de simplu-domni. D-na Schlosser triumfă, în seria rezervată deoamnelor.

Asul looping-urilor, faimosul aviator francez Fronval sucombă în urma unui stupid accident de avion, întâmplat pe pământ, în timpul aterizării.

Sic transit...

Pe marginea sportului

FIGARO BOXEUR

Pugilistul italian Luigi Quandrini, care se afirmă pe zi ce trece, posedă o meserie extra-pugilistică. El este... bărbier — în sens propriu — și poate fi văzut, în fiecare dimineață, în atelierul său, când nu boxează, săpunând conștiincios barba clienților săi, și mânuind cu abilitate briciul. Credem că nu prea le vorbește de politică, sau de divorțul vecinei din colț și cu atât mai puțin de viitoarele alegeri prezidențiale din republica frizerilor.

Cât privește pe clienții săi, nu ne îndoiim că sunt mândri de ele și... nu-l contrazic prea vehement.

ROBINSON

Faimosul Robinson Crusoe al lui Daniel Foe a fost inspirat după cum se știe autorului de istoria autentică a marinarului englez Selkirk, care a trăit mulți ani pe insula Juan-Fernandez, de lângă Chile.

Acest Selkirk a fost un sportsman în genul său, nimeni nu poate ști dacă Alain Gerbault, faimosul navigator, care înconjoară lumea, singur, într-o barcă, înfruntând oceanele, nu se va instala deasemenea, în cele din urmă, pe o insulă îndepărtată.

În orice caz, un lucru este cert: el nu va alege insula Juan-Fernandez; aceasta posedă actualmente o întreagă colonie instalată în jurul unui dispensar al Crucii Roșii, care, este legat de Valparaiso prin T. F. F. Aventura devine deci în timpurile moderne, imposibilă...

să amuze publicul britanic. Nu există serbare populară unde să nu se organizeze curse de oameni deghizați, de femei, de purtători de coșuri.

Toate sunt înglobate în cadrul... competițiilor sportive.

OCHASUL

CAP. II

Directorul închisorii ședea în biroul său, singur cu numărul 14.208.

Că fusese adus față'n față, și lăsat singur, cu omul pe care hotărâse să-l omoare, mira nespuse pe condamnat. Acesta n'avea lanțuri. Ușa era închisă cu cheia, și cheia pusă pe masă între ei doi. Cele trei săptămâni pe care le petrecuse în spital îi fuseseră de folos, dar fața rămase cu aceeași paloare de cadavru.

— Gestul inspectorilor de acum trei săptămâni, spuse directorul, a făcut necesară dimisia mea. Am așteptat să fie numit urmașul meu care azi și-a luat postul în primire. Eu părăsesc închisoarea. Dar, mai înainte am să-ți spun ceva care te privește. Zilele trecute, un condamnat care, după terminarea osândeii, a părăsit închisoarea în anul trecut, citind cece-au publicat de curând gazetele cu privire la d-ta, mi-a scris. Mărturisește că el e acela, care, sub numărul d-tale, ceruse tutunul gardianului-șef. Îl cheamă Salter și-ți seamănă mult. Își primise partea lui și când veni s'o ceară pe a d-tale, gardianul-șef, luându-l drept d-ta, i-o dădu. Gardianul-șef n'avea cea mai mică intenție să te fure.

Condamnatul respiră cu greutate și se aplecă deasupra mesei, foarte atent.

— Până la primirea acestei scrisori, continuă directorul, mă arătasem dușmănos față de curentul care s'a născut în favoarea iertării d-tale; dar, de îndată ce-am primit scrisoarea, am cerut, la rândul meu, această grațiere, și ea ți-a fost acordată. Cu atât mai bine cu cât suferi de-o boală de inimă. Ești deci liber acum.

Privirea condamnatului deveni fixă și el se ridică fără a spune un cuvânt. În ochii săi trecu o expresie ciudată și dinții lui albi scanteiară, amenințatori între buzele-i deschise. Totuși o oarecare blândețe tristă tempera asprimea trăsăturilor sale.

— Omnibusul va pleca la gară peste patru ore, urmă directorul. Ai rostit anumite amenințări împotriva vieții mele...

Directorul se opri o clipă; apoi, cu o voce pe care emoția o făcea să tremure ușor, continuă:

— Intențiile d-tale în această privință—nu vreau să mă ocup de ele — nu mă vor împiedica nicicum să mă achit, de aceea socot, dela om la om, ca o datorie față de d-ta. Te-am tratat cu o asprime a cărei grozăvie o înțeleg abia acum. Credeam că am dreptate. Greșala mea nenorocită că nu ți-am înțeles firea. Am interpretat, dela început, rău purtarea d-tale și făcând aceasta, mi-am încărcat conștiința cu o povară care-mi va amăra restul zilelor. Voi face tot ceea ce-i în putința mea, dacă nu e prea târziu, spre a îndrepta răul, pe care ți l-am făcut. Dacă, înainte de-a te pune la carceră, aș fi putut înțelege nedreptatea și să prevăd urmările, mi-aș fi dat viața bucuroasă, mai bine decât să ridic mâna asupra d-tale. Viețile noastre au fost irosite, dar suferința d-tale este un trecut, a mea un prezent și nu va înceta decât odată cu viața mea. Căci viața-mi este de aci încolo o remușcare și nu doresc s'o păstrez.

Spunând aceasta, directorul, foarte palid, dar cu aerul hotărât, luă dintr'un săltar un revolver încărcat și-l puse dinaintea condamnatului.

— Iată prilejul găsit, spuse directorul liniștit; nimeni nu poate să te împiedice...

Condamnatul râsuflă adânc, apoi se depărtă de armă ca de-o ispită.

— Încă, nu... încă nu, băgău el plin de groază.

Cei doi oameni stăteau față'n față, fără o mișcare a mușchilor.

— Ți-e frică? întrebă directorul.

O lucire grabnică trecu prin ochii condamnatului.

— Nu! gâfâi el, știți că nu. Dar nu pot... încă nu.

Condamnatul, căruia o nespuse paloare, niște ochi sticloși și niște dinți scanteietori îi făceau o mască de mort, se ridică clatinându-se.

— Ați biruit! M'ați îmblânzit! Un cuvânt omenesc a făcut ceea ce nu putuseră nici carcera, nici biciul... Asta mă chinue acum înăuntrul... Pentru acest cuvânt aș putea

fi sclavul d-tale.

Lacrimi curgeau din ochii săi.

— Nu pot să-mi stăpânesc lacrimile. Văd că nu sunt decât un copil... și credeam că sunt un om.

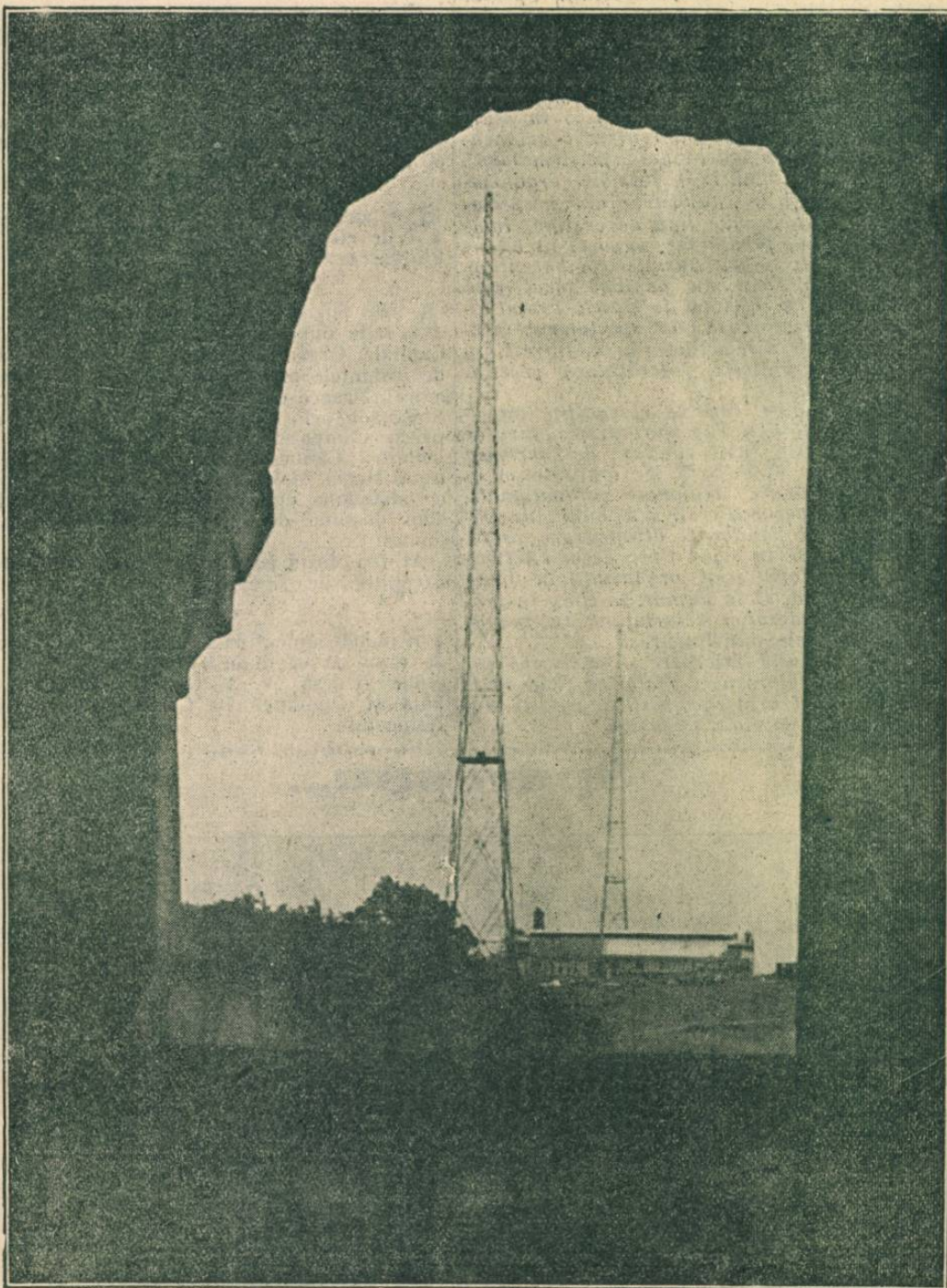
El se clatină.

Directorul îl prinse în brațe și-l așeză în scaunul său. El luă mâna condamnatului într'a sa și simți o puternică, o caldă strângere. Ochiul nenorocitului privia în neștire. Un spasm dureros îl făcu să-și ducă mâna, rămasă liberă, la piept, degetele sale fără carne se crispară pe cămașă. Un zâmbet slab sbârci fața galbenă, descoperind dinții scanteietori.

— Acest cuvânt omenesc, murmură el, dacă l-ați fi spus cu mult înainte... dacă... dar mi-e bine acum. Mă voi întoarce... mă voi întoarce la lucru... mâine.

Mâna care ținea pe cea a directorului o apăsa ceva mai mult, apoi se descleștă cu totul din strânsoare. Degetele crispate, pe cămașă lunecară și mâna căzu. Capul, greu, se aplecă și se răzimi de speteaza scaunului; zâmbetul îngheță pe fața de marmură și ochii sticloși, dinții scanteietori ai unui mort rămaseră îndreptați spre tavan.

SFARSIT

POEZIA TEHNICEI MODERNE

Conservatorii și toți câți laudă trecutul, se plâng că tehnica modernă ar fi distrus frumosul, poezia de odinioară a carului cu boi, a stafetei trimisă în goană să vestească pe castelană de victoria stăpânului, a sunetului de buci.

Fotografia noastră — postul de radlo emisiune din Langenberg, văzut dintr'o ferăstră a turnului Bismarck deși înfățișează ultima creație a geniului omenesc, cuprinde atâta poezie, încât nu mai e nevoie de nici un argument spre a dovedi netemeinicia susținerilor, celor cari sunt împotriva progresului.

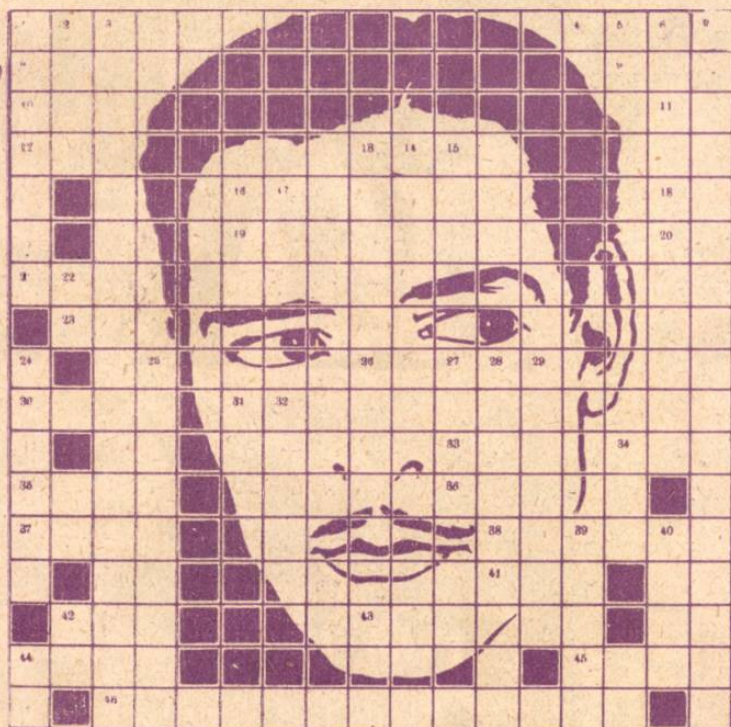

Jocurile Realității

Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

Joc No. 1 (Rona'd Colman) cuvinte încrucișate

(10 puncte) de CONST. MASSU

Orizontal: 1) Părăsit; 4) Continent; 8) Adverb; 9) Fluviu în Europa; 10) Brânză de oi; 11) Coniecție; 12) Armă; 13) Comună; 16) Ghiocel; 18) 2 litere din Frig; 19) Prietenească; 20) Pronume; 21) Sațiu; 23) Coniecție; 26) Monștri; 30) Zeu; 31) Pânză; 33) A alpi; 34) La călărie; 35) Urcăm; 36) Apă stătătoare; 37) Dibăcie; 38) Scumpă (fam.); 41) 3 litere din Ecaterina; 42) A apare; 43) Poet și romancier american (1811—1849); 44) Indur; 45) Cicăleală; 46, Aviațiunea;

Vertical: 1) Meșteșug; 2) Macagiu; 3) Dispozițiunea de a contracta boale; 5) Notă muzicală; 6) Care nu se poate feri; 7) Contrar guvernului; 13) Chibzuiră; 14) Regină a Angliei; 15) Scop; 16) Animal; 17) Ins; 22) Macaz; 24) Priat; 25) Ce aparțin unui om brutal; 27) Idol (Articulat); 28) Gonise; 29) Care produc efectul lor; 32) Avânt; 34) Oraș în Europa; 39) Funii cu care se leagă leuca de carâmbul carului; 40) Animal; 42) Alifie; 44) Pronume.

Joc No. 2 Șaradă

(5 puncte)

de Căpitan De l'ABINA-Chișinău

Șarada ce vă propun,
Numai trei părți o compun.
Cea dintâi fără nconjur,
Vă dă nume de popor,

Cea de-adoua c'uşurință,
Vă dă nume de ființă;
Iar a treia de îndată,
Măsura de timp arată.

Toate trei dacă le legi,
Șarada ușor deslegi,
căci de-s strânse laolaltă,
Un popor nomad arată.

Joc No. 3 Metogramă

(5 puncte) de N. DÂMBOVIȚEANU

Cu S e instrument.
Cu B este decret.
Cu N e un nimic.
Cu H pentru calic.
Cu C în ea locuești,
Acum poți să găsești!

„Mary, Mary, dă-mi mâna!”
„Cu plăcere, dar vorbește întâi cu mamă!”
(„Judge”)

Joc No. 4 (Golf de cuvinte)

(10 puncte) de CONST. MASSU

Se dau următoarele două cuvinte:
SIBIU-AMARA. Să se ajungă dela cuvântul Sibiu la cuvântul Amara, pe calea cea mai scurtă, schimbându-i-se, pe rând, câte o literă.

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 August. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri din numerile 25, 26, 27 și 28, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primese câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 August 1928.

DEFINIȚIE.

— Ce-i aia deficit?
— Deficit e ceia ce ai când nu mai ai.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
revistă săptămânală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărindar 9
Telefon 306/67

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an întreg . . . . . Lei 300
Pe o jumătate de an . . . . . „ 170
Pe trei luni . . . . . „ 90

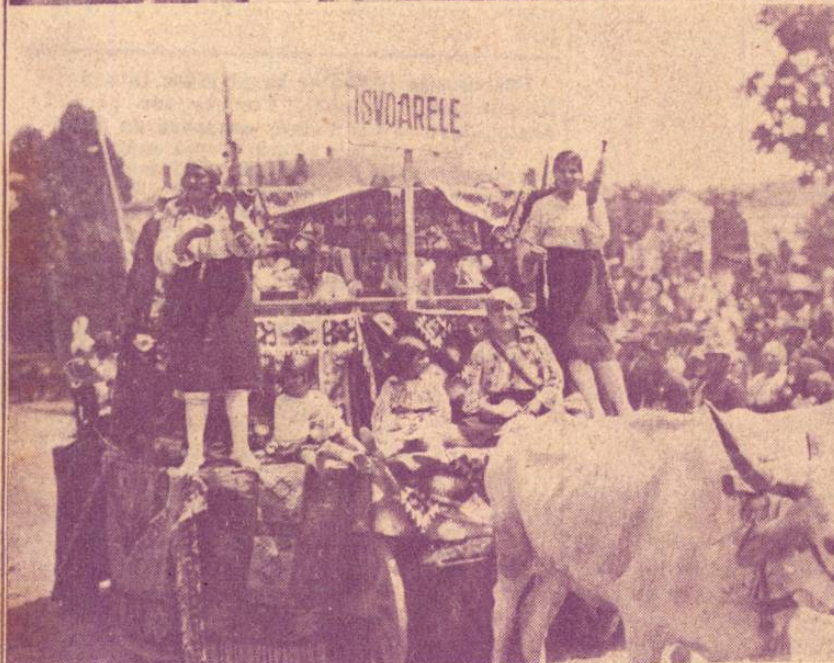
PENTRU STRĂINĂTATE
Pentru America 25
Jugoslavia și Cehoslovacia . . . Lei 300

Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție N. Constantin

REALITATEA

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
"IAȘI"

Profesorul Nicolae Iorga, cu mulțumirea sufletească a omului ce și-a făcut mai mult decât datoria față de țară și neam, a putut sărbători 20 de ani de la înființarea Universității populare din Vălenii de Munte.

La festivitate au participat Principesa Elena, Principesele Margareta și Teodora, d. general Condeescu, dr. C. Angelescu, ministrul instrucțiunii publice, profesor Dimitrie Gusti, inginer Cihodariu, N. Batzaria, George Brătianu, Ion Sân Giorgiu, Constantin Papazol, primarul Vălenilor, V. Munteanu-Râmnic, etc.

S'au ținut cuvântări și s'au executat — de către elevele școlii de misionare — tablouri alegorice. Fotografiiile noastre, luate la Vălenii de Munte, înfățișează primirea în gară și defilarea carelor alegorice.

București. — Atelierele „Adevărul” S. A.

REALITATEA

ANUL II, No. 26

14 Iulie 1928

ilustrată

20 PAGINI

Apare Sâmbătă

In
acest număr:
La
marginea pământului
Spitzbergen,
ținutul arctic
Ultimele clipe ale lui
Rasputin

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
IASI

Cea dintâi femeie care a trecut în zbor Atlanticul

MISS AMELIA EARHART din Boston, Statele-Unite ale Americii, împreună cu pilotul Wilmer Stultz și mecanicul Gordon, au plecat în zbor din Trepassey, Newfoundland, cu aeroplanul „Friendship”, în ziua de 17 Iunie 1928 și au ajuns în localitatea Burry Port din Irlanda la 18 Iunie. E prima femeie care a trecut în șor Oceanul de la Apus la Răsărit, după cum Lindbergh a fost primul bărbat. E curios că Miss

Prețul vieții

Vă amintiți de crima săvârșită în Capitală acum vre-o două luni: doi modești lucrători au rupt dintr-o grădină câteva crengi de liliac în floare, și au fost împușcați. Citim în gazete, recent, că o altă crimă a fost săvârșită într-o comună, pentru un burduf de brânză subtilizat de un țaran altui țaran.

Și ni-i dat zilnic să citim fapte care, deși „diverse”, deși pierdute adică, în noianul măruntelor întâmplări publicate cu slove mari și negre, nu sunt totuși mai puțin impresionate și mai puțin semnificative.

Ceeace se desprinde din urmărirea și adâncirea faptelor mărunte cotidiene este cruzimea. Și se mai desprinde ceva: desconsiderarea vieții, deprecerea ei.

Viața nu mai contează. Războiul, revoluțiile nu au prăbușit numai valorile materiale și morale, nu au redus numai valoarea hârtiei monetă la valoarea pură și simplă a unui petec de hârtie maculatură, dar au coborât pe ultima treaptă a bunurilor acel bun care se cheamă viața și pe care neputându-l creia, n'avem dreptul nici a-l distruge.

Războiul, revoluțiile, nu au demonstrat însă adevărul acesta, ci altul, — monstruos: anume că viața nu costă nimic și că poate fi, prin urmare, spulberată fără vre-o pagubă.

Gorki desprinde una din laturile caracteristice ale sufletului rus, în paginile unei cărți care e un rechizitoriu aspru și întemeiat. Latura aceasta este cruzimea. Și latura aceasta a fost adâncită în urma războiului, în urma revoluției. Gorki ilustrează adevărul cu o anecdotă. Vine un țaran la dânsul și-i spune:

— Vecinul mi-a ucis vaca. Eu i-am luat vaca lui și l-am ucis pe el. Ce osândă o să-mi dea stăpânirea că i-am luat vaca?

— Ți-e teamă că ai luat o vacă, iar nu că ai ucis un om?

— Păi viața nu costă nimic. Ne-o dă Dumnezeu fără s'o cerem și fără s'o plătim. Dar vaca...

Desigur că ea costă și că, din punctul său de vedere, țaranul lui Gorki avea dreptate.

În lumina acestei monstruoase concepții apar explicabile toate aceste crime cari alimentează coloanele jurnalelor și cari nu mai trezesc decât rareori interesul lectorului.

ION PAS

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

S'a amânat iar — e vorba de împrumut.

S'a amânat până la toamnă. Atunci deabia se va putea face stabilizarea leului. Toamna e lungă dar și răbdarea românului n'are margini și... vom aștepta.

Din penitenciarul dela Ocnele Mari zece deținuți au încercat să evadeze. Sentințele făcând uz de armă 9 dintre ei au fost omorâți, iar unul grav rănit s'a refugiat într-o pădure.

În Jugoslavia, în urma atentatului din Skupcină s'a produs o criză de guvern. E ferbere mare căci nu se știe încă cine va fi însărcinat cu formarea cabinetului.

Și în Grecia e criză politică. Parlamentul s'a fost dizolvat și e vorba să se procedeze la alegeri noi.

Un vapor chilian „Angamos” a suferit un naufragiu, fiind isbit de furtună în stânci. S'au înecat 292 persoane.

Nu se știe încă nimic precis asupra soartei lui Amundsen. Un moment s'a sosit c'a fost salvat, pentruca mai apoi să fie considerat mort.

În orice caz sunt puține nădejdi să mai poată fi găsiți eroii civilizației.

Mareșalul Pilsudski e hotărât să-și petreacă o parte din vară în România. Hotărât să vină în țara noastră la începutul lunii Iulie, și-a amânat acum sosirea pentru o dată ulterioară.

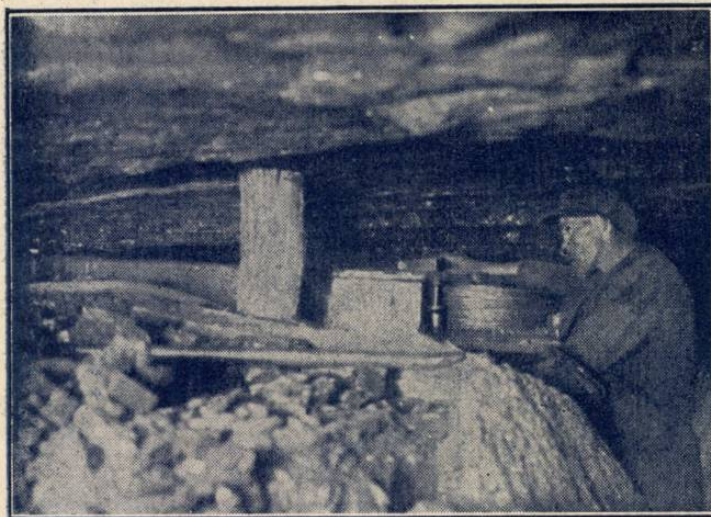
Minele de cărbuni din Ardeal

Case muncitorești în colonia minieră Tic a societății minele de cărbuni din Ardeal

Cu ajutorul unui sfredel cu aer comprimat, lucrătorul minei face o gaură în perețele de cărbuni, unde va așeza apoi explozibilul.

Mașină electrică de extras cărbuni

Ultima noapte a lui Rasputin

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
"IASI"

În seara de 16 Decembrie 1916, la o oră târzie, principele Iussupov, care e căsătorit cu o nepoată a țarului, vine cu automobilul la Rasputin, spre a-l lua cu sine la o mică petrecere. Nu e nici o mirare ca un reprezentant al aristocrației rusești să caute societatea „Prea Sfântului”. Influența acestuia, la curte, e mare, și desigur nu mai mică ura împotriva „Starețului” din partea conducătorilor și a ofițerilor. Călugărul e făcut răspunzător de toate greșelile politice și militare ale Țarului. Se vorbește despre orgii și serbări fanatice, pe care Rasputin le-a organizat în casa lui. Pe șoptite se dau numele femeilor, din cele mai de seamă familii ale împărăției, amestecate în aventuri extraordinare.

Însfârșit lucrul a mers până la capăt! Prințul Felix Iussupov s'a legat împreună cu Purischewitsch, deputat în Dumă, cu marele duce Dimitrie Pawlovitch și cu locotenentul Suchotin, din garda imperială, ca să „achite” pe omul de încredere al Țarului. S'a ales această noapte de iarnă, pentru execuție. Deși nu

Cu o ultimă sfortare Iussupov se rupe din vrajă. Se scuză și aleargă până la ceilalți conjurați. „Otrava n'are nici un efect! Cu o ură tot mai cumplită se ia hotărârea ca osânditul să fie sugrumat, de câteși patru. Dar Iussupov se răzgândește. Rasputin e de o putere de uriaș. Prințul roagă pe marele duce să-i dea revolverul și se înapoiază la musafirul său. Rasputin se plânge de dureri, se stăpânește însă curând și propune să meargă până la țigani răutari spre a-i aduce să le cânte ceva. Voește să plece. Simte pericolul în jurul său. Iussupov îl convinge să meargă să admire lucrurile de artă din camera alăturată. Pe când Rasputin ținea în mână o cruce de cuarț, principele îi pune revolverul în coa-

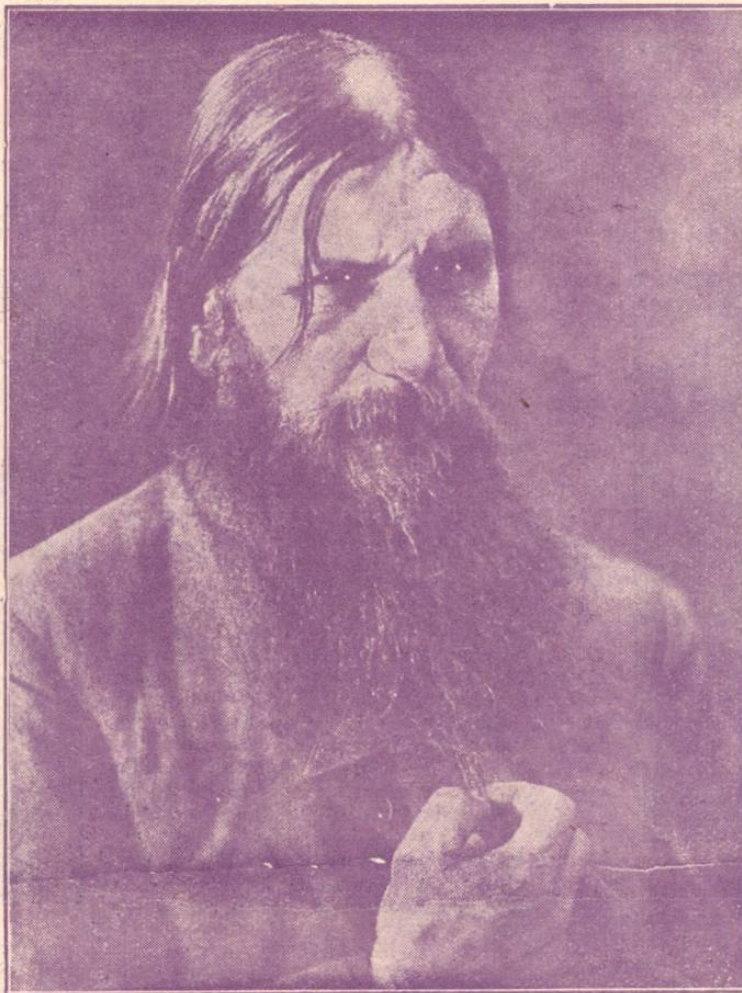
putin se ridică iară, în spatele său. Iussupov aleargă în odaia sa de lucru și se întoarce cu un băț de gumă. Rasputin târându-se în patru labe, a ajuns la o ușă secretă, care duce în curte. Ușa se deschide, ca prin minune. Rasputin ajunge în curte! Dar acum Purischewitsch trage două focuri, după el. Iussupov taie drumul fugarii, alergând prin grădină. El vede pe călugăr năpustindu-se spre poartă. Purischewitsch trage încă odată, a patra oară. Rasputin cade iar. Infuriat în enervarea sa, Purischewitsch îl lovește cu pintenul, făcându-i o gaură în tâmplă.

Un sergent de oraș, auzind împușcăturile, sosește în grabă. Iussupov îi povestește, fără să se gândească, tot ce s'a petrecut. Ser-

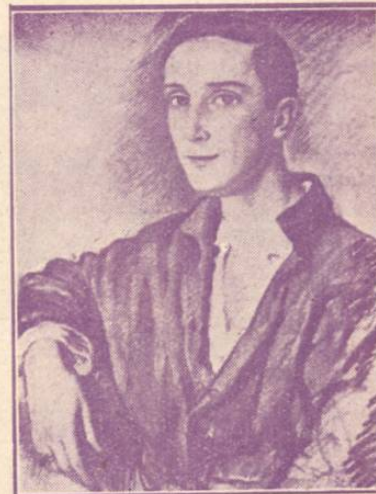
gentul se grăbește, cu totul aiurit, spre a face raport la poliție. Între timp marele duce și locotenentul din gardă se înapoiază. Cu puteri unite, conjurații duc mortul la trăsura. Merg până la podul Petru și Paul și aruncă pe cel ucis într-o gaură făcută în gheața Newei... Două zile în urmă, mortul e

Fiica lui Rasputin
(Fotografie din 1916)

Ultima fotografie a lui Rasputin, luată puțin timp înainte de-a fi ucis.

Prințul Iussupov
(după un tablou)

găsit. Iussupov aduce țarului un denunț contra lui, din partea curții marțiale. Țarul foarte turburat o respinge. Marele duce Pawlovitch e exilat în Persia, Iussupov la moșia sa din gubernia Kursk. Purischewitsch și Suchotin dispar pe front. „Lumina s'a stins!” se văita țarina, când s'a anunțat moartea lui Rasputin.

prea are încredere în prințul Iussupov, Rasputin îl urmează până la palat. „Sunt vrăjit”, spune dânsul, „Dumnezeu m'a păzit totdeauna”. Acestea și alte vorbe cu tâlc, fac să se creadă că acest călugăr fanatic credea în chemarea sa. Dar rolul său devenise tot mai dubios, plin de păcate, cum era și dânsul, acest bărbat puternic, cu fața rustică grosolană, în mijlocul căreia ochii pătrunzători, străluciau de o forță hipnotică aproape supraomenească.

Iussupov într-o carte scrisă în limba rusă și apărută la Paris în 1927 (Prințul F. T. Iussupov: „Sfârșitul lui Rasputin”) descrie cum s'au împărțit rolurile de ucidere. El este însărcinat să omoare pe călugăr. Ceilalți conjurați așteaptă în sala de sus. Pălăvrăgind de una și de alta, vânătorul și vânatul se așează în odaia de mâncare. Vinul și cozonacul sunt otrăvite; el șovăie înainte de-a lua. Însfârșit apucă paharul și cozonacul.

Otrava rămâne fără efect 1). Dar survine ceva nou, starețul rânjește cu răutate. E conștient. Și străpunge cu ochii pe gazdă. Tânărul principe simte amețelă. Lucrurile din fața lui încep să joace. Rasputin îl hipnotizează!

1) Lucrul care la început a părut cu totul extraordinar și a adăugat la nimbul care înconjoară figura lui Rasputin, a fost explicat apoi. Otrava întrebuițată a fost cianura de potasiu și aceasta cu acidul carbonic din vin sau din cozonac, alcătuește o substanță inofensivă: carbonat de potasiu.

„tă și-i spune grăbit: „Fă o rugăciune, Grigori Iefimowitch!” Rasputin îl privește uimit, simte pericolul, vine foarte aproape de aristocrat, încearcă să-l hipnotizeze. Dar Iussupov nu se lasă. Trage, Rasputin mugește odată, apoi se prăbușește ca o fiară puternică, pe blana de urs. Acum ceilalți coboară în grabă scara. Leșul e cercetat. Deasupra inimei pe cămașa de mătase, se vede o pată de sânge. Rasputin e mort.

Marele duce și locotenentul din gardă pleacă în automobil să caute un loc unde pot duce cadavrul. Prințul și Purischewitsch se duc sus și discută în șoapte. În urmă Iussupov, care deabia își poate stăpâni agitația, se coboară iar jos. Și înlemnește de spaimă. Vede cum „Mortul” a deschis un ochiu. Deodată cel greu rănit se scoală, cu o putere supranaturală, se asvârle asupra adversarului său, mugește ca o fiară sălbatică. Iussupov simte o mână a dușmanului său de moarte, pe umărul său, cealaltă începe să-i apuce beregata. Amândoi luptă. Rasputin cade a doua oară. „Revolverul! Revolverul! Trăește!” îi strigă Iussupov lui Purischewitsch, care coboară în grabă scara. Prințul „simte”, că Ras-

Iar acum, după 12 ani, fiica lui Rasputin, doamna Solovieff, care trăiește la Paris, a chemat în fața justiției franceze pe prințul Iussupov, cerându-i să plătească 25 milioane franci despăgubiri.

Vilegiatură
PAUL MILKER
Voiaj
PAUL MILKER
Cufere Automobil
PAUL MILKER
În Cal. Victoriei În
PAUL MILKER

Tragedia reginelor în exil

În zilele noastre, sunt câteva regine de tronate, cari fiecare în parte au jucat rolul principal.

Istoricii, poeții, nuvelistii, ar găsi în aceste câteva tragedii „material bogat pentru construirea unor înalte edificii de simțire, de tristețe, de lacrimi...”

Gândiți-vă doar la acele regine înconjurare nu de mult de pompa și întreaga panoplie a puterii, de orbitoarea strălucire a palatelor, de devotamentul și credința milioanele de supuși — și privindu-le cum sunt astăzi; scoase din rând, nebagate în seamă sau chiar complet uitate; singure cu amărăciunile și suferințele lor.

O figură mai tragică decât a celorlalte este desigur îndurerata împărăteasă a Rusiei, *Maria Feodorovna*, supranumită „Doamna înlăcrămată”.

În vârstă de optzeci de ani, dânsa a triumfat și suferit în acest interval, așa cum nu a suferit nicio altă femeie. Astăzi, trăește, uitată de lume, la Copenhaga, hrănită cu amintirile trecutului și ocupată cu ștersul lacrimilor prezentului.

S'a născut într-o relativă obscuritate fiind a patra fiică a unui principe, care a devenit mai târziu rege al Danemarcei. A fost logodită cu moștenitorul tronului Rusiei, țarviciul Nicolae, fiul împăratului Alexandru

ocupe postul, i s'ar mări venitul. Odată s'a atentat la viața ei, dar un paznic credincios a putut să alunge pe agresori.

În urmă a fost silită să părăsiască Rusia.

Amelia, fosta regină a Portugaliei

Indurerata, cum numai o mama poate înțelege, *Maria Feodorovna* s'a imbarcat pe un vas de război britanic și a venit în Anglia, unde sora ei împărăteasa mamă *Alexandra*, a primit-o și mângâiat-o. Dar și aci nu i-a fost liniștea de lungă durată. Împărăteasa mamă *Alexandra* a decedat curând iar *Maria Feodorovna* — Doamna înlăcrămată — trăește și astăzi zile de amară bătrânețe și groaznică singurătate.

Amelia, ex-regina Portugaliei, trăește la Versailles, acest loc de amintiri atât de tragice pentru regi și regine ai trecutului. Și aceasta este una din exilatele regine, care au căzut victime evenimentelor din țara lor. Căsătoriei sale cu moștenitorul tronului Portugaliei, i-a urmat, după un scurt timp, ungerea ca rege a lui *Don Carlos*. Viața *Ameliei*, în noua sa calitate de regină, n'a fost însă fericită. A venit memorabila dată de 1 Februarie 1908, când, într-o trăsură deschisă, familia regală străbătea străzile Lisabonei. A răsunat o împușcătură și *Don Carlos* a căzut mort, pe peretele trăsuri regale.

Regina *Amelia* îndârjită și îngrozită, a lovit fața asasinului cu buchetul de flori ce-l avea la îndemână și a apărut viața fiului ei *Manuel*, acoperindu-l eroinic cu propriul său corp. Dar bietul prinț de coroană

Sofia, ex-regina Greciei

n'a scăpat nici el fără o adâncă rană în umăr. Regina a scăpat neatinsă.

Doi ani mai târziu, izbucni o revoluție. Palatele au fost invadate și regina a fugit, părăsind toate bunurile ce avea,

Tragedia ex-impărătesei *Zita* a Austriei e în concordanță cu tradiția Habsburgilor.

Trăește împreună cu cei opt copii ai ei, în mica localitate *Lequeto* din Spania.

Aici e vizitată și în legătură cu tot felul de emisari, cari îi dau speranța că va fi adusă într-o zi în țară și reînscăunată pe tronul, pe care îl pretinde.

De două ori dânsa și soțul ei ex-regele *Carol* au încercat să recapete domnia. De ambele dăți încercările lor au eșuat. În urmă, regele *Carol* a murit la *Madeira*, ca un om decepționat și zdrobit moralicește.

Împărăteasa *Zita* n'a renunțat însă la speranța că monarhia Habsburgică va fi restaurată. Când s'a născut al optălea său copil — după moartea lui *Carol* — camera ei a fost acoperită cu pământ din țara natală, adus în cufer, până în Spania. „Copilul meu”, a declarat *Zita*, trebuie să se nască pe pământ unguresc.”

A urmat o perioadă de nevoi; a avut multe necazuri cu bijuteriile, speculate de diferiți bijutieri. Cu valoarea lor imensă s'au plătit diferite încercări de recăpătare a tronului. La urma urmelor banii s'au dus și astăzi existența ex-impărătesei *Zita* a căzut în sarcina regelui *Alfons* al Spaniei.

Când, în 1917, Grecia a intrat în blocul Aliatilor, domnia regală și-a anunțat sfâr-

Maria Feodorovna, ca țarină a Rusiei

șitul. Sărmanul rege *Constantin*, care s'a urcat pe tron, în urma asasinării tatălui său la *Salonic*, în anul 1915, a fost o jucărie în mâinile energice regine *Sofia*, soră cu ex-kaiserul Germaniei. Exilat de două ori, regele *Constantin* a murit la *Palermo* și doi ani mai târziu, regina văduvă *Sofia* a transportat rămășițele-i pământești la *Florența* și le-a înmormântat în biserica grecească de acolo. Nu numai regina *Sofia* dar și bătrâna mamă a regelui *Constantin*, regina *Olga*, au devenit regine exilate, purtând un bagaj de tragice amintiri ale trecutului.

Tragedia tuturor acestor regine în exil mișcă inimile tuturor oamenilor de simț, tuturor oamenilor cari știu să gândească și să privească aceste întâmplări sub latura lor profund umană.

Tot ce se poate imputa acestor regine e că ele au dat dovadă strălucită de loialitate față de bărbații cu cari s'au căsătorit și față de copiii pe cari i-au născut. Răspata acestei loialități este, după cum ați văzut, un exil amar și singuratic.

Din acest punct de vedere și-au câștigat admirația întregii omeniri. Ele pot figura drept vii pilde pentru mamele și nevestele oricărei țări.

Bărbații lor au fost poate greșiți, sau greșit îndrumați, dar ele, soții curajoase și loiale, au dovedit că sunt animate de dragoste și devotament profund omenesc.

Bunele gânduri și frumoasele simțăminte ale unei lumi civilizate să le fie consolare în durerosul lor exil.

In românește de **N. L. ROTEANU**

Zita, ex-impărăteasa Austriei

al II-lea. Țarviciul, care-și iubia profund logodnica, a căzut însă bolnav și, pe patul de moarte, a cerut logodnicei sale să se căsătorească cu fratele său, Marele Duce *Alexandru*.

Căsătoria aceasta s'a făcut și nu mult după aceea, o bombă ucigătoare a făcut loc pe tronul Rusiei, marelui Duce *Alexandru*. Și așa *Maria Feodorovna* a devenit împărăteasa întregii Rusii.

Cu toată splendoarea care domnia la curtea împărătească, viața *Marii Feodorovna* era câteodată întunecată de sinistrul gând că soarta nemiloasă a precedentului Țar, se va abate, în același chip, și asupra soțului său.

Gândul acesta o îndemna să-și însoțească soțul oriunde acesta se ducea. Dar soarta nemiloasă, deși în alt chip, a făcut ca Țarul să închidă ochii, în plină strălucire a alotputerniciei sale, în propriul său pat din palatul imperial. Fiul lor, *Nicolae*, a fost încoronat în loc.

Și așa împărăteasa mamă a supraviețuit tragedia fiului său *Nicolae*, răsturnarea dinastiei de pe tron și aflarea oribilei știri — aceea că țarul, împreună cu membrii familiei, au fost masacrați într-o pivniță din *Siberia*, în condițiuni din cele mai revoltătoare.

Câtva timp, nefericita mamă, și-a găsit un refugiu în *Crimea*. Guvernul bolșevic i-a acordat săptămânal o sumă de bani pentru întreținere, sumă cu totul insuficientă. Când împărăteasa mamă a cerut să-și se acorde mai mult, președintele sovietului din acea localitate, un anume *Ignationko Darashuks* i-a răspuns că are un loc vacant pentru o slujbășă și că dacă dânsa ar vrea să

Tara dela marginea lumii

Popas in drumul spre Polul Nord

de LARS HANSEN

Spitzbergen e ținutul cel mai de nord al Europei, locul care slujește de bază oricărei expediții polare.

Nu e lipsit de interes să învățăm a cunoaște această țară — azi când privirile lumii civilizate sunt îndreptate spre Polul Nord — mai ales când descrierea ținutului o face pana vrăjită a exploratorului Lars Hansen.

Polul Nord își vinde scump tainele, apropierea de dânsul e cu atât mai fermecătoare.

Oamenii în America m'au întrebat dacă doamnele din Norvegia, preumblă pe Corso, urși alpi, în loc de câini. Am răs desigur, dar n'am protestat, căci m'am gândit c'ar fi foarte distins să fie astfel și apoi n'am voit să distrug celor cari mă întrebau visurile lor romantice. Când mai târziu povestiam odată despre Spitzbergen, cineva exclamă sentențios: „Spitzbergen, țara care se găsește la Polul Nord!” De data aceasta am protestat, căci Polul Nord se găsește tot cam atât de departe de Spitzbergen cât e Bucureștii de Paris sau Londra de Roma!

De bunăseamă mai tot timpul clima la Spitzbergen e aspră, iarna acolo e tăioasă ca sticla — dar vara compensează totul! Vara să meargă acolo toți — câți cred că Po-

mutat centrul de activitate în mările de sud.

În fiordurile Spitzbergen-ului se pot întâlni ici-colo vânători de animale cu blănuri, cari rămân să ierneze în aceste locuri. Cele mai adesea, acești flăcăi rari sunt oameni oțeliți și tăcuți. Unii dintre ei au petrecut astfel singuri cinci șase ani și nu arată nici cea mai mică dorință de-a se întoarce iară printre oameni. Natura sălbatică, tăcută a Spitzbergen-ului nu-l mai lasă din ghiarele ei. Cunoscut câțiva vânători de aceștia cari s'au înapoiat acasă în Norvegia după câteva ierni le petrecuseră acolo. Prada bogată în piei de urși, blăni de vulpi albastre și albe li-ar fi asigurat o viață fără griji pe mulți ani de zile, și totuși n'au rămas multă vreme a-

orașele uriașe, ale Americii sau Europei. Atunci îmi venia în minte superba liniște și maiestate a firei în oceanul Arctic, minună-

Ghețar din Adventsbai

ția nopților sclipitoare de iarnă pe întinsul nesfârșit de zăpadă albă și mă simteam cuprins de nostalgie.

Dar civilizația, a tot cuceritoare a pătruns și la Spitzbergen. Comorile în minereuri de fer, în cărbune, marmoră și grafit au atras pe oamenii întreprinzători și acum se găsește acolo un „oraș” întreg. Bun înțeles un oraș în înțeleșul din Alaska, alcătuit din case de lemn, magazine, o brutărie și un bazar. Kingsbay, „capitala” Spitzbergen-ului, — pentru că e singurul oraș — are un bazar adevărat. Acesta alcătuiește ca să spunem astfel — centrul „City”, miezul orașului. În acest bazar se obține tot ce e nevoie în Spitzbergen. Și pentru că aci în Kingsbay, în afară de cei două trei sute de bărbați se află și aproximativ douăzeci până la 30 de femei, doamne de toate vârstele, e nevoie de mult mai multe decât dacă nu s'ar afla decât bărbați. Dar bazarul importă totul. Mai există în Kingsbay și un spital micuț și o stațiune de radio. Două întreprinderi miniere își au sediul în Kingsbay. Acolo se lucrează zi și noapte neîntrerupt. Macaralele se rotesc fără încetare, golesc sarcinile negre în vagoane și acestea le cară mai departe jos în port, unde se găsesc vapoarele uriașe pregătite pentru transport.

Oamenii în Spitzbergen nu sunt niciodată obosiți în timpul verei. Căci soarele strălucește tot timpul pe cer, o lumină vie învaluiie totul, noaptea devine zi. Devii năuc îndată de ziua nesfârșită. Când crezi că a venit amiaza, descoperi că e de fapt nouă seara, și noaptea la trei ești gata să mergi la dans. Da, se dansează și se chefuluie mult, când e vara în Spitzbergen. Oricât de grea ar fi fost ziua de muncă, deabia se simte. Oriunde poți găsi pe cineva care e

Vraja lumii de gheață

lul Nord se găsește la Spitzbergen, și ar desbrăca din prima zi haina și-ar purta-o pe braț.

Patria mea e Norvegia cea mai de Miază-Noapte. Populația de acolo se ocupă cu pescuitul și călătoriile pe mare și dorința cea mai arzătoare a fiecărui tânăr la noi, este să ajungă la Spitzbergen.

Pe o balenieră am făcut prima călătorie acolo, când eram băiat tânăr. Zile derândul am străbătut furtunosul ocean de gheață, după aceea a devenit calm și liniștit. Și deodată am intrat în ceață, o ceață atât de groasă ca untura de pește. De dimineață am fost învăluit în ea, la amiază, seara și la miezul nopții tot așa. Dar când fui deșteptat pentru veghea de patru dimineață, ceața dispăruse.

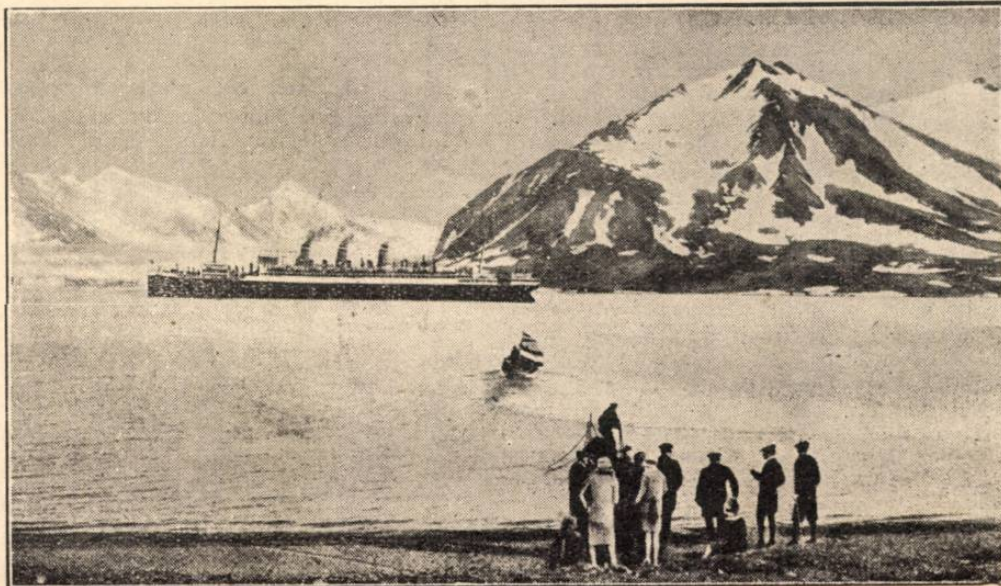
Înainte de a se găsea Spitzbergen. Am rămas înmărmurit și m'am îndreptat într-acolo.

Ca un ținut de vrajă, singuratec și majestuos, depărtat și înfășurat de o lumină strălucitoare stăteau stâncile, piscurile, insulele mari, ghețarii și munții uriași.

În fiecare vară vânătorii norvegieni, ai mării de gheață se urcă în apele Spitzbergen-ului și vânează foci și morse. Adesea pornesc pe gheață spre a vâna reni și urși albi. Dar când vine toamna, se întorc iară la sud, în patrie. Mai înainte se ocupau cu prinderea balenelor, dar deoarece aceste animale s'au împușinat mult, pescarii și-au

casă printre oameni; erau atrași, cu o putere irezistibilă, îndărăt în țara tăcerii.

Și uneori am simțit eu însumi acest dor de-a pleca pe câțiva timp la Spitzbergen, când mă aflam în vâlmășagul vieții din

Bellsund

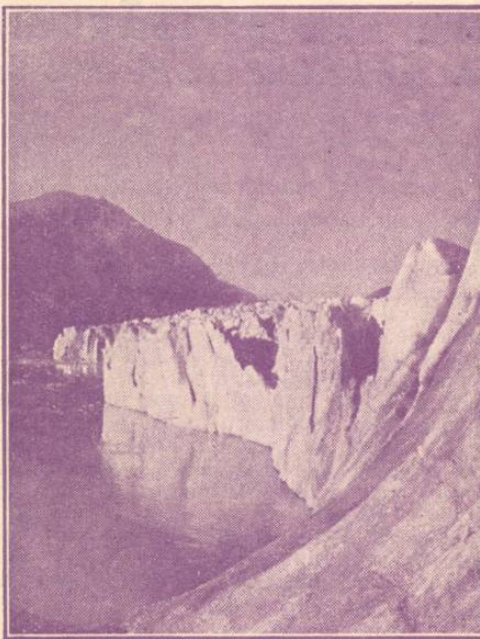
gata să bea o sticlă și încontinuu e „Bal”.

Cele treizeci de femei care se află în Kingsbay sunt literalmente asediate de cavaleri. Urătenia, oricât de mare și chiar vârsta înaintată nu sperie pe nimeni.

Spitzbergen e un sanatoriu. Aerul e perfect curat, fără bacterii. Boli aproape că nu există. Aici sus, toți oamenii, pe câți frământarea fără odihnă a vieții orașelor mondiale i-a sdruncinat, ar putea să-și însănătoșiască nervii și să și-i întărească iar, dacă ar rămâne numai șase săptămâni în singurătate.

Nici-un ținut pe lume nu poate fi mai frumos, când soarele răsare, colo sus. Atunci petele de zăpadă strălucesc pe culmile munților iar fiordurile rămân atât de limpezi și oglindesc ghețarii, munții și insulele. Jocuri nesfârșite de culori: apa e verde, negrii, cenușii și albaștrii munții, pământii, violet, galben și auriu ierburile câmpiei, albastrul cerul, nesfârșit de înalt și albastru.

Și neasemuit de frumoasă e lupta culorilor, când soarele se tot coboară mai adânc tot mai adânc, pare gata să se cufunde în marea de ghiață și apoi se ridică domol iară. Atunci strălucirea vârfurilor de munte se stinge cu încetul, scurt timp aerul devine

Un ghețar plutitor

verde ca mătasea și apoi albastru — și ziua cea nouă s'a născut. Astfel se înlanțuiesc zilele laolaltă, o clipă natura pare că se odihnește în miez de noapte, apoi tresaltă iară vioaie și cu puteri noi, dintr'un somn care a durat câteva zile.

Omul, oricât de civilizat, tot mai e legat indisolubil cu soarele. Aici sus fiecare e pătruns de acest adevăr. Când vine toamna, cu un soare care luminează dar nu mai încălzește, și cu inserări tot mai pline de umbră, când prima întunecime adevărată a sosit, atunci s'a isprăvit cu visul nopților de vară! Atunci te simți iar ca un om plămădit din pământ.

Și tot mai domol și mai domol curge sângele prin vine, când noaptea de iarnă, care ține luni de zile cuprinde Spitzbergen-ul.

Atunci pornește în grabă spre miază zi, oricare poate porni. Și e bine așa, căci numai cei puternici pot îndura noaptea în care ninge mereu. Dar când vara cea nouă se înalță, atunci sosesc și oamenii iară, și pentru câteva luni Spitzbergen este țara dela marginea lumii, unul dintre cele mai frumoase și mai fericite ținuturi ale pământului.

In românește de Nic. Const.

Negrii din Somalia în Berlin

Negrii din Somalia (Africa), în grădina zoologică din Berlin, devin prieteni cu medicul veterinar, după ce capătă școală.

Zilele acestea au fost aduși în grădina zoologică din Berlin câteva familii de negri din Somalia. Ilustrația noastră înfățișează pe negrii străbătând stradele Berlinului.

Înțeleptul grec și nebunul roman

Inainte ca atenienii să acorde romanilor legile, pe cari aceștia le ceruseră, au trimis la Roma un înțelept, pentru a vedea dacă romanii își au și ei înțeleptii lor, căutându-se prin această măsură să se afle, dacă națiunea romană, cunoscută până atunci numai pentru vitejia ei războinică, era demnă de legile lui Dracon și ale lui Solon.

Romanii opuseră înțeleptului grec un nebun, ca gloria lor să fie și mai mare, în cazul când acesta din urmă va eși învingător, iar dacă va fi fost învins, să spună, că unul din cei mai mari filosofi greci nu avusese de-aface decât cu un nebun roman.

Grecul, ca și adversarul lui Panurge, nu vroia să țină disputa decât prin semne. Incepându-se concursul, ridică un deget, voind să arate prin acest gest, unitatea unei singure ființe supreme.

Nebunul crezând că-l amenință cu scoaterea ochilor, ridică două degete și degetul cel mare, pentru a-i dovedi, că dacă îi va scoate un ochiu, el îl va orbi de amândoi.

Grecul se uimi de înțelepciunea romanului, deoarece văzând trei degete, își închipui că acesta vroia să spună, că dacă Dumnezeu era unul, în natura sa, era totuși compus din trei persoane (surprinzător, că,

cu atât de mult înainte de era creștină, un grec vorbește de misterul sfintei Treimi!) Atunci îi arătă mâna larg deschisă, vrând să-i arate prin acest gest, că nimic nu scapă cunoștinței lui Dumnezeu, care știe totul.

Nebunul crezându-se amenințat de a fi palmuit, răspunse ateneanului arătându-i pumnul strâns, pentru a-i spune, că îi va da un pumn.

Înțeleptul gândi că aceasta însemna, că Dumnezeu ține universul în mâna sa și se mărturisî învins, iar romanii căpătară legile grecești.

Cel puțin așa o atestă un grav jurisconsult, Breson.

Citiți și
răspândiți

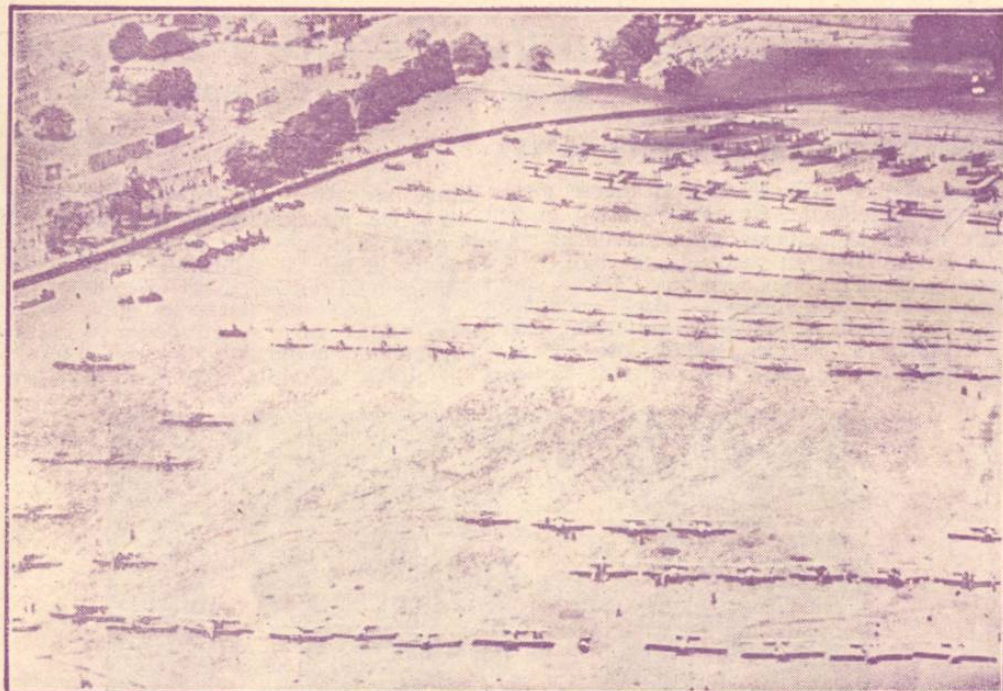
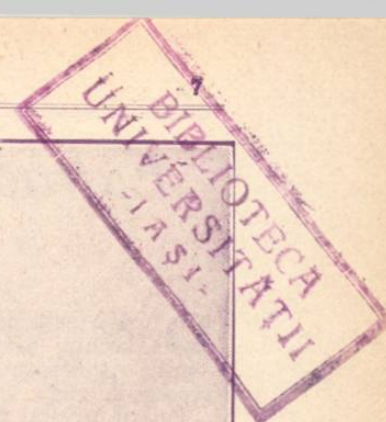
„Biblioteca

Dimineața”

Un invalid de război aplică „ad-litteram” preceptul că soția trebuie să fie jumătatea bărbatului. Fiindcă-i lipsește o mână, lasă femeii grija conducerii unei jumătăți de bicicletă.

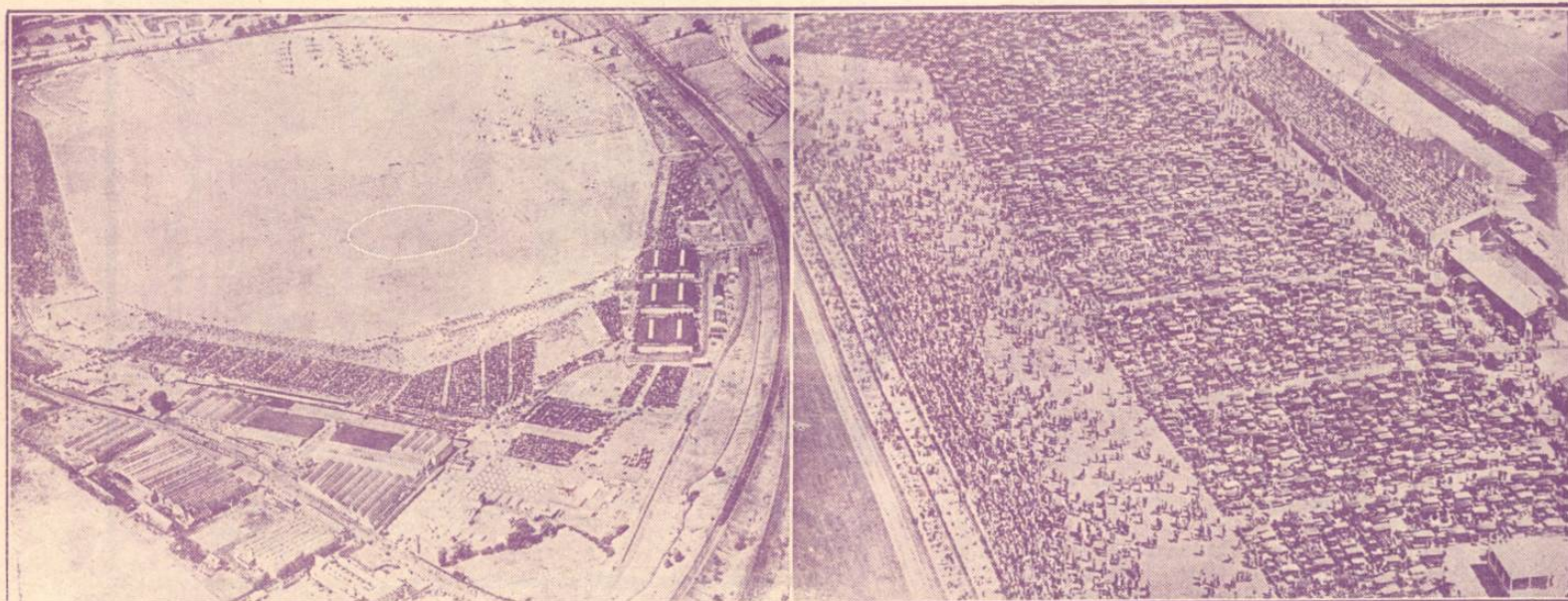

În fața unei asistențe extraordinare de numeroase a avut loc la Hendon o paradă a flotei aeriene engleze. S'au executat tot felul de manevre cu avioanele: lupte aeriene, prezentări de tipuri nouă, căderi cu parașuta, etc. Ilustrația noastră înfățișează parada avioanelor.

O manevră impresionantă: Echipajul unui balon de observație, care a fost incendiat, se salvează cu parașuta din mijlocul flăcărilor.

Ilustrația noastră înfățișează câmpul pe care s'a desfășurat manevra și mulțimea automobilelor.

Majorul aviator, italianul Maddalena, care, după ce a efectuat numeroase zboruri de recunoaștere, a descoperit locul unde se găsea Nobile; multă vreme a sburat deasupra lui și i-a aruncat de sus alimente și instrumente de salvare.

Ilustrația noastră înfățișează pe maiorul Maddalena, căutând de pe aripa avionului, locul unde se găsește Nobile.

Levine continuă

Sunt unanim cunoscute, aventurile lui Levine, proprietarul unuia din avioanele care-au trecut Atlanticul în sbor, în tovărășia lui Chamberlain: contractul rupt cu un aviator francez, cu care urma să se înapoeze în America pe calea aerului, fuga spre Londra, cu aeroplanul, deși nu pilotase în viața sa un avion scăpase de sub urmărirea aviatorilor trimiși după el, precum și vizita făcută d-lui Mussolini, prin coborârea cu avionul până aproape în grădina ducelui și... aruncarea unei jucării din aparat copilului ducelui, care se juca tocmai printre flori.

Ni se anunță o nouă escapadă a sa. Zi-lele trecute a decolat pe un Fokker, cumpărat de curând, împreună cu aviatorul Burgin, de pe aerodromul din Curtiss. După un scurt zbor se gândi să aterizeze. În mod subit se ridică din nou în aer, când, își schimbă din nou părerile și cu toată viteza se grăbi să aterizeze. Levine se pare că nu se simte mai în elementul său în sferele înalte căci cu o viteză sălbatecă își reluă sborul. În treacăt, în mod neglijent, lovi cu o aripă a avionului acoperișul hangarului.

La coborâre pilotul Burgin, înmărmurit în fața „nebulului sburător” se jură că a doua oară nu-l mai însoțește.

Extraordinairele aventuri ale savantului Svante Perenius

Nuvelă fantezistă de NIC. CONSTANTIN

Distrugerea timpului

După o sută de ani de moarte aparentă, savantul Svante Perenius — grație invenției profesorului Sin Tang a putut fi readus la viață.

Faptul acesta n'ar fi avut decât o minimă importanță, n'ar fi fost decât un eveniment miraculos, dacă ar fi rămas o simplă întâmplare extraordinară a unui om. Dar readucerea lui Svante Perenius la viață activă, însemna, deodată cu dovada importanței pe care o avea invenția lui Sin Tang, dotarea omenirii cu puterea de-a rămâne pe pământ vreme îndelungată.

Omul nu trăia mai mult altădată, dar dăinuia printre semeni în etape, atât cât doria.

Cel care se hotăra ca în fiecare an să nu aibe decât o lună de viață activă, însemna că-și prelungește dăinuirea pe pământ de 12 ori mai mult decât media de viață a strămoșilor. În fiecare an, după o lună de viață activă, își suspenda existența, se culunda în somnul în care cheltuiala de energie era minimă, și putea repeta operația aceasta de 800 sau 900 de ori, în 800 sau 900 de ani.

DECEPTIA LUI SVANTE PERENIUS

Readus la viață activă și după ce află cele întâmplări, savantul dela Stockholm avu multă dificultate spre se deprinde cu noile stări. Trecuse un veac de când se lăsase adormit în fotoliul din laboratorul său și dânsului i se părea că totul se petrecuse deabia ieri.

Numai trăia nimeni dintre cei pe cari îi cunoscuse. Soție, copii, elevi și colegi, toți muriseră. Asemenea unor candelă în care s'a consumat tot untdelemnul, în vreme ce dânsul care dormind, consumase o cantitate extrem de mică din energia vitală, putuse fi readus la viață în plinătatea forțelor. Pe pământ găsise însă alți oameni și ale deprinderi.

Il isbi mai ales, foarte dureros, lipsa de entuziasm a omenirii. Orce descoperire, orce invenție era urmărită cu interes, dar numai pentru folosul practic pe care-l putea oferi. Nu exista avântul și dispăruse însuflețirea.

De îndată ce invenția lui Svante Perenius fu regăsită, oamenii nu se mai ocupară de dânsul.

În zeci și sute de laboratoare se repeta experiența de-a suspenda viața și de a trezi din somn pe cei adormiți iar când metoda fu perfect stabilită, în câteva zile se ridicară „institutele de amânare a vieții”.

Neurastenicii în primul rând, cei cari a-vuseseră de îndurat vre-o decepție, blazații și apoi curioșii, veniră pe rând să-și suspende viața. Un serviciu anume organizat avea grija, în fiecare localitate, să înregistreze numele, să cerceteze actele și să însemne data la care doreau să revină în viață activă, toți câți se prezentau spre a fi adormiți.

Suspendarea vieții începu să se aplice în proporții extraordinare, din ziua în care se dovede că metoda slujea mai bine decât orice, la vindecarea boalelor.

Într-o localitate de pe țărmul mării Caspice, ivindu-se paraliză infantilă, una dintre puținele boale al căror leac nu fusese găsit, comisia de medici hotărâ să încerce adormirea, pe timpul duratei boalei, a câtorva pacienți. Rezultatele fură uimitoare: conform prevederilor teoretice, microbul dispără în timpul somnului, și readuși la viață activă, copiii erau sănătoși.

După această nouă descoperire a efectelor suspendării vieții, foarte mulți preferau acest mod de vindecare a boalelor, metodelor vechi, nu totdeauna sigure și uneori dureroase.

„Institutele de amânare a vieții” deși se clădău într-una deveniau neîncăpătoare. Peste douăzeci la sută din populația Pan-Europei, cam tot atâta din cea a Americii de Nord destui de mulți din celelalte continente dormiau în aceste institute.

Consiliul Federal chibzuia mult înainte

de-a lua orice măsură de restrângere a libertății individuale. Cu toate acestea el se văzu nevoit să pună oarecare stavilă abuzului care se făcea cu suspendarea vieții. Progresul omenirii cerea aceasta. „Căci — spunea raportul consiliului — dacă omenirea era scăpată de preocupările materiale, care determinaseră Marele Război, dacă astăzi traiul comod nu este o problemă, fiecare

dintre acestea — și emise puțin timp în urmă. De jur împrejurul pământului, însă, în aerul și eterul ce ne conjoară, există nenumărate feluri de vibrațiuni care produc încă și mai multe feluri de unde. Știința le-a împărțit mai întâi în două categorii mari; unde care se propagă cu ajutorul particulelor materiale aer, apă, lemn, fer — (unde sunetului sunt cele mai impor-

are însă datoria să contribuie la propășirea științei și a civilizației, și sustragerea dela această datorie nu se poate îngădui”.

Svante Perenius asista ca spectator pasiv la toată mișcarea din jurul său. Încercase la început să aibe un rol în organizarea „Institutele de amânare a vieții”. Dotat însă cu suficient spirit autocritic își dădu repede seama că în timpul celor aproape 100 de ani câți îl despărțiau de semenii săi, se schimbaseră multe, că mentalitatea lui nu se potrivea cu a celor de azi, că e un înapoiat. Se retrase deci și începu cu multă energie să studieze progresele realizate de știință.

Erau uimitoare pentru un veac. În special noua invenție a lui Sin Tang întrecă puterile sale de concepție. Perfecționată mereu, de nenumărați oameni de știință ai epocii, bazându-se pe teoreme matematice necunoscute savantului de odinioară, dela Stockholm, această invenție îl chină, nu numai pentru că n'o putea pătrunde, dar și dintr'un sentiment nemărturisit de gelozie. Sin-Tang făcuse mai mult decât Svante Perenius. Sin-Tang reușise să smulgă și secretul invenției profesorului dela Stockholm și totodată Svante Perenius lui Sin-Tang îi datora re-deșteptarea lui.

NIMICIREA TIMPULUI

Existau și mai demult aparate care puteau prinde unde electromagnetice — dar numai

tante din această categorie) — și unde care se propagă prin eter, acel fluid imaterial, care umple întreg universul. Undele de căldură, de lumină, de electricitate, se propagă astfel.

Aparatul lui Sin-Tang avea putința să prindă orice fel de undă care se găsea în eter, chiar dacă fusese produsă cu veacuri înainte. Sin-Tang transforma undele luminoase — căci acestea prezentau maximum de interes — în unde electromagnetice și cu ajutorul unui alt aparat refăcea imagini, din ele. Imaginile puteau fi proiectate apoi, pe un ecran.

Invenția era cu adevărat extraordinară. Se puteau prezenta în fața contemporanilor toate scenele petrecute zeci de ani în urmă. Războiul cel mare, cu toate episoadele sale, se desfășurase în toată grozăvia sa, pe dinaintea pan-europenilor, cuprinși de spaimă. Crimele și faptele rele deveneau imposibile, căci aparatul lui Sin-Tang le prezenta imediat în fața ochilor, celor interesați, și răufăcătorii puteau fi descoperiți.

Întregul sistem de educație avea să fie schimbat. Nu mai erau de nici-o trebuință nici cărțile, nici profesorii, nici cinematograful, acest înregistrator grosolan. Fiecare putea să-și aducă când voia în fața ochilor orice autor, orice om de știință, să-i urmărească argumentația logică și experiența. De asemenea istoria și geografia, botanica și zoologia, se putea studia pe teren, la locul

Întâmplării fără ca elevul să se deplaseze. Dacă și până aci oamenii puteau urmări evenimentele zilnice, prin telecinematograf se mai tipăreau totuși ziare, pentru informarea publicului despre faptele neînregistrate în aparatele de transmisie speciale și pentru păstrarea unei cronici a timpului. Aparatul lui Sin Tang făcea însă cu totul zădarnice gazetele. Nimic nu mai putea rămâne taină, pentru nimeni.

Invenția profesorului japonez avea să aducă desigur, și alte surprize. Perspective largi se deschideau omenirii. Foarte curând trebuia să fie posibil să se adune energia pierdută, în spațiul inconjurător, energia care se transforma în vibrațiuni de diferite feluri spre a o preface în forță motrică. Deocamdată însă Sin-Tang isbutise să prefacă în actualitate, evenimente petrecute cu mult în urmă. Cum timpul este legat de succesiunea întâmplărilor, distrugând această succesiune se dăduse însuși timpului o lovitură de moarte.

Filosofii vremii făceau considerațiuni științifice din cele mai îndrăznețe, pe baza descoperirii ilustrului japonez.

Intr'a 6-a zi din decada 9-a, după trecerea a aproape un an de când fusese readus la viață activă, Svante Perenius prezenta consiliului Federal o cerere.

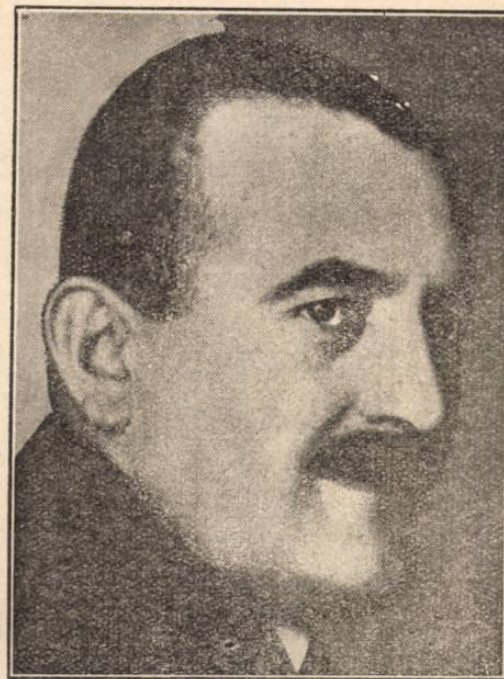
Dată fiind situația lui excepțională în lume, savantul de odinioară cerea să i se îngăduie — împotriva reglementării recente a suspendării vieții — ca dânsul să fie adormit pentru un mileniu.

Rămas străin și înstrăinat, Svante Perenius lămuria, cu un sentimentalism, pe care nu-l înțelegeau pan-europenii, că pe dânsul nu-l mai atrage nimic în viață, că singură curiozitatea de-a ști cum se va înfățișa omenirea peste o mie de ani îl mai stăpânește și în consecință cere să i se admită suspendarea vieții pe răstimp extrem de lung.

Consiliul Federal în mod excepțional a admis cererea lui Svante Perenius și în ziua treia din decada zecea, aparatele de telecinematograf puteau arăta cum, într-o sală specială, pe un pat de marmură, cel care cu un an mai înainte fusese readus la viață, după ce dormise un veac, era cufundat iară în somnul adânc al cheltuielii minime de energie — spre a fi redeșteptat deabia peste o mie de ani, de oameni cari se vor naște în veacurile viitoare.

Citiți continuarea acestei povestiri în numărul viitor. Urmărind nuvela cititorii vor putea participa la un foarte interesant concurs literar, de imaginație.

Atentatul din Skupcina jugoslavă

La sfârșitul lunei trecute în sala de ședințe a Skupcinei, la Belgrad, s'a petrecut o dramă sângeroasă, cum nu s'a mai pomenit până azi. După o serie de ședințe tot mai furtunoase, care au mărit tensiunea ce există între partidul radical dela guvern și partidul democrat al țărăniștilor, uniți, deputatul muntenegrean Punica Radici a ajuns să tragă focuri de revolver asupra adversarilor săi politici. Deputații din partidul lui Radici: Djura Bacaricek, și Pavle Radici au fost uciși de gloanțe și patru alți deputați anume: Stefan Radici, Grandja, Jelosic și Perner, s'au ales cu răni grave.

Ilustrația noastră înfățișează pe atentator: deputatul muntenegrean Punica Radici.

Trupul neînsufletit al deputatului din partidul țărănesc croat, Paul Radici.

Stefan Radici, care după cum se știe a fost grav rănit, a părăsit spitalul, plecând la Zagreb.

La invitația regelui Alexandru de a forma guvernul, Radici a refuzat, cerând suveranului dizolvarea Parlamentului și alegeri libere.

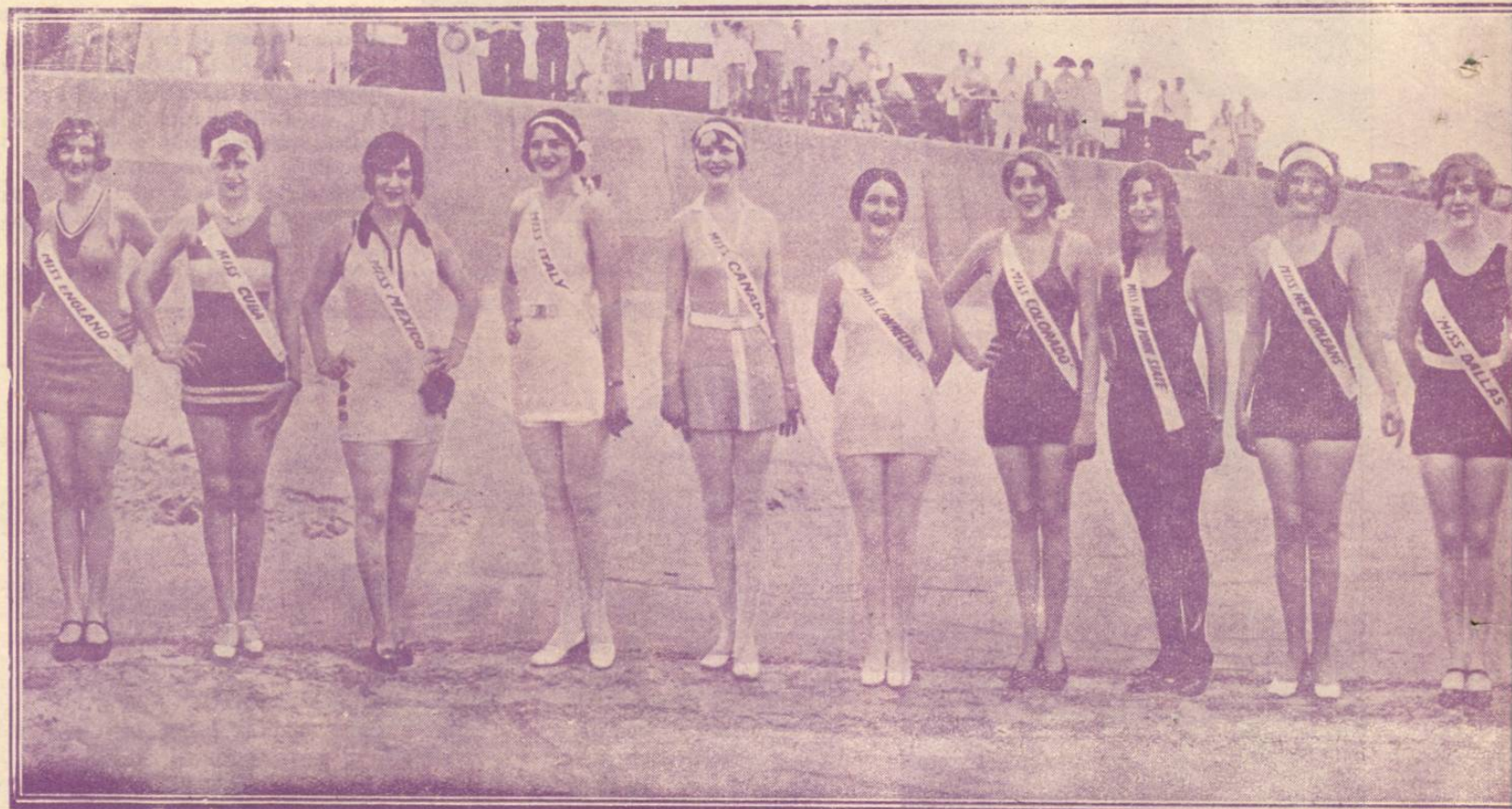
Congresul Internațional filatelic din Viena

În ziua de 5 Iulie s'a deschis la Viena un congres internațional filatelic (al colecționarilor de mărci postale) sub presidenția cunoscutului și multilateralului artist locot-col. D. Hesshaimer. Ilustrația noastră reprezintă dela stânga la dreapta: placheta de bronz care s'a împărțit membrilor; președintele uniunii filatelice, Hesshaimer. Stampilele întrebuițate, numai în zilele congresului, de către poșta vieneză. Una dintre ele, pentru prima dată în istoria Austriei are o inscripție în limba franceză: o carte poștală cu timbrul special pentru zilele congresului.

Cele patruzeci și una de concurente la întrecerea

International Pageant of Pulchritude din Galveston (Texas) va face celebră această plajă însorită a Statelor Unite, necunoscută până azi. Pentru a doua oară națiunile europene au fost invitate să-și trimită campioanele de frumusețe feminină spre a se lua la întrecere cu cele mai perfecte specime de American Girl. Dăm aci galleria concurențelor fotografice în costum de baie. Printre ele se găsește și miss New-

York din 1927 (cea care ține drapelul înstelat) care a obținut titlul de „miss Univers”.

Cele 8 candidate care au fost premiate anul acesta sunt următoarele :1. Miss Chicago; 2. Miss Franța; 3. Miss Italy; 4. Miss Colorado; 5. Miss Tulsa; Miss Luxemburg; 7. Miss San Antonio; 8. Miss Canada.

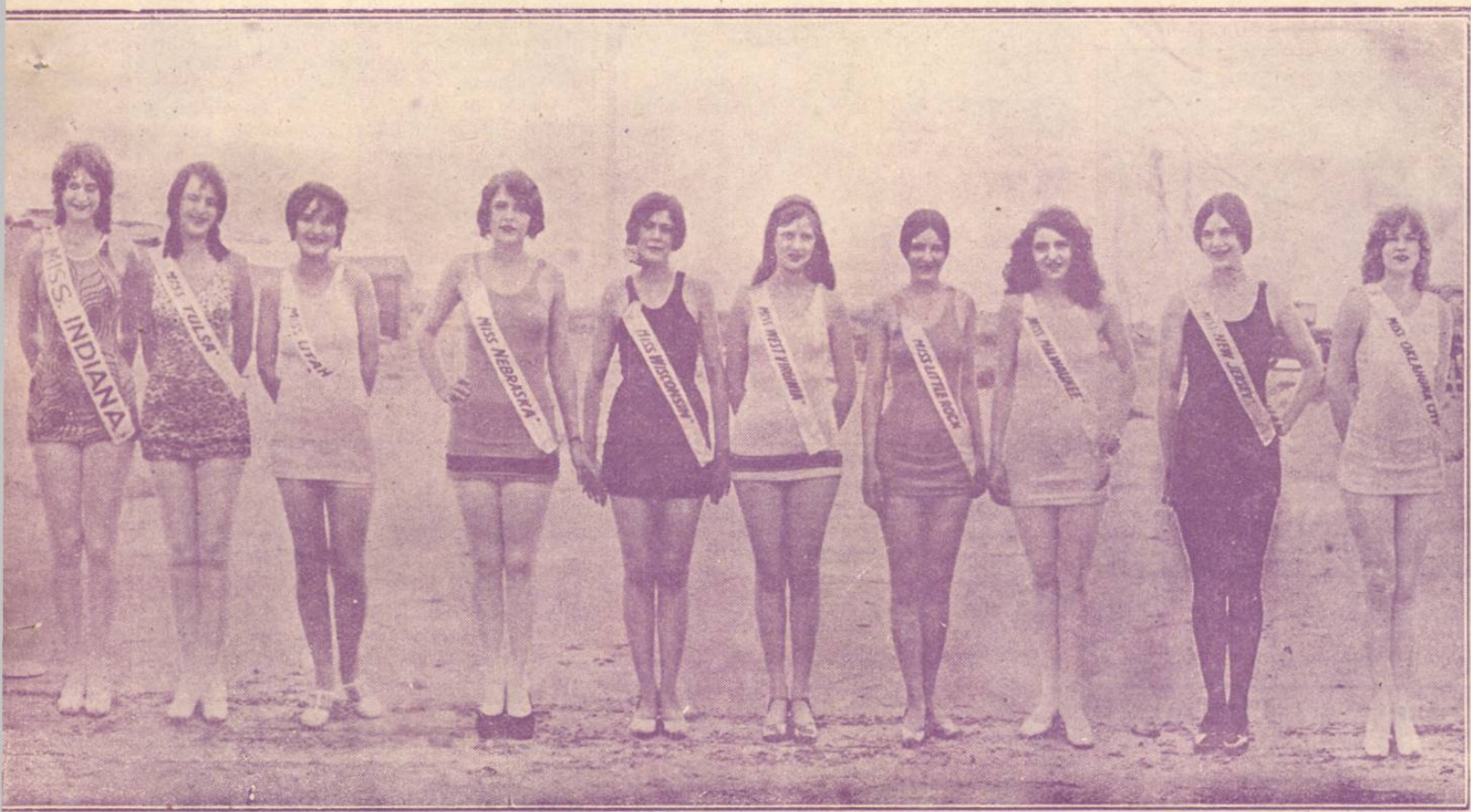
Miss România n'a fost premiată, pentru motivul foarte puternic că... n'a existat.

Avem temei să nădăjduim că la anul va fi altminteri. Tara noastră numără destule frumuseți feminine spre a nu ne fi rușine să ne luăm la întrecere cu celelalte state. Revista „Realitatea Ilustrată” intenționează să aleagă pe cea mai frumoasă femeie care să plece în 1929 la Galveston.

E curios că americanii au tendința de-a ține seama de numărul electorilor pe care îi reprezintă fiecare concurentă. Astfel eu-

nternațională de frumusețe din Galveston în 1928

ropenete admirând în special pe Miss Colorado li s'a răspuns de comisia americană: — Da, dar nu e cu puțință s'o alegem prima. Reprezintă un stat prea mic.

Miss Ella Van Hueson, aleasa din anul acesta este o arhimilionară (în dolari bineînțeles!) și astfel a putut refuza cei 2000 dolari (300.000 lei) oferiti ca premiu. Miss Franța, nu atât de bogată, a primit cei 1000 dolari, premiul al doilea ca și Miss

Italy pe cei 500 al treilea premiu.

Impreună cu dragălașa, Miss Luxenburg, clasificată a șasea, Europa a luat trei premii din opt, deși străinele n'au venit în America decât în proporția de una la trei.

Se pare că d. Maurice de Waleffe, ziaristul care a organizat, cel dintâi după război acest soi de concursuri de frumusețe, nu e mulțumit nici cu acest succes al bătrânei Europe și dânsul intenționează

sa convoace în iarna aceasta la „Le Journal” din Paris, pe cea mai frumoasă femeie din fiecare țară a continentului nostru, spre a alege aci pe „Miss Univers” care să poată înfrunța orice „Miss Univers” americană, în fața unui juriu cu adevărat internațional.

Cea mai frumoasă femeie din Europa la întrecere cu cea mai frumoasă femeie din America! Întâlnirea va fi senzațională.

Femina

Pățania unui Don Juan

Un tânăr american, fiul unui fabricant de flori artificiale întreținuse relațiuni de dragoste cu diferite lucrătoare din fabrica tatălui său. După ce le părăsise, fetele înșelate căutară să se răzbune.

Acum câțva timp tânărul Douglas primi o scrisoare prin care o fată, care până atunci refuzase mereu toate propunerile lui de dragoste, îl invită la un rendez-vous galant, în casa ei.

Nebun de bucurie de a-și vedea năzuința împlinită, tânărul se înființă în locuința iubitei. Dar nu apucă bine să intre în casă, când fu înconjurat de fostele sale logodnice. Fetele îl târâră într-o cameră și-l legară de mâini și de picioare. Douglas credea, că i-a bătut ceasul din urmă, dar fetele înșelate născociseră altă răzbu-nare, nu moartea necredinciosului amoretz.

Una din fete, o desenatoare talentată îl tatuă pe ambii obraji, încreștându-i, cu o torță aprinsă câte o inimă. A doua după ce tușul chinezesc intrase bine în rană și nu mai putea fi spălat, fetele dădură drumul nenorocitului Don Juan.

Acesta nu se mai putu arăta în lume cu „podoabele” obrazului, și plecă la New-York spre a consulta un specialist.

Dar pare-se, că fata a lucrat bine, și că va fi greu, ca inimile tatuate cu atâta măiestrie, să dispară din chipul junelui amoretz.

Poliția feminină engleză

Ce nu știe ori e gospodină

Cum să ne ferim de molii

Cea mai bună pază împotriva molilor, care fac atâtea stricăciuni o constituie ziarele. Nu că molile ar avea o fobie împotriva gazetarilor, sau că unele știri abracadabrante ar avea o înrăurire tragică asupra vieții micilor sburătoare. Dar mirosul de tipar le e nesuferit. Cu cât gazetele sunt mai proaspete, cu atât efectul lor e mai puternic. O condiție esențială e, să nu pătrundă aerul. Facem deci niște saci mari din gazete, lipindu-le unele de altele în care punem haina ce vrem s'o ferim de molii, bine înțeles după ce-am periat-o și scurată-o cu grijă. Lipim apoi sacul și-l păstrăm în dulap, până la iarnă.

Rochii de hârtie

La Paris se pregătește o revoluție a modei. Acum câteva zile s'a ținut în capitala Franței o consfătuire a croitorilor de damă, francezi, englezi, germani, în care s'a discutat chestiunea, dacă se poate confecționa din hârtie, material de rochii elegant și trainic. S'au arătat modele din mătase de hârtie (nu hârtie de mătase, foiță) care-au fascinat participanții consfătuirii prin suplețea și frumusețea lor. Noul material are un luciu fin, care nu pierde nici la purtat. O toaletă de iarnă, confecționată din hârtie cântărește jumătate kilogram, pe când un costum de iarnă de stofă cântărește 2 kgr. Apoi rochiile de hârtie țin și mult mai cald, hârtia fiind un prost conducător de căldură.

Pentru toalete de seară s'au creat deseneuri adorabile, pictate cu mâna. Rochia de hârtie nu se șifonează de fel și costă o treime din prețurile rochiilor actuale.

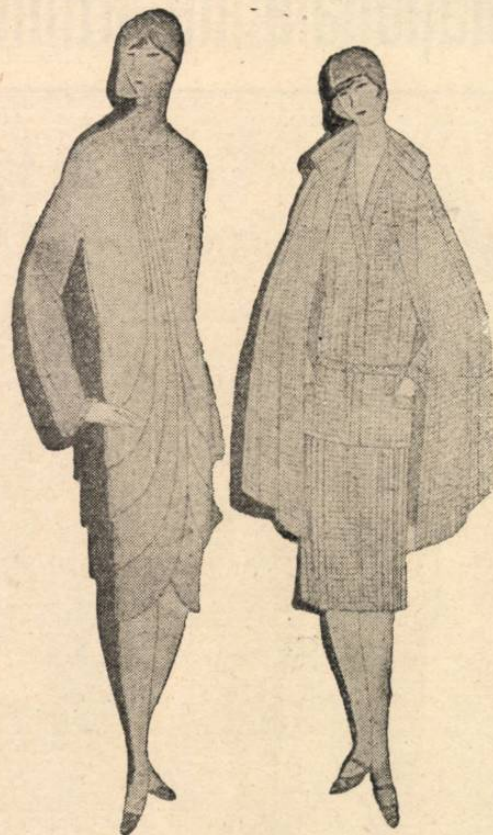
Au un singur dezavantaj: Sunt foarte lesne inflamabile, pentru că materialul acesta se numește în termeni tehnici... nitroceluloză, fiind identic cu fulmicotonul, rudă bună cu pulberea fără fum. E probabil însă că se vor găsi chimiști, cari să remedieze aceste necazuri.

Decolteul feminin și vechile legi germane

Germanii vechi aveau o foarte ciudată lege. Iată de pildă un capitol, cu care nu știu cum s'ar împăca și legile timpurilor noastre și frumoasele fiice ale Germaniei de azi.

„Dacă se descoperă capul unei femei, se va plăti o amendă de șase sali; tot atât pentru desvelirea gambei până la genunchi, iar dela genunchi încolo... „se pare, — adaugă d. de Montesquieu, că legea măsură atentatele făcute împotriva pudorii femeilor, cum se măsoară o figură de geometrie; ea nu pedepsea însă deloc crima închipuirii, ci numai pe aceia... a ochilor”.

Mantouri de seară și voiaj

Moda mantourilor de vară e foarte răspândită, îndeosebi la stațiunile de băi.

Se fac mantouri pentru plimbare, pentru rochiile ce purtăm seara cum și mantouri de voiaj. Acestea din urmă, sunt indispensabile. Tot așa de moderne sunt capele, care însoțesc costumul de călătorie.

Pentru plimbare, automobil, vizite, ceaiuri, mantoul de crepe, crepella, e cel mai modern.

Linia lui înfășurătoare e destinată să subțieze silueta.

Aceste mantouri elegante au drept garnitură, bieuri, volanuri „en forme” care prin faptul că sunt foarte plat croite, nu îngroașe linia.

Modelul ce dăm e de crepe de mătase verde reseda, de o croială cu totul elegantă. Are la rând patru volane „en forme” care se termină subțindu-se spre gât al cărui guler îl înlocuiește.

Mâneca puțin largă în jos.

Costumul de voiaj e compus din jachetă și foi plisate în părți, din stofă ecosez.

O capă cu reveruri croită cu gust din aceeași stofă completează grațiosul ansamblu.

L. A. I. A.

Modă nouă: Ceaiul dela ora cinci servit în automobil.

De patru ori gemeni în aceeași familie

Doamna George L. Wittig, din Baltimore (America) era considerată că deține recordul nașterilor de gemeni, când nu de mult a dat naștere unei quadruple — 3 fetițe și 1 băiat — care dintr-o dată au urcat numărul familiei la 16. Nașterea acestor quadrupi a întunecat pentru un moment celebritatea quadruplului celor 4 surori, ale familiei Keyes din Hollis (Aklahoma), despre care revista noastră a relatat nu de mult. Erau cele patru surori renumite: Roberia, Mona, Mary și Leota.

Iată că acum o nouă pretendentă se ivește, spre a stabili un raport de fecunditate: este doamna J. H. Balton, din Omaha Nebraska. Doamna Dalton n'are quadrupli, dar probabil că este unica mamă care are 4 perechi de gemeni, în afară de alți 8 copii.

Ilustrația noastră reprezintă pe cele patru perechi de gemeni, fotografiați în casa lor din Omaha, (Nebraska).

Un invalid face înconjurul lumii

Invalidul de război francez, din legățiunea străină, Edmond Caradec (piciorul stâng e din lemn) face, împreună cu cei doi câini ai săi, o călătorie în jurul pământului. Cele de trebuință existenței și le câștigă, vânzând fotografiile. Vrea să termine călătoria în 13 ani străbătând 105.000 km. pe jos și 63.000 km. cu vaporul peste ocean. Caradec a plecat din Viena spre Budapesta și vrea să parcurgă distanța aceasta în zece zile.

„Adeverul Literar și Artistic“

revistă scrisă de cei mai de seamă reprezentanți ai literaturii române

Apare în fiecare săptămână în 8 pagini mari

Prețul 7 lei

Legislatorul Dracon

Într-o zi Dracon fu întrebat, de ce ordonase pedeapsa capitală, pentru orice infracțiune împotriva legilor.

— „Fiindcă — răspunse el —, cele mai mici mi-au părut demne de moarte, iar pentru cele mari, nu am găsit altă pedeapsă”.

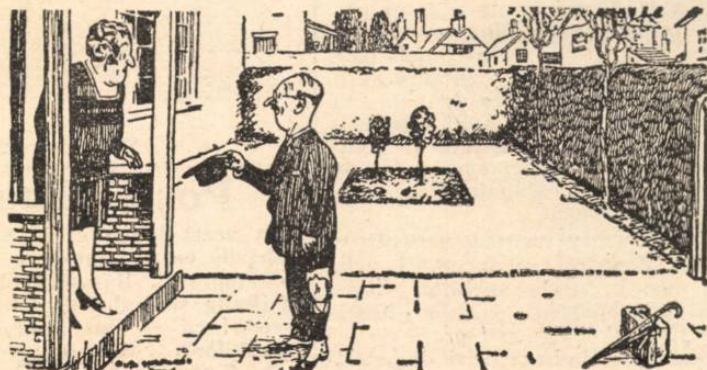
Moartea sa a fost glorioasă, cu toate că foarte stranie. Ca fost legislator al Atenei, era într-o zi aclamat de popor, pentru legile înțelepte, ce le stabilise. Pe atunci era obiceiul să-ți arăți stima prin aruncarea de robe și bonete de avocați. Asupra lui Dracon se aruncară atât de multe, încât muri înăbușit sub cantitatea lor!

Dreptate regească

Canut, un rege al Danemaricii, omorându-și un soldat, în timpul unei beții, se scoborî de pe tron și ceru să fie judecat ca orice alt muritor, deoarece violase legile, pe cari le instituisese el singur.

Cum nimeni nu îndrăznea să rostească o pedeapsă, împotriva regelui, Canut se condamnă el însuși să plătească de patru ori taxa, reglementată, pentru omucidere.

Politeță extremă

„V'as fi foarte recunoscător, amabilă d-nă, dacă ați voi să-mi spuneți care e numele dragălașului dv. cățeluș. Aș vrea să-l chem înapoi din drum, pentru că a luat cu dânsul jumătate din pantalonul meu”.

LONDON OPINION

Singura marcă postală cu Bubikopf

Mărcile pe care foarte mulți filатели le păstrează, nu au valoare numai prin faptul că sunt eventual rare și astfel sunt prețuite în comerț, dar și prin aceea că imaginile pe care le înfățișează alcătuiesc o istorie a civilizației și culturii popoarelor. Ilustrația noastră reprezintă prima marcă postală din lume care poartă drept efigie un cap de femeie tunsă a la garçone. Este noua marcă de 35 centi a statului Salvador din America Centrală.

Cum se distrează englezii

Curse cu patru picioare: un exercițiu bizar, care distrează mult pe englezi

Rubrica Cinematografică

SUB CONDUCEREA D-LUI VALENTIN PODEANU

Figurile Ecranului

Clara Bow

E inutil să-i facem portretul. Ați putut-o admira în voe pe coperta revistei noastre, numărul trecut. Cuvintele ar atenua farmecul acestei femei. Ceeace putem face e a completa clișeu printr-o scurtă biografie, care va arăta cum această interesantă artistă a ajuns, în scurt timp, vedetă a ecranului american.

S'a născut la New-York, în cartierul denumit Brooklyn, acum 23 de ani, la sfârșitul lunii Iulie, mai precis în ziua de 29. A debutat în film în 1923, grație unui concurs de fotogenie, organizat de o micuță revistă americană, pe vremea când era încă elevă la o școală superioară. Remarcată imediat, fu angajată de Paramount, după ce jucase mai multe filme pentru Fox.

A interpretat la această casă o mulțime de filme dintre cari cele mai însemnate sunt ultimele: „The Runaway”, „Matrap”, „Kid Boots” și „Fings”. Acesta din urmă, care n'a fost reprezentat încă la noi, face parte din marile realizări americane și e comparat cu „Ben-Hur” și „The King of Kings”.

Clara Bow, ca și cealaltă concurentă a ei, Bébé Daniels, e clasificată printre artistele sportive ale lui Paramount și interpretează numai comedii dramatice și sentimentale, cum a fost filmul care l-am văzut acum două săptămâni la un cinematograful din Calea Victoriei, „Divorț cu bucluc” în care juca alături de Billie Dove, Eddie Cantor și Lawrance Gray.

Ecouri cinematografice

LA BERLIN regisorul italian Gennaro Righelli a terminat realizarea noului film **5 zile de teroare**. Vedetă este italianca Maria Iacobini, care va juca alături de Gabriel Gabrio — francez, Nathalie Lissenko — rusoaică, Angelo Ferrari — italian și Anton Pointner, Harry Hardt și Fritz Albert — germani. Filmul e făcut de Lothar Stark-film. În comptul lui „Deutsche Lichtspiel Syndicat”.

REGII ȘI CINEMATOGRAFUL. După cum se comunică din Madrid, Alphons al XIII și-a transformat teatrul său particular în cinema. Primul film reprezentat în acest nou cinema va fi francez.

BERNARD GOETZKE marele tragedian american se găsește actualmente la Moscova fiind angajat de Maxenabpom pentru a deține rolul principal din **Salamandra**, noul film ce-l realizează rușii. Un banchet a fost dat în onoarea oaspetelui.

LUCE, CEA MAI importantă casă de producție italiană e în completă reorganizare. Pentru a-și putea plasa filmele sale, care rivalizează cu orice alt produs european sau american, „Luce” a încheiat un contract cu marea firmă germană **Ufa**, prin care aceasta se angajează a trimite în Italia tehnicieni, regisori și artiști spre a împărtași metodele sale și a exploata filmele italiene, în lumea întreagă.

După multe strădării, și încercări neisbutite, s'au pus, în urma apelului „Clpei Cinematografice”, Miercuri 4 Iulie, bazele **Sindicatului ziariștilor cinematografici**.

Noua organizație, similară celei din străinătate, are scopul de a întruni sub egida sa pe toți scriitorii, cari și-au închinat pana artei mute.

Fericire tânără

Noua pereche Harry Liedtke și dr. Christa Tordy.

Poșta Cinefililor

În acest loc vom răspunde la toate întrebările ce ni sunt puse în legătură cu cinematograful. Răspunsurile se vor publica în limita spațiului disponibil. Rugăm ca pe scrisori să se menționeze: pentru „Poșta Cinefililor”.

R. Veneri-Sibiu. — 1) Toți au fost artiști de teatru. 2) Iată adresele: Lia Mara Berlin W, Charlottenburg, Pommern Alee 1; Liane Haid, Berlin Duisburgerstrasse 15; Olga Tschechova, Berlin, Halensee, Pauls-

bornerstrasse 87; Lilian Harvey, Berlin, Dusseldorferstrasse 47 și Vivian Gibson, Berlin, Babelsbergerstrasse 18.

Grigorică Burdea. — 1. Lia Mara împlinește la 1 August 31 de ani. 2. Nici n'am auzit ca cei doi artiști să fie în luptă, pentru un asemenea lucru fără nici o importanță, față de talentul lor. Astfel că nu putem da un pronostic.

Serge Styrankevitch. — 1. Liane Haid, Berlin, Duisburgerstrasse, 15, bei Seidenpinner. 2. Nu cunoaștem un asemenea manual și nici nu cred să existe.

UN NOU CONCURS DE PREMII

„Unde vă petreceți concediul de vară?”

5000 lei premii

În vacanță, în timpul concediului de vară, plecați de bună seamă în vreo stațiune balneară sau climaterică. Dacă localitatea e la noi în țară, trimiteți-ne o fotografie, însoțită de câteva rânduri indicând localitatea, ziua când a fost făcută și numele celor cuprinși într-însa. Această fotografie se va publica în „Realitatea Ilustrată”, dacă îndeplinește condițiunea de a fi o fotografie vie, așa cum e cea de pe coperta noastră sau cea din stânga acestei pagine. Să nu fie însă un grup anume făcut, în care poza e forțată. Nimic silit!

Pentru fotografia cea mai reușită din acest punct de vedere, acordăm un premiu de 1500 lei, un al doilea premiu e de 1000 lei, al treilea de 500 și alte 10 premii a câte 200 lei.

Redacția își rezervă dreptul de a publica și din fotografiile nepremiate.

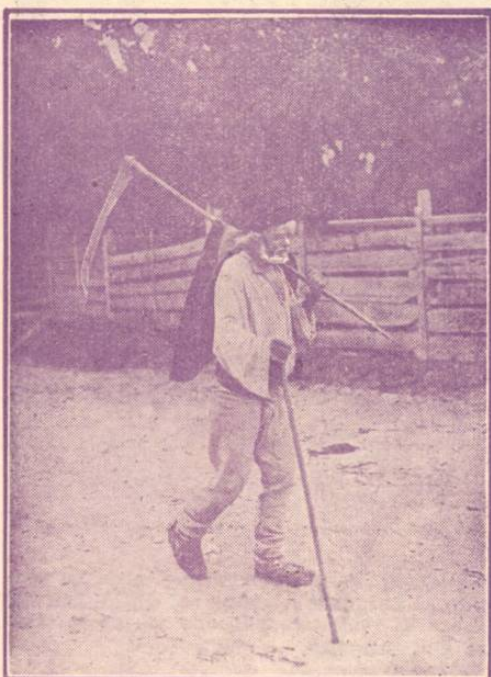
Plicurile se vor trimite pe adresa redacției „Realitatea Ilustrată”, cu mențiunea „pentru concursul de vilegiatură”. Termenul ultim al concursului 1 Septembrie 1928.

Cum nu trebuie să fie o fotografie la concurs

Cosașul

În nici o țară din lume țăranii nu muncesc atât, până la adânci bătrânețe, ca la noi. Ilustrația noastră înfățișează un cosaș de 80 de ani, care în zorii zilei o pornește la lucru.

Alexandru cel Mare și pirații

Un hoț de mare fiind prins, fu dus în fața lui Alexandru Macedon. Întrebat de acesta cum de îndrăznia să-și continue meseria de pirat, fără să-i fie teamă de legile țării, corsarul răspunse:

— „Fiindcă fac hoții cu un singur vas mic, sunt numit tâlhar. Tu care faci acelaș lucru, cu un număr mare de vase, ești rege”.

Se spune, că acest răspuns îndrăzneț plăcu marelui cuceritor antic, care îl lăsă în libertate.

Scenă de după amiază, în Parcul Carol

Concursul „Adeverului Literar”

Juriul instituit pentru cercetarea lucrărilor supuse concursului, pe care l-a organizat „Adeverul Literar”, s'a întrunit în ziua de 25 Iunie 1928 și, după examinarea tuturor manuscriselor, a încheiat următorul „proces-verbal”:

„Subsemnații întrunindu-se astăzi 25 Iunie 1928 în redacția „Adeverului Literar”, am procedat la citirea tuturor lucrărilor trimise de către elevii diferitelor școli din țară, în vederea premiilor anunțate.

Din aceste lucrări am ales următoarele trei:

1) „Domnul inspector” a elevului V. C. Moșinschi, clasa VIII, liceul „Roman-Vodă” din Roman; 2) „O zi ca altele” a elevei Ofelia Georgescu, cl. VII liceul „Regina Elisabeta” din Craiova; 3) „I. Al. Brătescu-Voinești” a elevului Mircea G. Brătucu, clasa VIII, liceul „Mircea cel Bătrân” din Constanța, — cărora am hotărât a le da premiile de 5000, 3000 și 2000 lei.

(ss) Eugen Botez (Jean Bart), Paul Zarifopol, Constantin Botez și M. Sevastos.

Lucrările premiate vor fi publicate pe rând în „Adeverul Literar”.

Semne prevestitoare, talismane

Despre presimțiri, viziuni, preziceri

de PAUL B. MARIAN

Azi suntem lămuriți asupra artei de a lămuri visurile. Ținând socoteală de visuri, fiecare din noi poate să controleze tălmăcirea lor, căutând astfel lămuriri sau sfaturi, pe care nu le găsim în noi înșine.

Adeseori, dintr-o intenție lăudabilă, invizibilul întrebuințează visurile, ca să ne susție slăbiciunea sau să încurajeze eforturile sau hotărârile noastre.

De aceea, de multe ori visurile ne previn asupra unei hotărâri ce trebuie s-o luăm, asupra unui pericol ce ne amenință, și viziunea faptelor e uneori atât de limpede, încât ne face să scoatem și un folos practic, dându-ne astfel un sfat asupra ceace ne poate fi folositor, întreprinderile în cari putem să izbutim ș. a.

Cred că e foarte bine să recurgem la tălmăcirea visurilor, căci această știință ne poate aduce servicii însemnate. Nu trebuie însă ca dorința de a fi sfătuit, călăuzit de visuri, să se transforme într-o necesitate bolnăvicioasă, să fie prea deseori repetată, și curiozitatea și grija intereselor noastre materiale să ocupe locul de căpetenie. Când lucrul acesta devine obicei, el desființează inițiativa și hotărârea liberă și inteligentă.

O lămurire asupra chipului de tălmăcire a visurilor va fi, sper o învățătură folositoare. Cei vechi aveau două categorii de vise: *visul propriu zis*, în grecește „onar”, de origină psihică; *închipuirea*, „repar”, de origine psihică. Această deosebire se găsește la Omer, care înfățișează tradiția populară, tot așa și la Hippocrat, care este reprezentantul tradiției științifice.

Învățații moderni adoptă ca teză generală că „visul ar fi rezultatul mecanic al organismului, închipuirea, un produs de vedere limpede și de ghicire; unul iluzoriu, celălalt adevărat”. Dar uneori e greu să stabilești granița între cele două fenomene. Visul obișnuit pare că se datorește unei automate vibrațiuni cerebrale, cari continuă să se producă în timpul somnului, când sufletul este absent. Visurile acestea sunt adeseori absurde dar chiar această absurditate dovedește că sufletul este liberat din corpul fizic și nu-i mai regulează funcțiunile. Visurile, sub forma lor atât de variată, n'au decât o singură cauză: emanciparea sufletului.

Clasarea generală a visurilor se poate face astfel: visul obișnuit, cerebral, o simplă repercusiune a dispozițiilor noastre psihice sau a preocupărilor morale. În general suferințele, în special, unele boli, pot spori tăria acestor visuri.

Apoi, visurile profunde sau visurile eterice,

în cari spiritul se liberează de materie și străbate suprafața pământului și nemărginitul; el își poate găsi acolo călăuzele, ființe iubite, părinții sau prietenii săi. Între suflute se stabilește atunci un schimb de gânduri, de aci nasc intuițiile, presimțirile, care înrăuresc mai mult chiar decum ne-o închipuim noi asupra directivelor vieții noastre; de aici vine proverbul: „Noaptea aduce sfaturi bune”.

Închipuirile sunt deseori contemplative și alegorice; închipuirea contemplativă pare că se realizează așa cum a fost transcrisă creierului nostru. Închipuirea alegorică sau semnificativă nu se realizează aproape niciodată așa cum a conceput-o spiritul; ea ni se transmite nouă sub o formă enigmatică, după o întârziere mai mult sau mai puțin lungă: zile, luni, ani chiar. Creierul, foarte impregnat, își amintește întotdeauna de această închipuire, în momentul în care realizarea i se impune.

Se constată că cei sfioși au mai multe visuri. Dimpotrivă persoanele hotărâte, au în general, mai puține. Persoanele cumpătate cu o judecată serioasă, minte statică, au închipuiri susceptibile de o tălmăcire bună; visurile lor îi înștiințează asupra hotărârii de luat, asupra unei primejdii de evitat și viziunea faptelor poate fi atât de limpede, încât poată să tragă și un folos simțitor.

În rezumat, închipuirile ni se înfățișează sub șase forme diferite: 1) închipuirea; 2) viziunea; 3) prezicerea; 4) visul; 5) apariția; 6) coșmarul.

Închipuirea ne este trimeasă de natură spre a ne desvălui, în timpul somnului un adevăr folositor ce ni se arată sub aparențe trainice, sau sub oarecare figuri; ne rămâne nouă să descoperim, adevăratul înțeles alegoric.

Viziunea este un fenomen care se manifestă prin faptul că, atunci când suntem treji, revedem lucrurile sau figurile, cari au fost văzute în timpul somnului.

Prezicerea este o înștiințare directă, care porcede din natură, dar transmisă printr-un glas omenesc, pe care o auzim sau credem că o auzim în timpul somnului.

Visurile există când, impresiunile pe cari le suferim în timpul zilei, sunt atât de puternice, încât rămân întipărite în noi. Creierul, care rămâne treaz, stând de pază, visează noaptea ce a gândit ziua, și mai ales, ceace l-a putut preocupa mai mult.

Apariția este o manifestație care ne arată sub o formă alegorică și cu scopul de a ne fi folositoare, persoane moarte sau cari trăiesc, persoane absente, cari au o

legătură oarecare cu inima noastră, sau sunt legate de noi prin fapte cari ne interesează.

Coșmarul este o neliniște grozavă, care ne frământă corpul și creierul, ce sunt ca sfâșiate de fenomenele ce le chinuesc. Starea aceasta are de obicei o cauză fizică: o mistuire grea sau pur și simplu o poziție proastă a corpului.

De pildă, culcatul pe spate provoacă la multe persoane un coșmar dureros. O conștiință chinuită de remușcări, după o faptă rea sau o crimă poate provoca deasemenea coșmaruri îngrozitoare.

Voiu cita acum câteva pilde, relative la închipuiri.

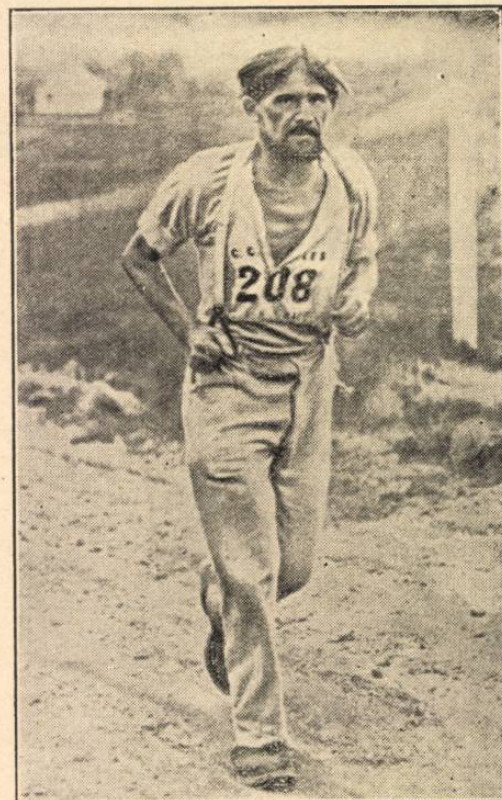
Nu ne vom întoarce până la Tobie care, fiind orb, avu viziunea unui înger, care-l înștiință că Dumnezeu îl va vindeca cu ajutorul fiului său, ceace se și întâmplă de fapt. Dar vom aminti povestea lui Septimiu Sever care visă că vede căzând de pe cal pe împăratul Pertinax. Acesta muria în clipa aceea și Sever se suia îndată pe calul care venise la el! Lucrurile se petrecuă cu adevărat în felul acesta, căci Septimiu Sever fu ales împărat, în locul lui Pertinax.

În 1668, Ludovic al XIV-lea se lupta în vis cu un leu enorm, pe care-l doborî. Puțin timp după aceea, cucerî, în două luni, provincia Franche-Comté.

Richard Inimă-de-Leu văzu în vis un câine, care se bătea cu alt câine, în timpul nopții și făclia, pe care o ținea el, se stinse și dansul se pomeni în beznă. Înștiințarea aceasta precedă cu 15 zile întâmpinarea lui de către Leopold, ducele Austriei, care-l predece împăratului Germaniei, Henri VI, numit cel Crud. Richard fu doi ani prizonierul lui.

De aceea, căutați totdeauna să vă tălmăciți visurile, în forma lor alegorică, în imaginea reprezentată.

Cum arată unul care străbate în goană America după 14 zile de fugă

Studentul Petre Govuzzi, un tânăr în vârstă de 22 ani, care a ajuns cel dintâi din 249 concurenți, în extraordinara cursă de alergare Los Angeles, — New-York.

PAGINA SPORTIVĂ

Săptămâna sportivă

Eveniment însemnat în cercurile bucu-reștene. Asociația roș-albastră din Capitală, anatemită de urgia unor foruri ce vor să denote energie, dar în care rivalizează cu eroul lui Cervantes, și-a redeschis porțile. Faptul se petrece pe o ploae abundentă, care departe de a deplânge reapariția pe arenă a culorilor juventiste profetizează rod bogat. Proorocirea se confirmă: în fața redutabilei echipe austriace „W. A. C.” team-ul din Bulevardul Elisabeta termină la egalitate. Considerând unanimitatea pronosticurilor precum și văzută prin prisma subredei formații aliniată, performanța constituie cea mai onorabilă mențiune și promisiune pentru viitor.

„Venus”, a cărei stea a fost mai puțin fericită, cedează austriacilor în ajun cu 4-0.

***

La Cluj se desfășoară pen-ultimul act al piesei tragicomice, cu intrigi de operetă, numită campionatul național, piesă al cărei libret este insuficient întocmit de „în-geri păzitori” care un singur titlu: auto-certificate, menite a suplini calități pe cari cu toată prigoana răutăcioasă a patra putere în stat nu le poate recunoaște.

„Jiul” dispune de „România” calificându-se pentru semifinala probei.

***

„Chinezul” din Timișoara înscrie o nouă victorie: dispune de comparații săi pestani dela Ujpest cu 1-0 după o partidă în care sorții au oscilat. Transilvănenii Strock și Auer înrolați în legiunea sportivă a ungurilor cari vor să se deștepte, au tactul să nu facă deplasarea cu Ujpest pentru a lupta în România contra unor foști camarazi.

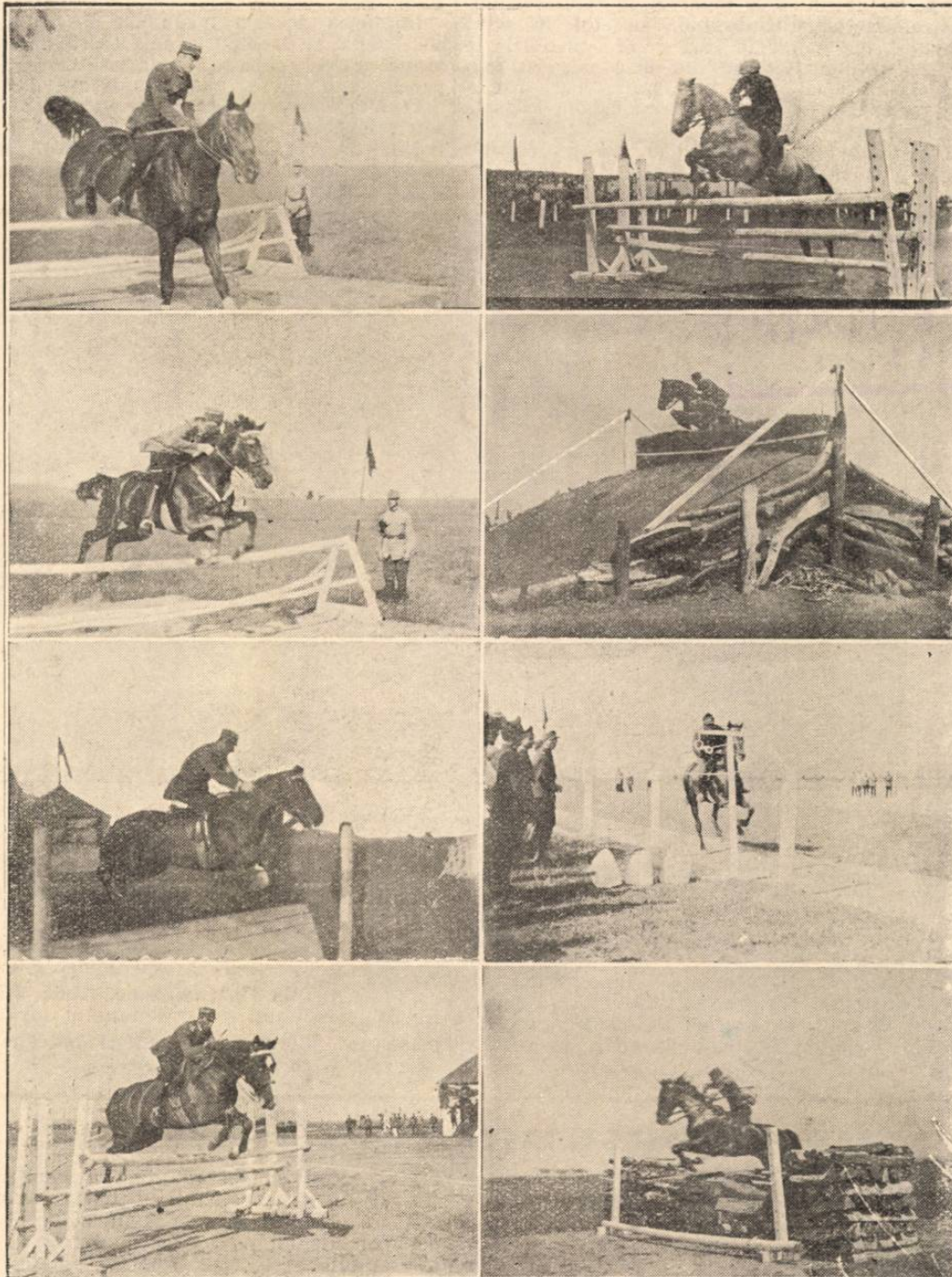
***

Alarmă în cercurile atletice: s'au obținut fonduri — anemici 50.000 — sortite deplasării... echipei de atletism a României la Amsterdam. Elan necugetat, cu consecințe prevăzute. O sumă mai indicată pentru hrănirea câtorva orfani este menită să ocazionaze consacrarea celor mai slabi atleți mondiali: concurenții noștri își au soarta pecetluită. Le urăm drum bun!

...Am prefera să rămână acasă.

***

Circuitul Franței continuă... roțile se învârtesc... cicliștii se îndreaptă înainte spre țintă: Parisul, orașul dorințelor, simbol al făgăduinței supreme. Intrepidul luxemburghez Frantz deține fruntea distanțat de al doilea clasat la mai mult de o oră.

Regimentul 4 vânători, a organizat, sub conducerea d-lui căpitan Indre I. Zeno, o mare serbare sportivă. Ilustrația noastră înfățișează echipa gimnastică formând tablouri vii.

În săptămâna trecută, la Oradea-Mare a avut loc un concurs hipic, organizat de reg. 5 roșiori „Împărațul Nicolae al II-lea”. Un prieten al revistei noastre, medicul regimentului, fotograf amator, ne-a trimis o serie de instantanee interesante pe care le publicăm. Ilustrația noastră înfățișează: 1) Locot. Popovici Aurel (pe Rica) pr. I; 2) locot. Dumitrescu Petre (pe Cicatricea) pr. I; 3) locot. Degeratu Alexandru la taluzul breton; 4) maior Botearu Scipion (pe Don Juan) la triplă; 5) avocat Fortunescu la triplă; 6) subloc. Ionescu Ioan (pe August) la bută; 7) Capete și inele: câștigător esc. III; 8) subloc. Ionescu Iulian (pe August) sare stiva de lemne.

Pagina de literatură

Aniversarea lui Chateaubriand

In ziua de 4 Iulie curent s'au împlinit 80 de ani dela moartea marelui scriitor francez **Chateaubriand**, iar tot în anul acesta și anume în ziua de 11 Septembrie, se vor împlini 160 de ani dela nașterea sa.

Dăm aci unele amănunte, cari caracterizează pe Chateaubriand ca om în viața de toate zilele.

Fondul caracterului său era un orgoliu fără margini. De exemplu. Cu toate că

și dacă n'ar fi fost Chateaubriand? Ce schimbare în lume!

Impingea această îngâmfare de sine însuși până la credința copilărească cum că nimic nu se petrece într'insul, ca să nu prezinte un interes pentru universul întreg.

O altă caracteristică a temperamentului său este pesimismul său, mai bine zis, plictiseala de viață, o plictiseală care îl face să se întrebe: „Cine mă va scăpa de mania

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
- I AȘI -

Chateaubriand pe patul de moarte

se născuse în anul 1768, înainta însă cu un an data nașterii sale, ca să poată scrie fraza următoare: „În anul în care mă născusem eu, se naștea în Corsica... Napoleon Bonaparte”.

Adică, întâiul ei, apoi Napoleon.

Alta. În lucrarea sa intitulată „Memorii de dincolo de mormânt”, la sfârșitul fiecărui capitol își pune întrebări ca acestea: „Și dacă aș fi murit în momentul acela?

de a trăi?” În scrisorile sale revine deseori expresiunea, care este a sa proprie: „Îmi case viața”.

Totuși, scrierile sale sunt și rămân pentru literatura franceză opere neperitoare.

„Le génie du Christianisme, Atala, René, les Martyrs, sunt prin minunatul lor stil, printr'un colorit aproape fără păreche adevărate perle literare.

Un monument lui Ronsard

Săptămăna trecută a fost inaugurat la Paris, în grădina din fața vestitului institut „Collège de France”, monumentul ridicat în cinstea și amintirea poetului **Ronsard**.

Dacă nu operele, dar cel puțin numele acestui poet este bine cunoscut de către cititorii noștri. Nu este oare el despre care, în poezia „Banul Mărăcine”, poetul **Vasile Alecsandri** ne spune că e strănepotul unui boer oltean „Banul Mărăcine”, care, luând cu dânsul și alți tineri olteni, străbătuse atâtea țări din Europa și se dusesse în Franța, ca să dea ajutor regelui **Filip de Valois** în războiul cel purta cu englezii?

De altfel, spusele lui **Alecsandri** sunt întemeiate pe spusele lui **Ronsard**. Acesta, într'una din poeziile sale în care își face autobiografia, vestește că primul său strămoș venise dintr'o țară rece, unde Dunărea e vecină cu Tracia. Mai lămurește că era fiul din urmă născut al unui boer bogat în cetăți, în vasali, în avuții și în pământuri și că, doritor de isprăvi războinice, pornise cu alți flăcăi din țara sa „care era mai jos decât Ungaria” și dăduse lui **Filip de Valois** un ajutor așa de prețios, că regele îl opri pentru totdeauna în Franța, dăruindu-i, pe lângă spada sa, și pământuri întinse.

E drept că istoricii literari francezi contestă această origină românească a lui **Ronsard**.

Ceace nu i se contestă lui **Ronsard**, este

faptul că el a fost cel dintâiu poet liric francez și că în secolul al 16-lea, când a trăit, a fost socotit de toată Europa ca cel mai talentat poet și cel mai învățat om al timpului.

Să adăugăm amănuntul că **Ronsard**, care, ca băiat, era fecior de Curte în serviciul familiei regale franceze, n'ar fi devenit, dacă nu i se întâmpla o nenorocire. Anume, la vârsta de 17 ani, în urma unei puternice răceli, și-a pierdut simțul auzului, ceea ce l'a silit să se retragă în singurătate și să studieze.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”

revistă săptămânală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

București, str. Săririndar 8

Telefon 306/87

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg . . . . . Lei 308

Pe o jumătate de an . . . . . „ 178

Pe trei luni . . . . . „ 88

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America 88

Jugoslavia și Cehoslovacia . . . lei 508

Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție N. Constantin

Cea mai veche scriitoare franceză

Scriitorul și criticul francez **Jean Larzac**, un specialist în literaturile feminine, publică în revista „Les Nouvelles Littéraires” un interesant articol, căutând să stabilească cine a fost cea dintâi femeie franceză, care a dat ceva literaturii.

Această femeie n'ar fi alta decât **Marie de France**, căci asupra numelui ei, precum și asupra situației sale sociale nu se știe nimic mai mult.

Se mai știe că **Marie de France** a trăit în a doua jumătate a veacului 12-lea la Curtea regelui Angliei **Eric I**, care luase în căsătorie pe **Eleonora de Aquitania**, măritată mai întâi cu regele Franței **Ludovic al VII-lea**.

Se pare că **Eleonora de Aquitania**, care era o femeie cultă și rafinată să fi luat cu dânsa pe **Marie de France**.

Oricum, **Marie de France** este, în primul rând, cea dintâi femeie poet franceză.

Ce-i drept, nu e originală, ci transpune în versuri cântece și povești de dragoste ce îi povesteau cântăreții și povestitorii englezi.

În al doilea rând, ea este cea dintâi care a tradus în limba franceză fabulele lui **Esop**. Sunt traduceri în proză și, bine înțeles, cu mult inferioare fabulelor lui **La Fontaine**.

Tot ce a tradus din limba latină e o carte cu cuprins religios. La sfârșitul vieții sale se retrase într'o mănăstire, unde își încheie viața.

Despre țigani la Academia franceză

Zilele trecute țigani s'au învrednicit de cinstea de a se vorbi despre dânsii la Academia franceză. Aceasta cu ocaziunea primirii unui nou membru în persoana d-lui **Emile Mâle**, un adevărat savant și autor, între altele, al unei importante și bine documentate lucrări, intitulată: „Istoria religioasă a Evului Mediu”.

În discursul său de recepție, noul academician, referindu-se la romanul „Miarka” a lui **Jean Richepin**, care și-a luat subiectul din viața țiganilor, a vorbit pe larg despre origina țiganilor, arătând cu argumente noi că ei sunt din India, iar nu din Egipt, cum se mai crede de către unii specialiști.

Un explorator francez a întâlnit acum de curând în India triburi indigene, cari, mai ales la fizic, seamănă leit cu țigani din Europa.

Cu prilejul acesta reamintim că țigani, cari au atâtea scăderi și necazuri, se pot fâli, că posedă o minunată literatură populară. Sunt basme țigănești — scriitorul acestor rânduri a citit destule în traducere — de o putere de imaginație, de o duioșie și de o originalitate, cum se întâlnesc rar în basmele altor popoare.

De pildă, pe când la mai toate popoarele Moartea e reprezentată ca un schelet hidos, în basmele țigănești ea apare ca o fecioară de toată frumusețea.

Mai pomenim că cele mai reușite tipuri de țigani și țigănci au fost redade de nemuritorul nostru pictor **Grigorescu**, care în privința aceasta poate fi socotit cu drept cuvânt ca primul pictor din lume.

Anecdotală autentică

Celebrul **Paganini** se duse într'o zi la o prăvălie din Paris, ca să-și cumpere mănui.

Vânzătoarea îi oferi, ca ultimă noutate, „mănui a la girafă”.

— No, no, signora, le refuză **Paganini**, d'una altera bestia (nu, nu d-ră, de altă lighioană).

Vânzătoarea care nu-l cunoștea pe **Paganini**, zâmbi și deschise alt carton.

— Monsieur, poftiți mănui a la **Paganini**.

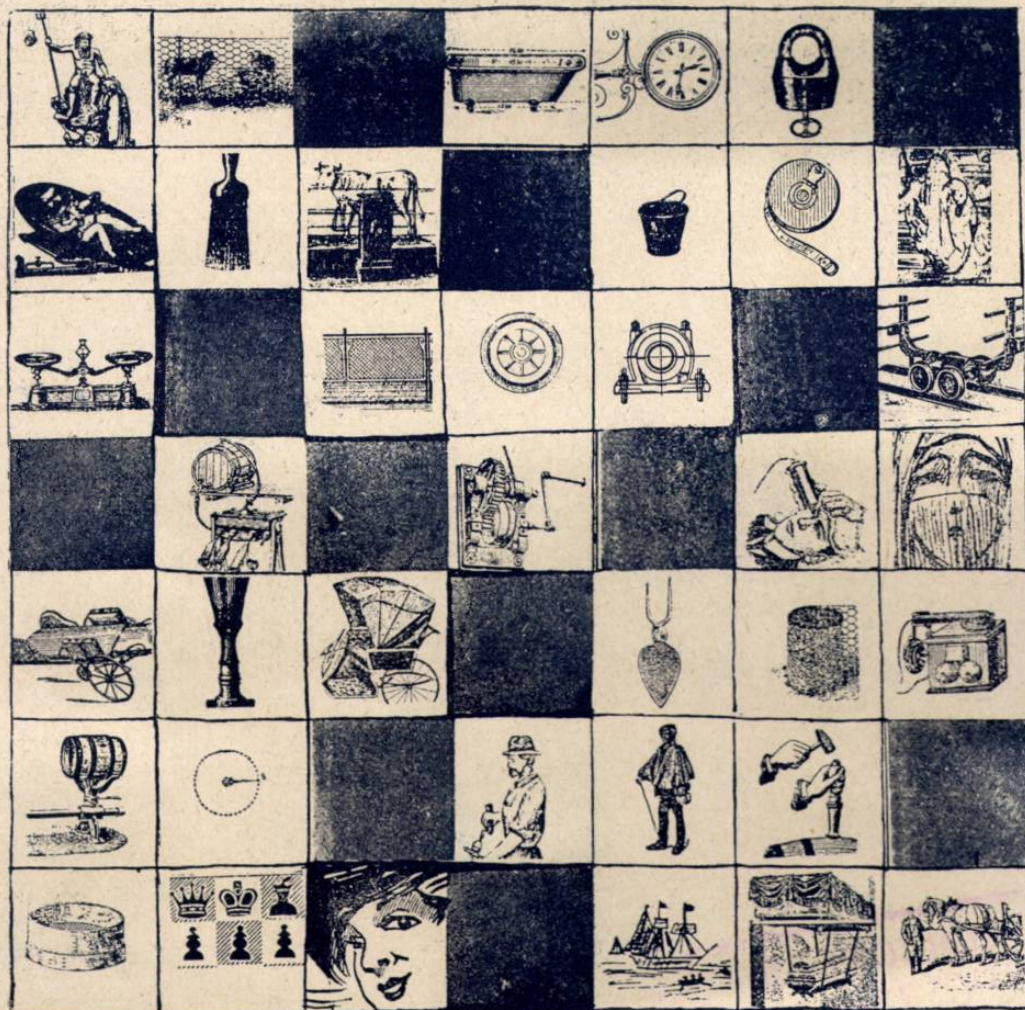

Jocurile „Realității Ilustrate“

Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

Joc No. 1 (Silabe încrucișate figurate)

(10 puncte) de I. DUTU Ploiești

Fiecare pătrățel reprezintă prima silabă a imaginii înfățișate. De la margine până la pătrățelele negre, sau de la un pătrățel negru până la altul, aceste silabe alcătuiesc cuvinte. Problema constă în găsirea semnificației acestor cuvinte atât orizontal cât și vertical.

Joc No. 2 (John Gilbert)

Cuvinte încrucișate

(10 puncte) de CONST. MASSU

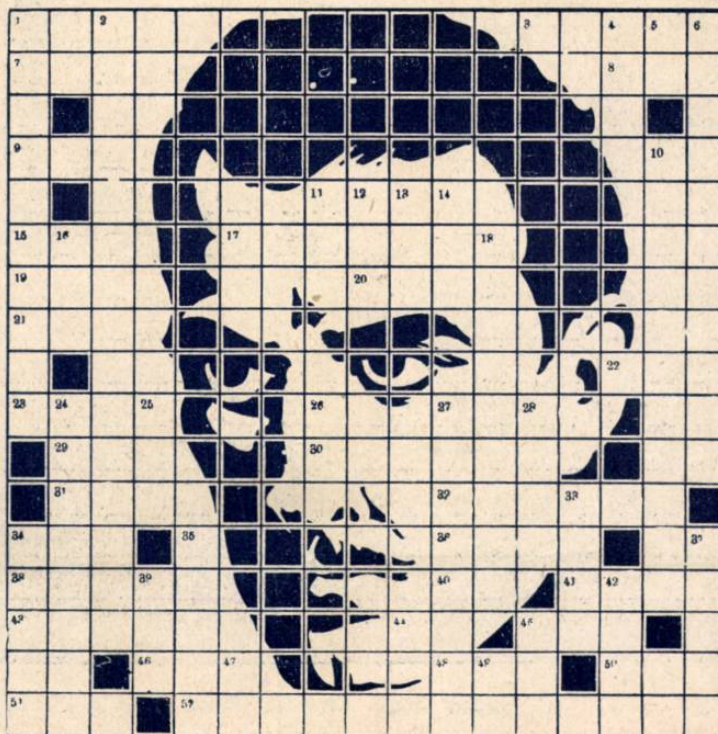
ORIZONTAL: 1) Unul din statele Unite ale Americii; 3) insulă din Oceanul Atlantic; 7) a sfâșia; 8) plantă; 9) plantă; 10) interjecție (invers); 11) mână (fam); 15) a alipi; 17) descompunere; 19) volum; 20) înțărît; 21) specie de papagal; 22) interjecție; 23) literă grecească; 27) arbore; 29) haz; 30) anemică; 31) anagrama cuvântului: cot; 32) viola; 34) localitate; 36) erou grec; 38) crap (Mold.); 40) pronume; 41) lexicograf francez; 43) mister; 44) oraș din Chaldea; 45) interjecție; 46) balaur; 48) necaz; 50) aflui; 51) calamitate; 52) cel ce se ocupă cu studiul insectelor.

VERTICAL: 1) Animale; 2) care bagă spaimă (plural); 4) punct cardinal; 5) lac în Africa; 6) cel ce ia totul pentru sine; 10) natură animală; 11) prepoziție; 12) ginerele lui Mahomet; 13) impozit; 14) adverb; 16) supărare (fig); 18) înfățișare; 24) închisoare; 25) armă; 26) operă literară; 27) pește (articulat); 28) drum; 33 a goni; 34 plantă; 35) publicațiuni periodice anuale; 37) elinina; 39) nume feminin; 42) urbe; 45) nimic; 47) diviziune de timp; 49) literă grecească.

Joc No. 3 (Golf de cuvinte)

(10 puncte)

Se dau următoarele două cuvinte:
Cahul-Bălți. Să se ajungă, pe calea cea mai scurtă, de la cuvântul Cahul la cuvântul Bălți, schimbându-i-se pe rând câte o literă.

Joc No. 4 (Metagramă)

(5 puncte)

Cu „D” oraș în România.
Cu „N” vale în Spania.
Cu „M” personaj biblic.
Cu „S” râu în Armenia.

Poșta jocurilor

N. P. C. Student: Sunt mulți cei cari văd paiul din ochiul altora și nu văd bârna din ochiul lor. Dintr'o pornire personală probabil vă legați de-o greșală fără importanță și întrebuințați expresii de felul a-celuia: „a satisface poziția în care sta”. Deasemenea considerați drept greșală de „ortografie” o eroare gramaticală, la un cuvânt străin.

Nu puneți niciodată patimă în discuții, domnule N. P. C., căci patima turbură judecata obiectivă!

Concursul de jocuri a fost instituit de comisia redacțională a revistei noastre. Această comisiune va judeca și lucrările ce se vor prezenta, iar d. Const. Massu nu este admis printre concurenți, tocmai din dorința de-a dovedi imparțialitatea noastră.

Nicu Slavu Cămpina. De unde știți că ați intrunit acelaș număr de puncte cu d. Const. P. Horjea? O singură eroare vă putea clasa după dânsul.

Toți câștigătorii de premii la jocurile de pe luna Mai sunt rugați să ne comunice adresele lor, spre a li se putea expedia premiile obținute.

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 August. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri din numerile 25, 26, 27 și 28, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 August 1928.

Concursul de jocuri al revistei „Realitatea Ilustrată“

Reamintim, că am instituit un concurs pentru jocul cel mai frumos alcătuit de cetitori. Se admit exclusiv jocurile menționate în numărul 23 al „Realității Ilustrate“

și dăm concurenților un răgaz de o lună de zile pentru compunerea și trimiteră lui.

Jocurile pentru concurs vor fi primite până în ziua de 1 August cor. Concuranții vor însemna pe plic „pentru concursul de jocuri”. Vom premia cele mai bune și mai frumoase zece jocuri.

Vor avea întâietate jocurile care prezintă ceva nou din punct de vedere distractiv, care sunt mai bine alcătuite, care cuprind cuvinte curat românești și sunt și frumos desenate (jocuri de silabe și cuvinte încrucișate ilustrate, rebursuri, etc.) Rezultatul concursului se va publica în ziua de 10 August și redacția își rezervă dreptul de a publica și jocuri dintre cele care eventual n'au fost premiate.

REALITATEA

Pe plajă

*Concursul pentru
vilegiaturiști
al
Realității Ilustrate
zece premii în valoare de 5000.
litri condițiunile în textul revistei*

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IAȘI-

Jenny Jugo, Camilla Horn și Lilia Harvey

București. — Atelierele „Adevărul” S. A.

REALITATEA

ANUL II, No. 27

21 Iulie 1928

ilustrații

20 PAGINI

Apare Sâmbătă

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
IASI

VIZIUNE HAOTICĂ: IMPRUMUTUL

Prețul 8 lei

Landru No. II

Am urmărit, cu interesele cu care am fi citit la paisprezece ani un roman polițist, isprăvile d-lui Pierre Rey din Marsilia, cuceritor și asasin de doamne. D. Pierre Rey, don-juan care numără pe răbojul vieții sale șezeci și mai bine de primăveri, a fost botezat, acum, Landru No. 2 pentru că, asemeni lui Landru No. 1, găsisse mijlocul de a atrage, pe calea publicității, femeile, cărora, — indiferent de vârstă și de situație socială, — le făgăduia fericire eternă, dar pe care, după subtilizarea economiilor, le expedia în lumea cea eternă.

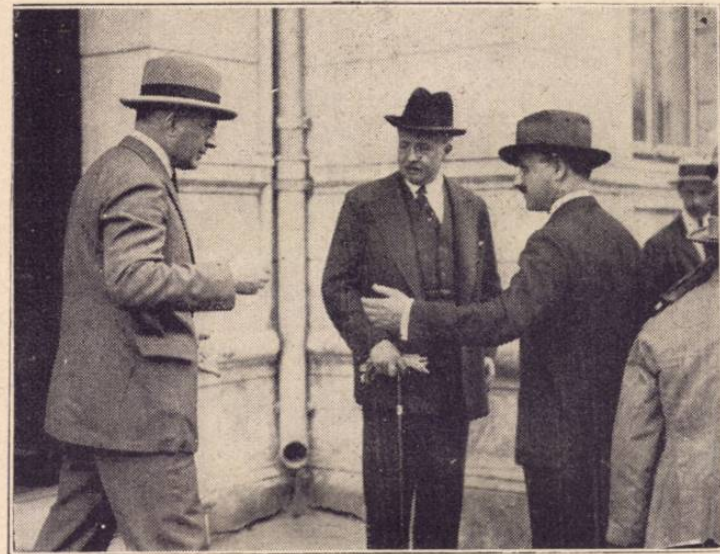
Am urmărit cu interes isprăvile asasinului din Marsilia, dar nu cu indignare. Personal, noi nu putem suprima nici un pui de găină și ne declarăm incapabili să înfruntăm zâmbetul sau urgia unei femei. Credem că-i excesiv și dictonul după care femeia nu poate fi atinsă măcar cu o floare, dar desigur că-i excesiv și nici măcar poetic s'o lovești ca d. Găetan, sau să o desființezi după metoda Landru No. 1, Landru No. 2.

Dece, însă, ne-a indignat d. Găetan, — Landru român, — și nu ne indignează d-l Pierre Rey, Landru francez? Pentru că unul e tânăr, bine făcut, are mâini albe, subțiri, — mâinile acelea n'au îndeplinit decât funcția dezmiardării șoldurilor de cucoane bătrâne, — ochii albaștri, visători, trăsăturile chipului delicate, — i se spunea „Fețița”, — și pentru că celălalt e aproape septuagenar, e urât, e lipsit de tot ce poate atrage și, mai ales, reține o femeie.

Eroul din parcul Bonaparte prezenta a-nume însușiri de natură să-i explice succesele. Eroul din Marsilia, — ce prezintă, ce poate prezenta? Cum de era în stare, cu un simplu anunț la mica publicitate, să zăpăcească mintea atâtor femei, care dădeau buzna la hodorog cu, — în lipsa florii de lămâie, — economii, bijuterii, etc.?

Noi pretindem pentru d. Pierre Rey o anchetă suplimentară, căci noi îl credem, nu un criminal fioros, ci o victimă lamentabilă. Sunt oameni cari au norocul de a se vedea asaltați de femei așa cum, de pildă, un borcan cu dulceață e asaltat de muște. Sunt femei pentru care unii se ruinează sau se sinucid și care, la rândul-le se țin de haina unui domn care poate fi un monstru, în toată puterea cuvântului.

Găetan putea să recruteze victime și printr-asta el era detestabil. Uitați-vă, însă, la bătrânul cu ochi șazi și cu mustața bleagă, botezat Landru No. 2. Aduceți-vă aminte de celălalt Landru care deasemeni era bătrân și pe care soarta nu-l înzestrăse decât cu o barbă. Poate unul și putea celălalt să exercite un dram de farmec asupra unei femei, — îndeosebi asupra unei femei care nu e nici prea bătrână și nici prea slută?

D-nii Leon, Schmidts și Monet, financiarilor străini, cari au venit la București, în fața ministerului de finanțe.

Le putea trece lor prin minte să reediteze aventurile Don-Juanului de demult?

Iar dacă lucrurile stau astfel, dacă întradevăr berbanții au căutat să-și zădărească plasa și să prindă în ea femei, — vina e a femeilor că s'au lăsat captivate într-o plasă găurită de ani și mănuită de brațe paralizate.

Noi credem, însă, că adevărul este acesta: Landru No. 1 și Landru No. 2 erau doi bătrâni cumsecade cari citiau „Le Temps” și cari își beau cafeaua la ore regulate. Când vedeau un țap sau o femeie își făceau cruce și își scuipau în sân, căci aveau superstiții. Considerau și țapul și femeia intruchipări viclene, ale Satanei. Într-o zi

au dat un anunț la gazetă. Căutau un patetofon de ocazie. S'a ivit o femeie. „Dumneata?” „Am citit în gazetă: căutai o logodnică; am venit; ia-mă pentru vecie!” „Ptiu! Piei Satana!”

Și bătrânii, crezând că sub chipul d-nei Bonnet sau al d-rei Ebel se ascunde cel necurat, au luat un topor, au făcut o cruce, și au trăznit la mir. Pe urmă au îngropat în vilă duhul cel rău. Pe urmă a venit altă femeie, adică altă diavolească intruchipare.

Nu, nu, — să se facă o nouă anchetă în cazul d-lui Pierre Rey, Landru No. 2, și să se revizuiască procesul celui alt, Landru No. 1...

ION PAS

In loc de buletinul săptămânai

TRATATIVELE CU BANCHERII STRĂINI PENTRU STABILIZARE ȘI IMPRUMUT

D. Charles Rist, vice-guvernatorul Băncii Naționale a Franței, în București, spre a trata imprumutul și stabilizarea monetei noastre.

D-nii Vintilă Brătianu și Victor Antonescu, eșind din ministerul finanțelor

D-nii Cherrelrier de la Banque de Paris et des Pay-Bas și Schmidts dela băncile Hambro et Lazare Brothers din Londra, în tren spre București.

Fotografatul nostru a izbutit să-i prindă pe placa fotografică, deși — la cererea ministrului nostru — oaspeții au făcut tot posibilul să păstreze cel mai strict icognito.

Viata unui erou

ROALD AMUNDSEN

Nu ne încumetăm să scriem necrologul lui Amundsen, chiar dacă e puțin probabil că acest campion al polului să mai revie vreodată, din pustiu de gheață.

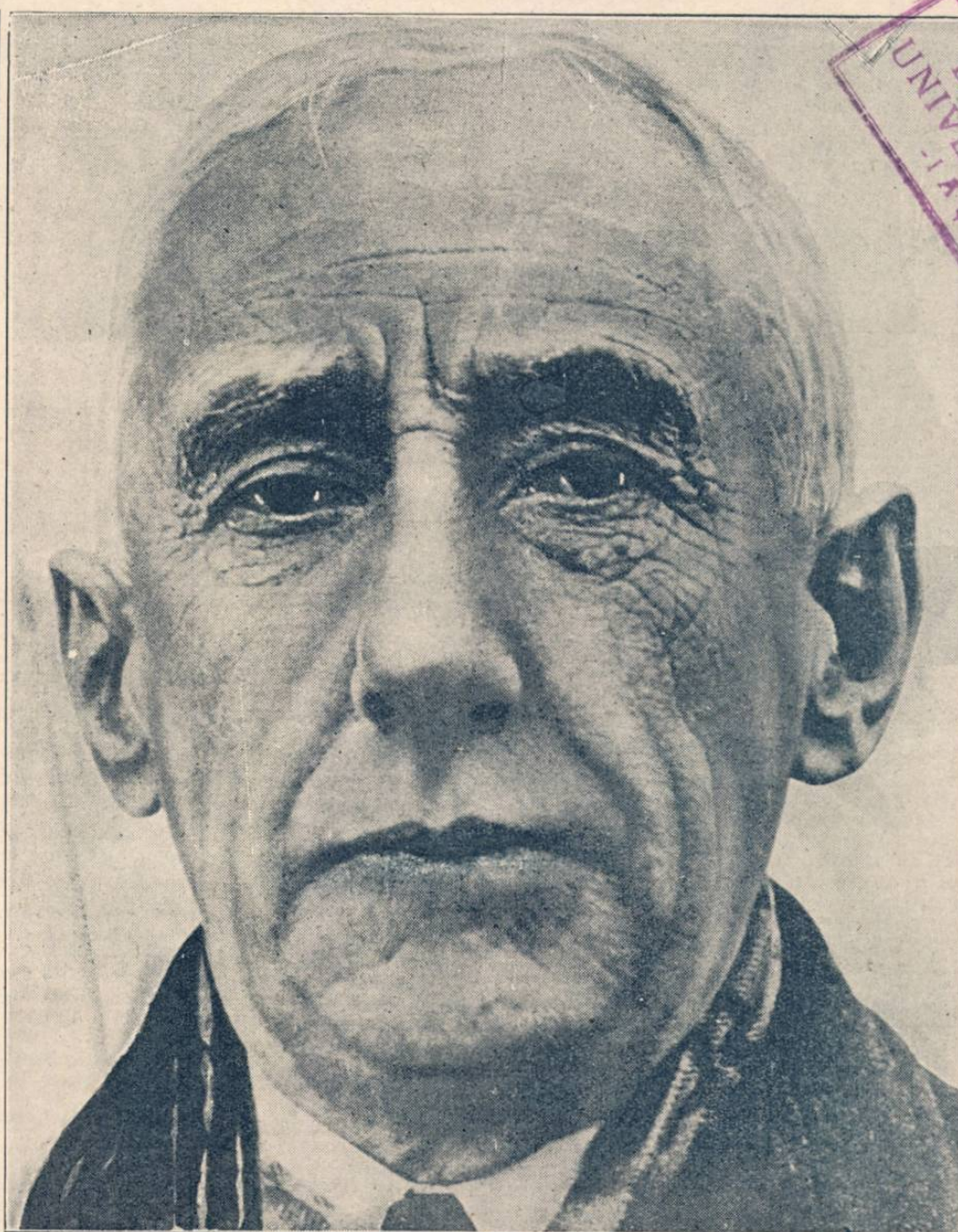
Dacă Amundsen a fost atras cu o putere irezistibilă de ghețurile nordice și ținuturile de miază noapte, acestea erau însă patria lui. Le cunoștea ca — nimeni altul și când în anii trecuți a întreprins — cu 2 avioane — atacul împotriva polului și nu s'a înapoiat imediat, vreme de patru săptămâni nimeni n'a pierdut nădejdea că exploratorul va reveni. Și s'a întâmplat așa cum se aștepta lumea: Amundsen a știut — fără nici un ajutor — prin forțele sale proprii, prin experiența sa, să găsească drumuri și mijloace spre a readuce teferi pe toți cei căli l-au întovărășit în expediție.

Considerând întregul șir de exploratori polari, dela Barents până la Stephansson, rezultă că Roald Amundsen este cel mai mare geniu, un bărbat de o forță extraordinară, dotat cu putere de prevedere neopisnuită și cu un capitol bogat de cunoștințe — câștigate dealungul anilor — asupra tot ce este în legătură cu polii pământului. Dacă Fridtjof Nansen n'ar fi încetat, atât de timpuriu, explorările Oceanului înghețat, poate că dânsul ar fi putut disputa lui Amundsen gloria pe care acesta din urmă a câștigat-o, căci și la Nansen și în istoria lui se pot regăsi acele trăsături de geniu, caracteristice lui Amundsen.

Viața lui Amundsen se deosebesc prin aceea că dela început a fost atras de călătoriile pe marea de gheață. Căci mai întâi, Amundsen se dedicase medicinei. Dar chiar din anul al doilea de studiu, dânsul se hotărăște să apuce drumul mării. Hotărârea nu era greu de realizat, deoarece tatăl lui Amundsen era proprietar de corăbii (armator).

Roald, băiatul s'a născut la 16 Iulie 1872, în Borge. În 1892 luă calea mării, după scurți timp depune examenul de cărmăciu, în Cristiania și dela 1897 până la 1899 călătorește pe vaporul Belgica. A învățat cu temei conducerea vaselor pe mările de gheață, plutind pe diferite vapoare, între 1901 și 1902. Și de aci încolo încep călătoriile sale independente cu vestitul vas „Gjøa”. Chiar prima expediție la Spitzbergen și Grönlanda au avut un caracter științific. După aceasta însă Amundsen începe una din isprăvile cele mari, anume străbaterea ținuturilor polare dela apus-miază noapte spre America, lucru încercat de nenumărate ori, de secole, fără ca vre-unul dintre mulțimea corăbierilor să fi isbit.

„Gjøa” era de fapt numai o corăbioară, dar foarte potrivită pentru o călătorie prin ghețuri. Rolundă în partea de jos, era în stare să opună rezistență presiunii făcută de gheață, gheața n'o putea sfărâma ci doar s'o ridice în sus. Această călătorie extraordinară s'a efectuat din anul 1903 până în 1906. Opera, pe care Amundsen a scris-o despre această expediție, e una din cele mai frumoase cărți ale explorărilor polare. Două ierni vasul a rămas prins în ghețuri și s'a stabilit o legătură foarte strânsă cu triburile de eschimoși, despre care exploratorul ne împărtășește aspecte și amănunte, cu totul noi pe vremea aceea și care au fost reluate deabia un an mai târziu de canadianul Stephansson. În toate cărțile sale Amundsen se vadește ca un scriitor strălucit; i se poate alătura din acest punct de vedere numai Payer, căci scrierile lui Nansen, orcât de importante au fost, suferă deoarece uscăciune în expunere. Cine a citit odată cartea călătoriei dela Miază-noapte Apus, acela e isbit de puterea cu care sunt înfățișate figurile caracteristice ale prietenilor eschimoși ai exploratorului, chiar și ale femeilor din lumea aceea pustie, care totuși e iubită de ele fiindcă le este patria. Când Amundsen a iernat mai întâi acolo, în nord, femeile i-au părut urâte, dar curând gustul i s'a schimbat și cine se pricepe să citească printre rânduri, deduce repede că

Amundsen privește pe mica Magita ca o frumusețe. Când în anul 1906 călătoria s'a terminat și vasul și-a putut lua drumul spre San Francisco, lumea și-a ațintit din nou ochii la isprava extraordinară a eroului norvegian. Cu dibăcie și încăpățănare a isbit ceace mulți încercaseră înaintea lui. La înapoiere Amundsen dăruie vaporușul său „Gjøa”, orașului San Francisco. Acolo pe plajă se găsește și azi, strălucind la soarele californian.

Patru ani mai târziu, dete Amundsen lovitura lui cea mare. Dânsul, care până aci culuse lauri numai în nord, se îndreaptă acum spre sud, spre ținuturile antarctice. Au mai încercat mulți înaintea lui să ajungă la polul Sud. Ross a fost cel dintâi, care a descoperit marea barieră de gheață și primul om care a văzut îndărătul ei, acoperiți de zăpadă și ghețuri, cei doi vulcani: Eribus și Teroarea.

Aproape un veac au durat apoi încercările de-a pătrunde mai departe. Unii dintre ultimii a fost Shakleton dar nici dânsul nu era sortit să ajungă la polul Sud. El a încercat să treacă pe gheață cu ponei de Scoția. Nansen s'a întors la câini, cari în Nord sunt de neprețuit, așa încât a socotit cu drept cuvânt că ei trebuie să facă la sud aceleași servicii.

În ținuturile polului Nord și cele ale polului Sud există o mare deosebire. Exploratorul dela Nord, care-și pierde vasul, nu este întotdeauna sortit pierii. Toată coasta

în jurul polului e populată de eschimoși nomazi; mai pretutindeni se găsesc focuri și urși albi, reni și păsări, cu a căror carne își poate cineva ținea viața. Dar Antarcticii e cu totul pustiu de oameni, viață animală, în afară de aceea a apei, aproape că nu există, nu se găsesc nici urși albi nici reni, singuri pinguinii mai reprezintă viață în aceste locuri, dar și ei nu se găsesc decât pe coaste. În afară de aceasta, ținutul polar de Sud e cu mult mai aspru decât cel de Nord: bântuit de furtuni groasnice și cu o temperatură care se coboară mai jos, decât oriunde pe pământ.

Deodată cu Amundsen englezul Scott a condus și dânsul o expediție la polul Sud, pornită însă dintr'o altă parte. Era în același timp un fel de întrecere la Pol, în care a ieșit învingător Amundsen. Dânsul a ajuns la Pol înaintea lui Scott. Când acesta sosi, a găsit înălțat aci steagul norvegian și s'a înapoiat aproape cu inima frântă. Nu și-a mai văzut patria. Toată echipa care a participat la expediție, se prăpădi în mijlocul ghețurilor, de foame și de frig. Printre ei se găsea un bolnav, care trebuia dus cu sania și astfel mersul era încetinit. Acest bolnav, într'o noapte, ieși binișor din cort și nu s'a mai arătat. Se jertfise pentru tovarășii săi. Zădarnic însă, căci și aceștia se prăpădiră după câteva zile de cale obositoare.

Amundsen nu se înfățișează numai ca cel

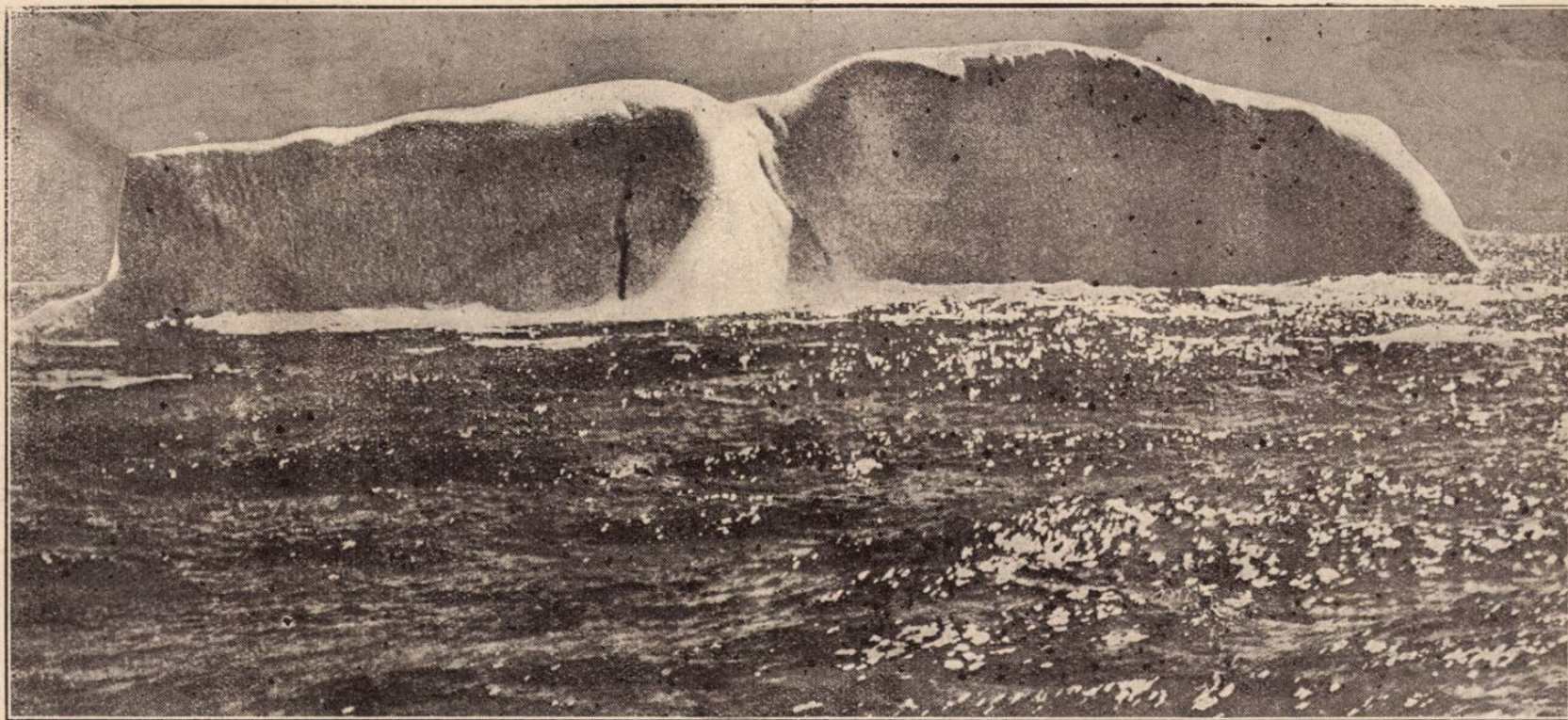
(urmare în pagina 5)

INSULA PLUTITOARE DE GHIATA

Spectacol grandios care se poate admira în ținuturile polare. Întalnirea cu acești munți de gheață plutitori e cât se poate de periculoasă pentru ființa slabă care este omul.

ROALD AMUNDSEN

(Urmare din pagina 3-a)

mai mare explorator polar, el a fost și cel mai norocos. Norocul l-a întovărășit în toate întreprinderile sale. Dar nu trebuie uitat însă că a știut să-și lege norocul de oblănc prin aceea că orice întreprindere nouă o pregătia cu cea mai mare grijă și nu uită nimic din ceea ce ar fi putut să-i puie în pericol succesul. Astfel Shakhleton povestea odată, despre expediția la polul Sud, a lui Amundsen, că a fost de mare importanță faptul că exploratorul a luat cu sine o mașină de tuns părul și avea astfel posibilitatea să taie mereu oamenilor săi, mustățile și bărbile înghețate.

Puterea de muncă a lui Amundsen nu l-a lăsat să se odihnească niciodată, chiar când a ajuns la o vârstă înaintată. Când aviația a luat o dezvoltare mai mare, imediat și-a pus problema unei traversări a Oceanului Înghețat cu avionul sau cu navă aeriană. Cu înregul elan, care-i este caracteristic, a început să lucreze spre a aduna bani necesari, pentru că din nou, cel dintâi să pășiască, pioner pe noul drum.

Nu mai e nevoie să insistăm asupra detaliilor, cum a lucrat și ce-a isbutit. Expediția e încă vie în amintirea fiecăruia și e relatată deasemenea în cărțile lui Amundsen.

tată deasemenea în cărțile lui Amundsen. S'a înapoiat teafăr, după cum s'a amintit la începutul acestui articol. Convins că pentru străbaterea Oceanului Înghețat nu e menit avionul, ci nava aeriană, isbuti — cu ajutorul milionarului american Ellsworth — să construiască un balon potrivit. Nobile l-a construit și a fost desemnat de Amundsen drept cărmăciu. Cu această navă aeriană, care a primit numele de „Norge”, Amundsen a sburat dela Spitzbergen până în Alaska și a dovedit astfel posibilitatea unei comunicațiuni de felul acesta, cu o economie de călătorie, de multe săptămâni.

În anii din urmă Amundsen și-a scris povestea vieții și a faptelor sale și a editat din aceasta o carte. Prin aceasta își ia rămas bun dela activitatea de explorator și declară că deaci încolo dânsul voește să se consacre numai amicilor săi și scrisului. Cartea a produs în Norvegia oarecare impresie nesimpatică, deoarece Amundsen se răfuește foarte aspru cu oamenii, printre aceștia chiar cu propriu-i frate, de care se crede urmărit și exploatat. Cel mai aprins și mai cu înverșunare îl atacă însă pe Nobile, căruia, în această carte, îi tăgăduiește orice însușire pentru o explorare a polului Nord. Câtă dreptate a avut. Dar pentru ce s'a mai avântat atunci Amundsen încă o dată sus la Nord, în ajutorul dușmanului său? Din dragoste pentru Nobile, de bună seamă că nu. Lămurirea trebuie căutată poate într'aceea că Amundsen, care este desigur cel mai experimentat în călătoriile pe Oceanul Înghețat, voia să nu lase să i se spună că dânsul n'a participat la salvarea lui Nobile și a echipei sale, tocmai pentru că era vorba de un dușman.

A. M.

Pentru vilegiaturiști

(Urmare din pagina 4-a)

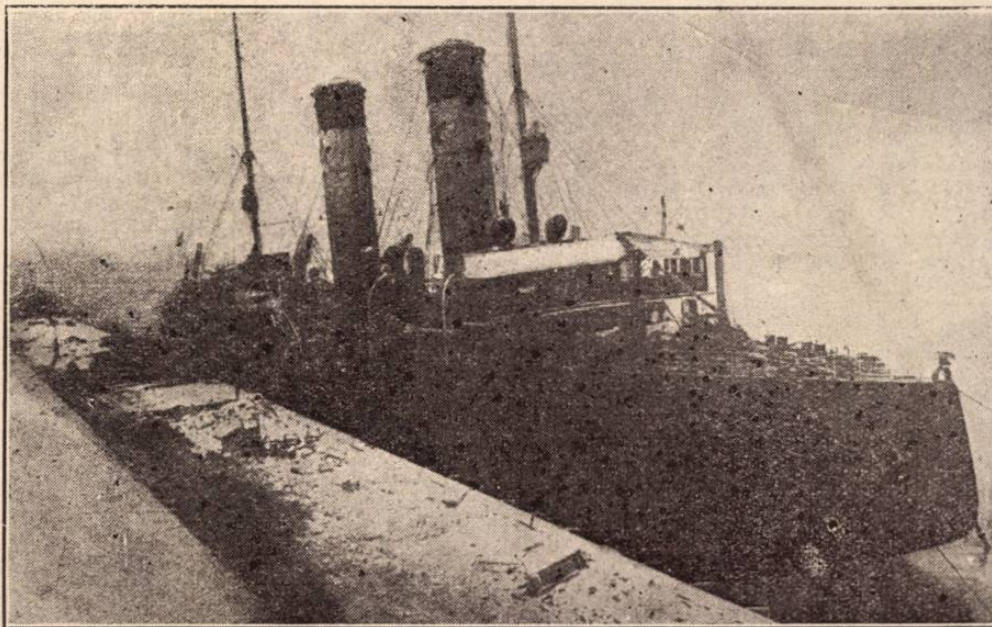
și să înceapă munca. Ceeace se poate spune despre dânsul se poate spune despre fiecare dintre noi.

Trenul vieții trece pe pod și duce după sine un rând întreg de vagoane, încărcat de cele mai frumoase begății. Spre a ne înfrupta din ele e nevoie să ne urcăm înșine

Din nefericire majoritatea oamenilor se mulțumesc să aibe un POST, să aibe o situație modestă, un SALAR cât de mic, și cu chiu cu vai își împlinesc munca fără nici o inspirație și fără nici o însuflețire. Lucrul îl privesc cu dispreț și ură. Acești oameni nu ajung departe, sunt slugile salariilor lor de mizerie și rămân necăjiți până la moarte. Cine vrea să aibe succes în viață, cine vrea să se ridice deasupra gloatei, trebuie să-și FACĂ singur poziția: să privească lucrul cum privește omul, căruia îi este foame, o masă îmbelșugată care-l așteaptă, pregătită de o soție iubitoare.

Omul care nu se gândește la lucrul său după ce l-a părăsit, și nu visează la el și când doarme, omul care nu plănuiește în continuu, nu se poate spune că muncește. El pur și simplu ocupă „o poziție”. Cuvântul „prilej” nu este scris pentru dânsul.

L. B. SIMA

Vasul Krassin, care a salvat pe tovarășii lui Nobile, pierduți în ghețurile arctice.

Pagina de literatură

sub conducerea d-lui N. BATZARIA

Ceva despre Stendhal (1783—1842)

Cu ce prilej? Cu prilejul că ziarul „*Dimineața*” anunță, pentru zilele acestea, pseudonim, adevăratul lui nume fiind *Henri „Le Rouge et le Noir”*, care este capodopera lui Stendhal.

Să spunem mai întâiu că *Stendhal* este un pseudonim, adevăratul lui nume fiind *Henri Beyle*, fiul unui avocat din frumosul oraș *Grenoble* din Alpii francezi.

Dacă cercetăm viața sa, *Stendhal* are atâtea scaderi și părți slabe, că apare, ca om, într-o lumină puțin favorabilă.

De exemplu, pe când era copil la școală, unul din profesorii săi îi spusese: „Ești o necinste pentru familie și pentru religie”. Cuvinte pe cari *Stendhal* le-a adeverit prin purtarea sa.

Alta. Deși Francez neaș, îi plăcuse așa de mult Italia și Milanul, încât a vrut să treacă la posteritate ca italian din Milan.

De aceea, încă fiind în viață, își redactase singur epitaful, scris în limba italiană în termenii următori: *Arrigo Beyle, Milanese. Scrisse, amo, visse, morì...* (adică, *Henri Beyle, Milanez. A scris, a iubit, a trăit, a murit...*, lăsând loc pentru dată).

Prietenul său *Colomb*, dela care avem o amănunțită biografie a lui *Stendhal*, ne spune că *Stendhal* era așa de vanitos, încât știind că are o mână frumoasă, își lăsa unghiile neobișnuit de lungi, numai și numai ca să atragă atenția asupra mâinei.

Ca scriitor, *Stendhal* nu este un stilist. Era chiar împotriva unei alese forme literare. Mai înainte de a începe să scrie, citea, precum ne spune el însuși, mai multe pagini din *Codul Civil*, căutând să se inspire pentru a întrebuița o limbă care să fie cât mai precisă și dezbrăcată de orice înflorituri stilistice.

Marele merit, care i-a asigurat lui *Stendhal* nemurirea, stă însă în faptul că este un neîntrecut observator și cunoscător al sufletului omenesc. Celebrul critic *Taine* scrie că *Stendhal* este „cel mai mare psiholog al veacului actual și al tuturor veacurilor”.

Acestei calități, care face din *Stendhal* precursorul în roman al genului *realist* și psihologic, se datorește că romanul „*Le Rouge et le Noir*”, deși scris cam pe la 1830, se citește și astăzi și se va citi totdeauna cu același interes de actualitate, suflul omenesc rămânând neschimbat de-a lungul vremilor.

Neplăcerea de a fi om mare

Incidentul ce urmează ilustrează încă o dată adevărul că ai destule neplăceri atunci când, prin meritele tale, ai ajuns să fii om mare și cu renume. Nu ești lăsat în pace nici după moarte, dar mai ales după moarte nu ești lăsat în pace.

Iată incidentul. *Taine*, vestitul critic și scriitor francez, își cumpărase o casă la Geneva, cu toate că el trăia la Paris. Casa aceasta a fost cumpărată cam în jurul anului 1865, așa că de atunci a trecut destulă vreme.

Totuși, nu sunt multe zile de când un profesor la Universitatea din Geneva a scris un articol spunând că motivul pentru care *Taine* cumpărase casa în chestiune, era teama de o revoluție în Franța. De aceea, lăsa un apartament neînchiriat, ca să aibă unde să se refugieze.

Așa dar, după părerea profesorului dela Geneva *Taine* era un om fricos și care nu prea avea încredere în starea de lucruri din Franța.

Această părere vine oarecum să întărească judecata multor francezi, cari cred că dacă *Taine*, în monumentală sa lucrare

„*Originile Franței Contemporane*” a dovedit oarecari tendințe antidemocratice, cauza trebuie căutată în spaima prin care trecuse celebrul scriitor în vremea cât au durat turburările *Comunei* din Paris.

Insă, *d. Chevrillor*, un nepot al lui *Taine*, nu vrea ca unchiului său să i se creieze reputația de om fricos. De aceea, s'a și grăbit să protesteze printr-o scrisoare publicată în jurnalul „*Débats*”. Intr'însa lămurește, în primul rând că dacă *Taine* a cumpărat o casă la Geneva, a făcut-o pentru ca să-și creieze un venit, iar nu pentru motivul ce i se atribue.

De asemenea, ca să arate că lui *Taine* nu i-a fost niciodată frică, invocă faptul că chiar în zilele în cari pe străzile Parisului luptele civile, provocate de *Comună* erau în toi, *Taine* venea regulat cu tramvaiul din împrejurimile Parisului, unde își avea locuința ca să se țină cursul său la Școala de Artele frumoase.

Oricum, fapt e că oamenii mari au neplăceri de cari sunt scutiți simplii muritori.

„Ne întrec chinezoaicele”

În aceste cuvinte noi am rezumat impresia culeasă depe urma citirii a două articole în ultimele numere a două reviste streine.

Așa, în vechia și cunoscută revistă franceză „*Les Annales*”, un scriitor francez, care a făcut o ședere destul de lungă în China, ne vorbește despre *d-ra Sume Ceng*, o tânără chineză, simpatcă în ce pri-

vește fizicul, dar mult mai simpatcă în ce privește spiritul și inteligența.

D-ra Sume Ceng ocupă, de altfel, o situație, de care nu știu dacă se învrednicesc pe tot globul pământului încă două din semenele ei — indiferent de rasă și culoare. *D-ra Ceng*, nu este, nici mai mult, nici

mai puțin, decât însărcinată de afaceri la Paris a guvernului național chinez, adică astăzi a *Chinei* întregi.

Datorește această înaltă, și pentru sexul ei, foarte rară situație, meritelor ei, cunoștințelor ei solide, precum și devotatelor servicii ce a adus în China, expunându-și în tot momentul viața, cauzei — astăzi biruitoare pe toată linia, adică în întreaga China — a naționalizmului chinez.

A doua chineză este *d-ra May Wong*, în cinstea căruia revista populară germană „*Die literarische Welt*” consacră un prim articol.

D-ra May Wong nu este o scriitoare și nici n'aparține carierei diplomatice. Talentul ei s'a afirmat în altă direcție: *d-ra May Wong* este o stea de cinematograf și se zice că aproape nu are păreche în jucarea de roluri triste.

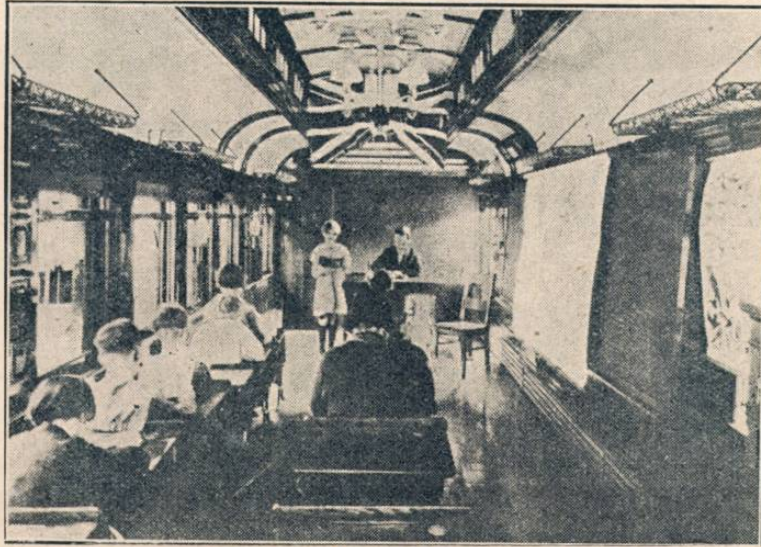
Si-a creat reputația în America, iar acum a venit în Germania.

Iată dar că vastă și misterioasă țară a *Chinei* nu produce numai războaie civile, fumători de opium sau femei cu picioarele mici și deformate.

Să se ție bine europencele noastre, căci chinezoaicele încep să le întrecă și în domeniul intelectual.

Școală în tren

Spre a nu se întrerupe activitatea școlară a copiilor în călătorie, compania liniei Nord-Pacific a amenajat un vagon-clasă în trenurile ei. Cine poate spune dacă și copiii vor învăța cu aceeași iuteală cu care aleargă trenul, în aceste vagoane?

Idilă câmpenească într'un oras mare

O rață cu șapte pui a pornit la plimbare prin mijlocul pieței palatului regal din Londra, în timpul unei ceremonii, îndepărtându-se spre lacul din Hyde-Park. În felul acesta răjuștele au oprit câteva minute circulația uriașă în plin centru.

Vilegiatură
PAUL MILKER
Voiaj
PAUL MILKER
Aufere Automobil
PAUL MILKER
76 Cal. Victoriei 76
PAUL MILKER

O cursă originală

Doi ziaristi, unul german și altul francez, au părăsit zilele trecute Parisul, într'un automobil din anul 1885 și au plecat împreună spre Berlin. Automobilul se numește „Locarno”. Fotografia noastră a fost luată la pornirea automobilului din piața Operei.

Căinele și dantura falsă

Un moșier din Mecklenburg avea un terrier de rasă, pe care cu multă osteneală și răbdare, îl dresase de minune. Căinele vreme de un deceniu fu spaima șobolanilor, din întreaga împrejurime. Niciunul nu mai putea trăi de el.

De câțiva timp însă, patrupelele „ucigaș de șoareci”, nu mai era la înălțimea de altădată. Se vădău semne de bătrânețe. Își neglija slujba și lăsa guzganii și șoarecii să dea banchete vesele prin cămări.

Stăpânul, căruia îi părea rău de serviciile credincioase ale căinelui său, se gândi să-l ducă la un veterinar. Acesta constată ușor motivele pentru care terrier-ul nu mai era tot atât de vajnic ca altădată. În decursul vremii el își prăpădise toți dinții din gură. Stăpânul său era însă om practic. Dădu căinele pe mâna unui dentist renumit, din orașul învecinat și ceru să i se facă o dantură cât se poate mai bună. Bineînțeles că lucrul n'a fost tocmai ușor. Nenumărate tipare în gips au trebuit să fie lucrate pentru bietul căine. Dar răbdarea a fost răsplătită și multe încercări au dat rezultatul dorit. Acum terrier-ul, cu dantura sa cea nouă și puternică este iar spaima guzganilor și totodată primul căine care are dinți falsi în gură.

O demonstrație împotriva punerii botnișelor la câini, a avut loc în München. Ilustrația noastră arată o botniță uriașă, în care se află închis un câine și un placat de protestare.

O sărbătoare a florilor la New-York

„Daisy Chaine”, boa-ul de margarete, a format punctul de atracție al sărbătorii.

Un trio celebru

Norma, Constanța și Natalia Talmadge înfățișate „Realității Ilustrate” de către mama lor.

Soarta mi-a hărăzit trei fete. Câteși trele au reprezentat din totdeauna raza de lumină și bucuria modestului nostru cămin din Brooklyn, cartierul locuințelor din febrila metropolă a New-Yorkului.

Căutând, încă de pe vremea, când fetițele mele erau mitite, să descopăr vocațiunea fiecăreia dintr'insele, spre a putea ști ce fel de îndrumare să le dau pentru viitor, le-am urmărit cu atenție și interes în jocurile lor copilărești, în neînsemnatele lor certuri și am căutat să le dau o educație, care să se potrivească cât mai bine cu temperamentul fiecăreia.

Tatăl lor a fost un pasionat muzicant și deaceia a decis ca, măcar una din copilele noastre, să fie îndrumată spre muzică — avea ambițiunea ca un vlăstar al său, să devină o faimoasă cântăreață, pianistă sau instrumentalistă. Și astfel am făcut un adevărat lux prin aceea că ne-am cumpărat un pian și o... mandolină.

Pianul a fost atracția Normei și Nataliei, pe când Constanței îi plăcea mult mandolina. Și aceasta numai pentru că mandolina îi permitea să se „dea în spectacol” și în afara căminului nostru, cu o mândrie pe care n-o ascundea.

Faptul acesta, a făcut pe Norma să se atașeze și dansa de mandolină, în căutarea efectelor ușoare ce le obținea Constanța.

Odată Norma ședea pe prisma casei, cu mandolina în brațe, visătoare la sunetele ce le scotea. Un prieten care o văzu veni să-mi spună că fetița aceasta arată ca o veritabilă italiană. Intr'adevăr, spunea prietenul, ochii ei negri și fața ei ca spuma laptelui, îi dau un aer de străină interesantă.

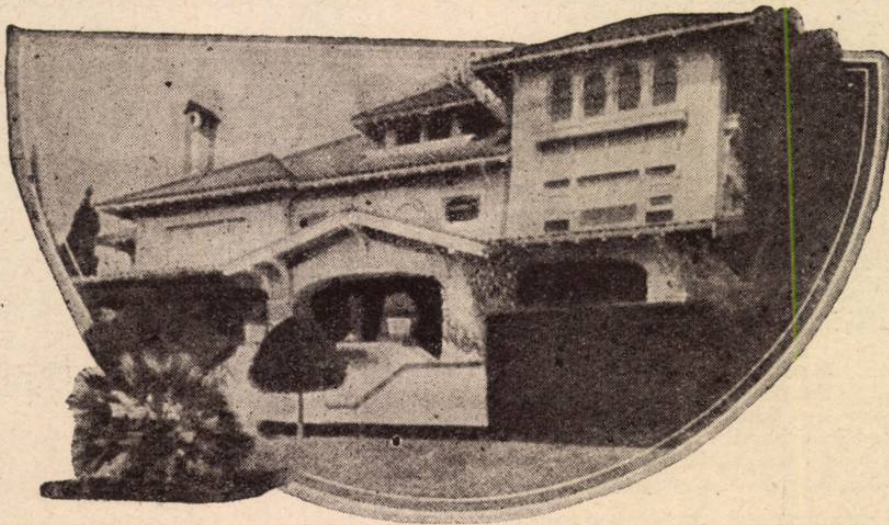
Norma, auzind observația, a adoptat aceeași poză, oricâte ori veniau la noi în casă prietenii. Să fie oare acesta primul semn cert manifest, al spiritului ei de artistă?

Privind înapoi la acele vremuri pot afirma astăzi că așa a fost.

Dar pentru muzică, deși mă asurzeau toată ziua cu tactul lor repetat papagalicesc — „unu, doi, trei — unu doi trei” — nici una din ele n'a arătat vre-un talent

era chiar o bună bucătăreasă și-i plăcea să ne prepare multe bunătăți — Constanța era ocupată cu măturatul și ne făcea destule

Și, bineînțeles, după foarte scurtă vreme, a trecut și această boală de misticism. Apoi a urmat dorința de a fi guvernantă;

Casa actuală a Normei din Hollywood care contrastează cu umila locuință din Brooklyn unde și-a petrecut copilăria.

stricăciuni la spălatul vaselor, iar Natalia se ținea de celelalte. Dansa a fost, totdeauna o fetiță ordonată, liniștită: niciodată nesupusă sau supărată — dar oricând la dispoziție, dacă persoana ei era de vre-un folos. Și așa este și astăzi.

În mijlocul acestei furii de dramatism, Norma a fost săgetată pentru prima dată de zeul amorului. Un băiat tânăr, Alfred Higgins, nu ne ocolea de fel și era totdeauna în casa noastră, jucându-se cu Norma și, când era sezonul de patinaj, o escorta la și dela lacul din Prospect Park.

Odată, la patinaj, acest băiat a salvat viața Normei, scoțând-o dintr'o spărtură a gheței ce se făcuse întâmplător. Venind acasă și auzind de cele întâmplate, am mulțumit băiatului cu lacrimi în ochi. Acesta, cu un aer grav, îmi răspunse:

„Nu trebuie să-mi mulțumiți, doamnă Talmadge, vedeți; am salvat viața Normei pen-

lăși îngrija păpușile, avea grije de surorile sale — bandajându-le și oblojindu-le genunchii și degetele când din întâmplare cădeau, se răniau sau se loviau.

În urmă a fost cuprinsă de patimă pentru poezie. Fiecare carte de poezii ce-i cădea în mână era devorată. În biblioteca publică Norma pierdea ore întregi copiind poeme din volume pe când Natalia ședea acasă și citea cărți mult superioare pentru mentalitatea vârstei sale — iar vesela Constanța umbla în cârd, cu băieți și fete din vecinătate și făceau tot felul de năzbâtii. Pot oare trei surori să prezinte un mai mare contrast de temperament?

Natalia este, după vârstă, a doua după Norma și nicidecum cea mai mică — cum își închipuie mai toată lumea.

Cu toate că aveau temperamente diferite, asta n'a împiedicat ca să se înțeleagă cât se poate de bine între ele și să fie.

Dragostea puternică de familie a persistat dealungul anilor până astăzi, și acum la Hollywood, suntem numiți „Cica Talmadgi-lor” — și este un mare adevăr că ne simțim mult mai fericite când ne aflăm toate împreună decât dacă am asista la cea mai grandioasă petrecere din lume.

A juca teatru a devenit marea bucurie a tinereții lor.

De multe ori Norma improviza în mijlocul camerei, un adevărat circ. Căinii noștri precum și alte câteva jave, ce au putut fi găsite pe la vecini, erau dresați și țesălați și alcătuiau o trupă de animale. Din ciorapi vechi confecționa marionetele și astfel în fiecare Sâmbătă aveau o adevărată reprezentare, la care erau invitați rude și chiar prieteni.

Constanța are „steaua” circuitului, pentru că reușea să facă diferite acrobații, destul de impresionante. Măestria aceasta i-a și atras numele de „Constanzia di Talmadgio — regină a circuitului”.

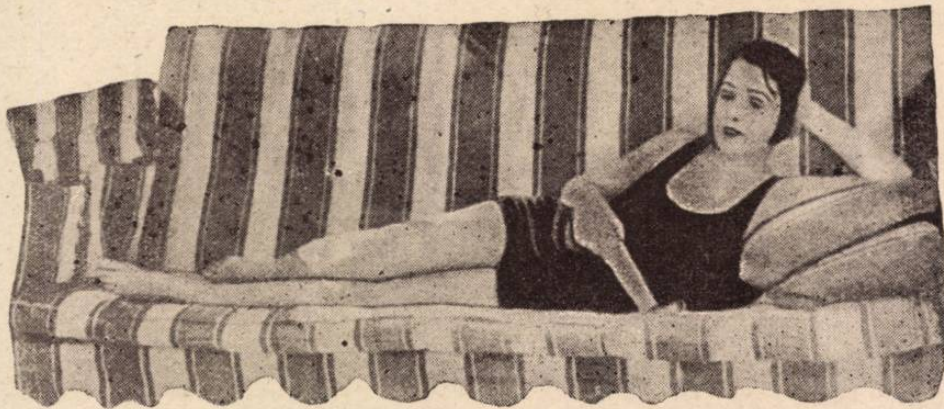
Și în școala superioară Norma era în fruntea producțiilor artistice. Era chiar de cele mai multe ori, organizatoarea și conducătoarea lor.

Când cinematograful a luat un mare avânt, noi eram nelipsite de la filme. Era doar așa de eftin, de încântător și la îndemână oricui!

Fetele au început să aibe preferințele lor printre artiștii ecranului.

Maurice Costello — tatăl tinereilor Dolores și Helene Costello (ele însăși fiind astăzi stele de cinema) — era preferatul Constanței.

Florence Turner, brună și pasionată, a furat inima Normei. Sunt convinsă că Miss Turner a fost aceea după care Norma a co-

Norma își părăsește adesea palatul somptuos din Hollywood spre a se adăposti în cuibul răcoros și plăcut din Santa Monica.

adevărat. Era pentru ele doar un efect laudabil.

O distracție nouă ne-a fost oferită odată cu febra care se întinsese în New-York cu producțiile dramatice. Orice povestire citiau, orice rimă auziau, devenea subiectul unei piese. Norma făcea pe dramaturgul și era secundată în mod docil de către Constanța și Natalia. Acestea au fost — după nevoie — pictori de scenă, constructori de decoruri și talentele „suplimentare”. Eu însumi căpătam rolul de onorată „doamnă garderobieră”.

Adevărate conferințe se țineau în casă, în timpul când Norma îmi ajuta la bucătărie și în genere la treburile casei — în acea vreme

trăc o iubesc și pentru că mi-e promisă de soție, atunci când va fi mai mare”.

Am surâs și l-am bătut pe umeri. Deși era numai un copil, am simțit totuși în inima mea fiorul pe care-l simte o mamă când se apropie vremea să-i sboare puiul. Dragostea timpurie a Normei a murit curând. A murit de moarte naturală, și alte sentimente au început să frământă sufletul Normei.

Voia să se călugărească.

Mereu emoționată și foarte cucernică, ne mișca pe toți când ne spunea, cu ochi întunecați și mâini tremurând, că intenționează să renunțe la această lume ca să se retragă la o mănăstire. Fără să argumentăm mult, am lăsat-o să se gândească singură și să-și fixeze dorința în mod precis.

1) Brooklyn e despărțit în două, cartierul comercial și cartierul de locuințe.

piat jocul și atitudinile. Căci, de îndată ce venia acasă, după un film cu Florence Turner, se așeza în fața oglinzii și mima același rol.

Iată cum interesul fetelor mele pentru cinematograful au schimbat spectacolele noastre dramatice de acasă în spectacole de artă mută.

Într-o seară fetele au dat un spectacol de

Constanța, comparată totdeauna în sânul familiei cu un ștrengar sburdalnic.

gală cu „Princesa și sclava” scrisă și înscenată de Norma; dânsa având rolul princesei, pe când Constanța — spre marea ei nemulțumire — îi reveni rolul sclavei. Natalia era ocupată la casa de bilete și trebuia să apară doar spre sfârșitul spectacolului.

Câțiva vechi prieteni ai noștri erau spectatori, în acea seară. Printre ei erau și doamna cu domnul Hodge. Când a apărut Norma — nu o mică fetișcană ci o adevărată princesă, — nu un copil ci artistă în toată puterea cuvântului, d. Hodge s'a întors spre mine și mi-a spus: „Nu crezi, scumpă prietenă, că acest talent este neobișnuit? Trebuie neapărat s'o îndreptați către scenă”.

În acea seară am stat mult și târziu și am discutat această chestiune. La sfârșit, am decis să căutăm de lucru Normei în lumea filmului. Pentru că acest câmp de activitate o ferea mai multe șanse de izbândă decât teatrul obișnuit, și așa destul de încărcat.

Robert, cel mai tânăr din familie, în brațele tatălui său Buster Keaton, omul care nu râde niciodată.

Fericirea Normei nu mai cunoștea margini. Cu o recomandare a d-lui Hodge Norma a căpătat de lucru, după câteva luni de așteptare, la Vitagraph studio. După dânsa a mers și Constanța. Mai târziu și Natalia a apărut în câteva filme, deși această artă nu-i era pe plac.

Natalia a renunțat la film pentru totdeauna

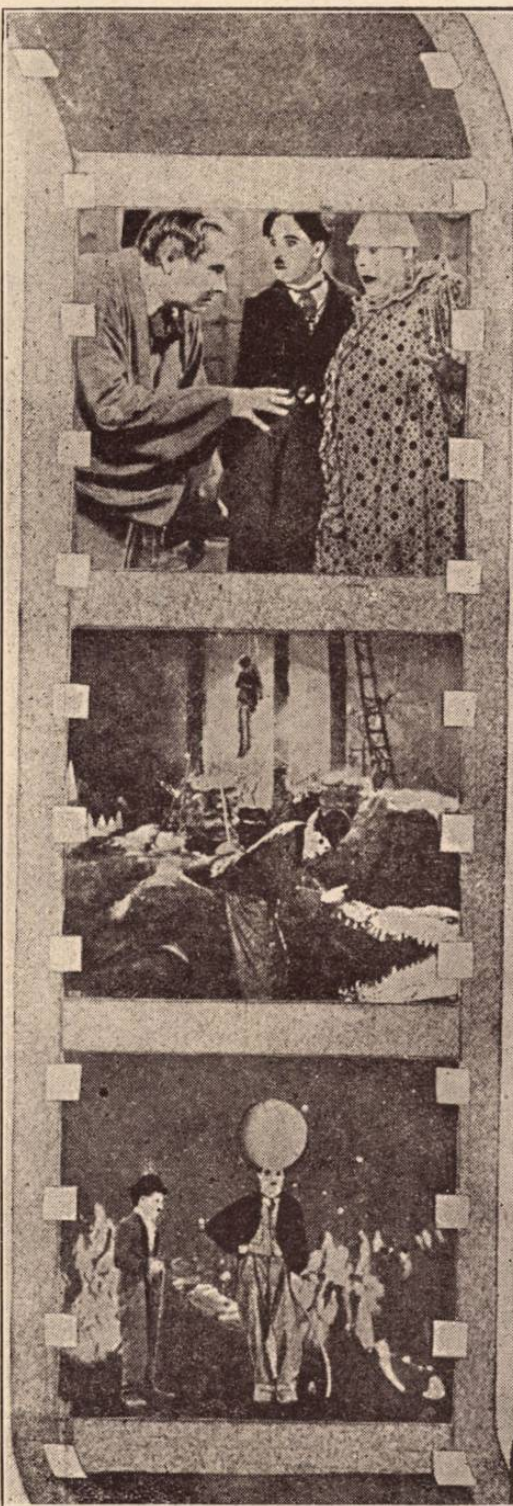
na și s'a măritat cu Buster Keaton (Malec), comedianul care nu surăde. Are doi copii — băieți — și duce o viață de familie destul de fericită.

Așa a fost începutul. Din acele zile de luptă și până azi, fetele mele au mers în continuă ascensiune. Dar din toate succesele ce au obținut, din toată faima ce i-a acoperit, știu bine că ceea ce ele prețuiesc mai mult este faptul că suntem tot împreună, o familie cu adevărat nedeslipită — clica Tal-madgilor.

În românește de N. L. Roteanu

Clubul Sinucigașilor

Ultimul film al lui Charlie Chaplin

Ilustrația noastră înfățișează câteva scene din filmul ultim, cel mai extraordinar al genialului Charlie. Prima fotografie de sus, înfățișează pe Paul Wegener hipnotizând pe Charlie, care în această stare trece prin cele mai fantastice aventuri

Charlie Chaplin vrea să se sinucidă, lăsându-se înghițit de crocodilul său domestic.

Charlie se întâlnește pe sine în lună și vede cât de greoi e singur.

In stuf

Elisabeta Pinajeff și Evi Eva ascunse în stufăritul de vară.

O scenă de film cam complicată

Spectatorii cred în deobște că numai aceste scene de film sunt dificile pentru actori și regisori, cari cuprind acrobații primejdioase. Există însă și alte dificultăți în lumea ecranului. În filmul „Nunta spânzuratului” care a fost văzut și la noi, sunt câteva scene sportive, pe care nu mulți le-ar putea imita, după John Gilbert, care le face. Cu toate acestea, cunoscutul actor a declarat (și credem că are dreptate) că scenele acestea, destul de dificile, au fost o nimică toată, în comparație cu alta.

Eleanor Boardman juca, după cum vă amintiți, principalul rol feminin. King Vidor e regisor. Dar aceasta încă nu este o dificultate. Mult mai rău este că acești doi oameni sunt căsătoriți și că într-una din scene, după cum se întâmplă adeseori în filme, John Gilbert trebuie s'o sărute pe Eleanor.

Pentru a da o impresie cât mai sesizantă, scena s'a repetat odată și încă odată. Dar nu era bine. King Vidor era de părere că sărutarea nu e destul de pasionată.

— Mai mult temperament! striga el mereu. Unde ți-ai lăsat temperamentul, John?

Biata Eleanor trebuia să repete mereu scena, pentru care desigur s'ar fi găsit destui amatori de ai fi parteneri...

John făcea tot posibilul și cu toate acestea nu reuși să mulțumească pe regisor de cât a opta oară.

— Încă niciodată nu mi-am dat atât de bine seama, declară el mai târziu foarte abătut, cât e de greu uneori, să săruți o femeie. Iartă-mă te rog, King, că ți-am făcut atâtea greutăți, dar trebuie să înțelegi și tu că e cel puțin neobișnuit să săruți o doamnă când... soțul ei e alături.

Și dacă vă puneți în situația lui John Gilbert, desigur că-i veți da dreptate.

362.000 dolari pentru operele lui Gorki

Maxim Gorki a încheiat cu editura de stat din Moscova un contract foarte favorabil pentru marele scriitor rus.

El a cedat drepturile sale de autor acestei edituri, în schimbul unei sume de 362.000 dolari.

Interesant e și faptul, că suma e stipulată în contract, în dolari, întâmplându-se pentru prima oară, ca editura de stat sovietică să plătească unui scriitor rus, într-o valută streină. Se pare că aceasta s'a făcut în urma cererii personale a lui Gorki, care dovedește în felul acesta, că nu are prea mare încredere în valuta sovietică.

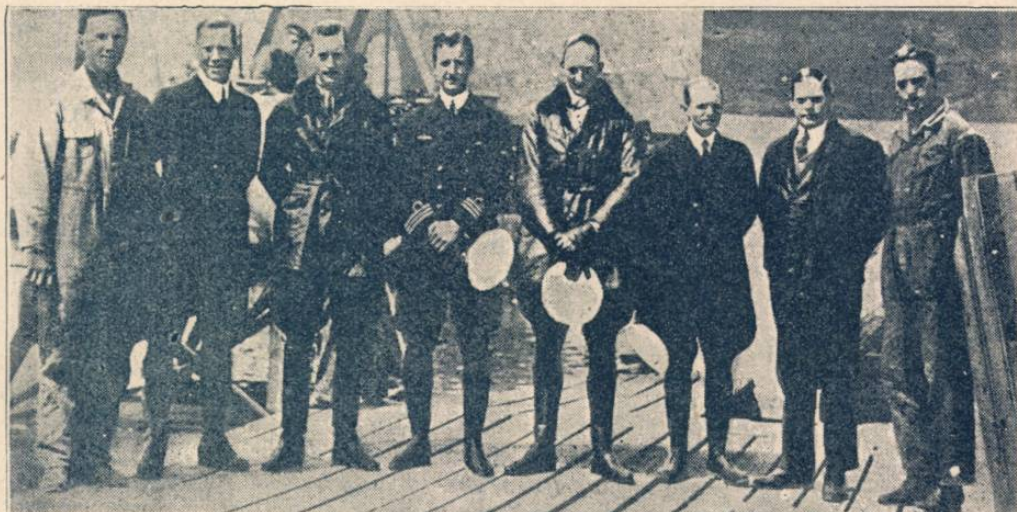
Tovarășii lui Nobile

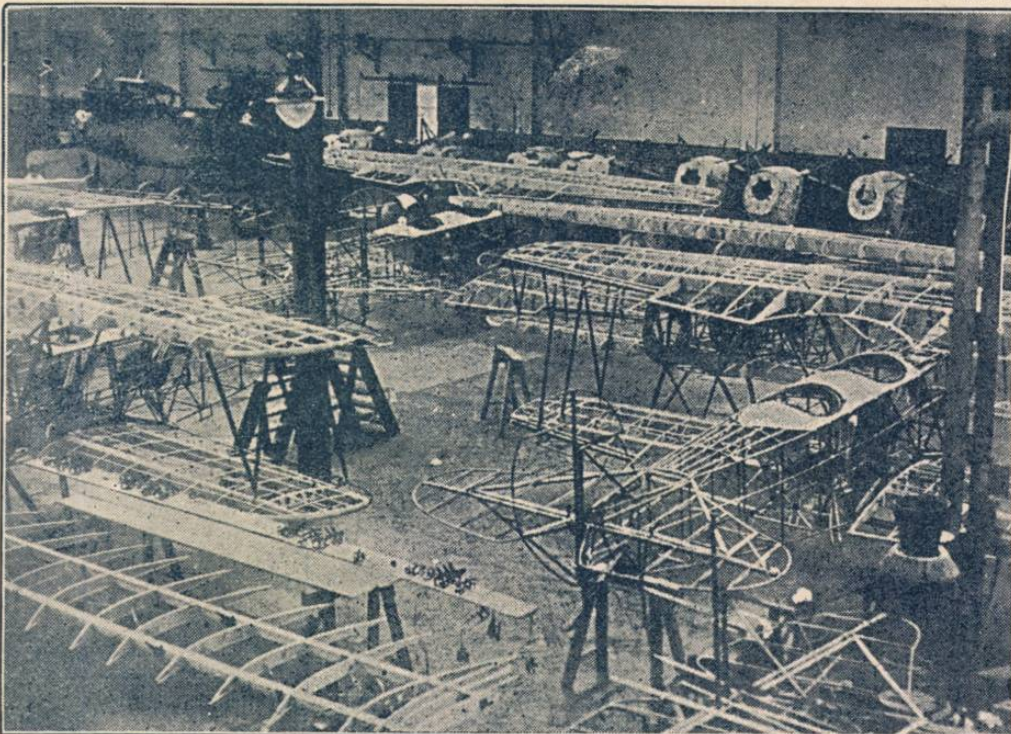
Încă nu se cunoaște soarta celor 6 exploratori cari au rămas cu învelișul balonului „Italia”. Există temerea că ei ar fi căzut victime ale frigului în ghețurile nordice, sau au pierit în flăcările balonului distrus. Ilustrația noastră, înfățișează, în rândul de sus, dela stânga la dreapta: profesorul geograf Alessandrini, mecanicul Coratti, ziaristul Lags. În rândul de jos, dela stânga la dreapta profesorul teolog Pontremoli, subofițerul Ardunio, mecanicul Ciocco

Cei șase tovarăși ai lui Nobile cari au fost salvați de vasul rusesc Krassin. Rândul de sus dela stânga la dreapta: Viglieri, Troiani, Ceccioni. Rândul de jos, dela stânga la dreapta: Bellocchi, Tomaselli, Pedretti.

Echipagiul avionului suedez „Upland”, care a salvat pe Nobile. În mijloc conducătorul căpitanul Tomley.

După ce în prezența lui Opel s'a efectuat de către pilotul Stamer, un sbor pe o distanță de circa 300 metri, cu un avion rachetă, s'a început acum în uzinele Raab, construirea câtorva avioane rachetă.

Sborul cel mai lung transoceanic l-au efectuat ofițerii aviatori italieni, locotenent Ferrarin și maiorul del Prete, cari cu avionul „Sawie” au străbătut drumul de 6600 kilometri, din Roma până'n Brazilia în 51 ore.

Origina unor nume celebre

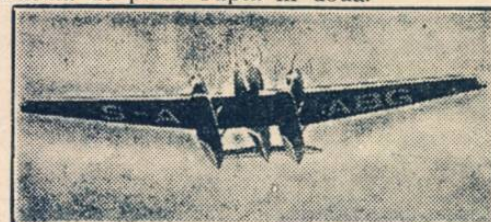
Unul din cele mai frumoase nume, pe care recunoștința concetățenilor l'a dat unui particular, este acel dat lui Jean de Montigny prim-președinte al parlamentului francez, în secolul al 15-lea.

În timpul unei foamete grozave, parvenise să aducă mari cantități de grâu în cetatea Parisului, scăpând în felul acesta viața a vreo 30.000 persoane.

Recunoștința populară îl poreclea **Brutarul**. Familia sa părăsi apoi numele de Montigny pentru acel de Brutaru.

Ilustra familie a Frangipanilor, din Roma, și-a luat numele acesta de când un membru al său, a împărțit pâine săracilor, într-o vreme de mare scumpete.

Chiar blazonul, Frangipanii și l-au ales format din două mâini de argint, ținând o bucată de pâine ruptă în două.

Avionul suedez sistem Junker, cu trei motoare: „Upland”, care a salvat pe Nobile

Catastrofa minieră dela St. Etienne

O catastrofă minieră îngrozitoare s'a produs la St. Etienne (Franța) în săptămâna trecută 48 muncitori și-au găsit moartea în fundul minei dărâmate de-o explozie. Ilustrația noastră înfățișează o parte din cele 48 de cosciuge cu victimele catastrofei. Așezate într-o sală mare de lângă mină.

Noul președinte al Mexicului

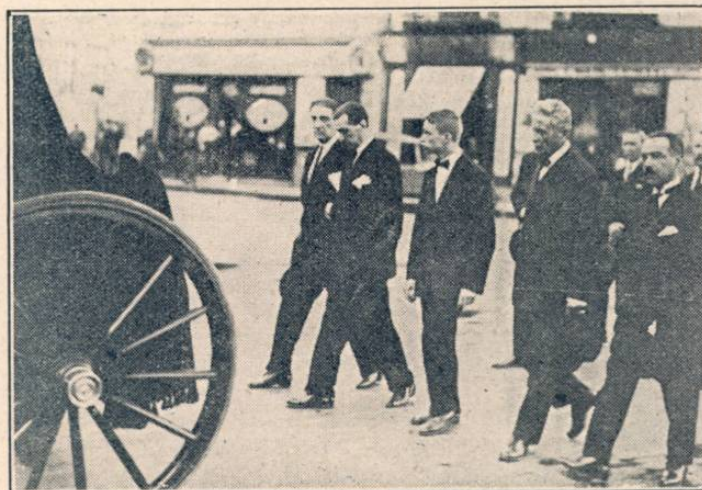

Generalul Alvaro Obregón, ciung de o mână, a fost ales președinte al republicii Mexico.

Ilustrația noastră înfățișează pe ministrul lucrărilor publice Tardieu intrând în gale-riile minei Roche. La Molière, unde s'a întâmplat nenorocirea.

Moartea lui Mihail Pîcleanu

Mihail Pîcleanu, fost ministru plenipotențiar la Stockholm a murit în ziua de 15 Iulie. Defunctul se bucura de multă considerație în cercurile noastre conducătoare. Rămășițele pământești după ce au fost expuse la Biserica Albă au fost înhumate la Focșani. Ilustrația noastră înfățișează convoiul funebru.

Sfaturi clasice pent' debutanți în arta dramatică

de **TRISTAN BERNARD**

1. Când vrei să isbutești în literatură, trebuie să iei ca pseudonim numele unei străzi cunoscute. Sunt multe străzi la Paris care poartă nume foarte uitate și pe care ți le poți însuși foarte ușor: poți să te numești Gaston Poissonnière, sau Henri Bonne-Nouvelle, etc. Atunci lumea își va închipui că autorul este acela care a dat numele străzii.

2. Pentru alegerea unui titlu, trebuie să urmărești cu atenție curierul teatrelor, în ziare. E vorba să faci reclamă în jurul unei piese pe care vrei să o lansezi. Atunci cauți în gazete cari sunt titlurile luate de confrăți, alegeți unul din aceste titluri și, a doua zi, confratele va scrie: „Am alături stăzi că d. Tristan Bernard și-a intitulat comedia sa „Omul idropic”. Eu am reținut acest titlu încă de anul trecut”. Atunci răspunzi:

„Intr'adevăr, cer iertare confratelui meu; mă închin în fața dreptului său de prioritate...”

Și aleg un alt titlu care l-am văzut de asemeni anunțat. O iei d'acapo... și treci drept un om foarte îngăduitor. Atunci, când ai ales titlul definitiv, atenția a și fost puțin atrasă și asta-i o reclamă excelentă.

3. Când tânărul autor încredințează un manuscris unui director, trebuie să aibă totdeauna mai multe exemplare și să aibe dactilografiate și mai multe copii, pentru ca atunci când un director observă că manuscrisul a mai fost frunzărit, nu-l mai citește. Trebuie să-l faci totdeauna să creadă că el este primul care-l citește.

4. Am cunoscut un tânăr autor care nu urma acest principiu, dar care găsisse un alt mijloc: de a pune tot felul de adnotațiuni pe manuscris, ca și cum un alt director ar fi găsit piesa foarte bună. Punea pe margine: „Foarte bine”, „Foarte interesant”, „Superb”, etc. Dar asta nu reușește totdeauna, căci un director nu se ocupă de ceea ce spune unul din confrății săi. Di-

rectorul vrea ca un manuscris să aibă o oarecare virginitate.

5. Nu trebuie să spui niciodată unui director: „E o piesă care am făcut-o”, sau: „Iată o piesă ce v'o aduc”, ci îi zici: — Iată, am un subiect foarte frumos de piesă.

Ii povestești subiectul. E foarte ușor să aprinzi pe un director cu subiectul unei piese, dacă ști să-l prinzi. Apoi e bine să prânziți cu el. Îl înfierbânți, și la urmă îi spui: — Și acum, trebuie să realizez aceasta. Atunci, te duci la țară, vânezi sau pescuești, sau faci ce vrei și, după vreo cincisprezece zile, revii și directorul va avea impresia că ești un om care lucrează foarte repede, cu toate că manuscrisul e făcut de mai bine de doi ani.

6. În general, meseria de autor dramatic este din cele mai plăcute, cu condiția de „a nu o lua prea în serios”. Nu trebuie să consideri că o premieră este un eveniment mondial. Prea avem cu toții înclinarea să credem că universul are ochi fixați pe noi.

(În românește de **Paul B. Marian**)

Ești nervos?

Iată ce nu trebuie să faci

Să nu te însori prea târziu, pentru a evita strengăriile, chefurile; căci viața dezordonată distruge sîntul nervos.

Să nu iei parte la ședințele spiritaliste cu așa zise mese învăltoare; ele enervează inutil, gonind somnul.

Să nu mănânci cărnuri conservate, nici brânzeturi fermentate, prăjituri puține; să nu bei alcoolice.

Nu șede în camere neaerisite, îmbăcșite cu fum de tutun.

Să nu-ți petreci vacanța la mare. Clima mării nu priește nervoșilor, ea produce insomnii.

Să nu fi nici deputat, nici avocat, nici medic, nici șofeur. Să nu iei parte la nici un concurs intelectual, sau sportiv.

Nu juca cărți; discuțiile provocate de joc sursă de nervi.

Să nu-ți alegi locuința lângă gară, sau lângă o fabrică, — liniștea fiind unul din marile remedii pentru omul nervos.

Iată ce trebuie să faci

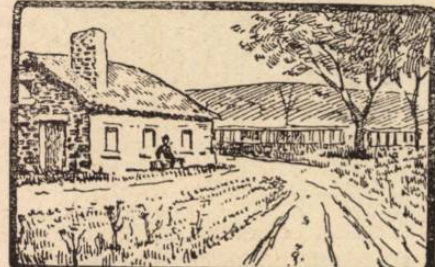
Să te culci de vreme, să dormi 10 până la 12 ore, să nu citești în pat.

Odihnește-te după masă; toate funcțiunile corpului să fie regulate.

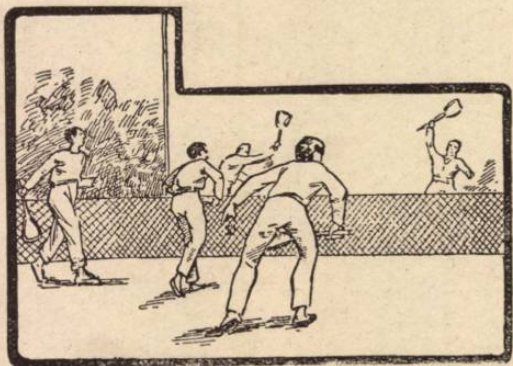
Nervozitatea vine de multe ori din turburarea funcțiunilor digestive. Mănâncă încet, la oră fixă. Să bei apă. Uneori poți turna puțin vin roșu, în multa apă.

Locuiește de preferință la țară, la altitudine mică; alege o priveliște veselă și un loc adăpostit de vânturi.

În fiecare dimineață o baie caldă, sau un duș cald.

Potolește tensiunea nervoasă prin exerciții musculare bine conduse, în aer liber, dar fără a ajunge la surmenaj și exces.

Curiozitățile medicinei

de DOCTORUL CABANÈS

— Dinții și civilizația —

Un dentist, dublat de un filosof a făcut o constatare foarte descurajatoare și anume: cu cât popoarele sunt mai civilizate, cu atât au dinții mai stricați. După Arthur Underwood, civilizația și caria dentară merg mână în mână. Cu cât ne urcăm mai sus, pe scara progresului, cu atât perspectiva de a avea toți dinții stricați e mai aproape. Savantul dentist se bazează pe experiență. El a avut prilejul să examineze o serie de maxilare, din epocile primitive și a constatat o stare de perfecție dentară completă, la fel cu a mamiferelor superioare. Înruite cu omul. Craniul egiptenilor, din perioada predinastică, adică, dinainte de construcția piramidelor, deci înainte de statornicirea civilizației în Egipt, au arătat observatorului nostru niște dinți ireproșabili. Dimpotrivă, dinții aristocrației din perioada civilizației egiptene, au prezentat maxilare cu dinți stricați. Observațiunile la fel au mai fost făcute la greci și la romani. La romani mai vechi, lipsiți de cultură, o dentiție superbă, la romani din epoca de decadentă, danturi mizerabile.

Cafrii, hindușii, chinezii au dinți foarte sănătoși pentru că aceste popoare au obiceiul să-și spele dinții după fiecare masă. Un hindus, un chinez, nu va consimți niciodată să se așeze la masă, dacă nu are

siguranța că va putea să se spele în gură, după ce mănâncă.

CUM FAC EXTRACTIILE DENTIȘ-TII JAPONEZI

Dentistul japonez extrage dinții cu degetele, fără nici un instrument. El apucă cu un anumit meșteșug capul clientului, pe la unghiul maxilar, astfel ca gura să rămână deschisă și bagă apoi în gura pacientului degetul cel gros și cel arător dela mână cealaltă, trăgând repede, puternic și iscusit, unul, doi sau chiar mai mulți dinți, după caz, fără ca clientul să poată închide gura. Ori cât de ciudată și de necrezut ar părea această metodă originală de a extrage dinții, ea se explică în chip firesc, când cunoaștem cum sunt pregătiți în arta lor dentiștii japonezi. La așa zisă școală dentară, se află mai multe scânduri subțiri din lemn moale, având mai multe găuri. În fiecare gaură se vâra câte un cui tot de lemn, un mic țarș. Scândura e pusă jos și candidatul dentist trebuie să apuce și să smulgă, cu degetul gros și arător, cuiule, unul după altul, fără ca scândura să se miște din loc. Aceste exerciții sunt repetate de nenumărate ori, pe scânduri din lemn tot mai tare și de fiecare dată sunt înfipte mai puternic. Când candidatul

reușește la ultima probă, e proclamat destoinic în exercițiul artei salei.

Bine înțeles că, odată cu noile progrese introduse în Japonia, dentiștii au învățat și metodele moderne.

CÂTEVA REȚETE BIZARE

În secolele trecute existau, în multe țări, rețete foarte bizare pentru a grăbi și ușura esirea dinților la copii. Iată una: „Se va lua un cap de epure, fiert sau fript, se vor scoate creierii, și se vor amesteca cu puțină miere și unt; cu aceasta se va unge gingiile copilului și dinții vor eși fără durere”.

Alta: „se fricționează gingiile cu sângele din creasta unui cocos, tăiat cu foarfecele, sau se atinge cu un dinte de lup, sau cu o labă de cârtiță”.

DENTIȚIUNI PRECOCE

Sunt cazuri rare, când încep a eși dinții la copii de câteva luni. Copiii cari se nasc cu unul sau doi dinți în gură, sunt socotiți ca favorizați de providență și socotiți a avea situații înalte.

Printre astfel de excepții rare istoria citează pe: *Curius Dentatus*, și *Papirius Corbo* (citați de Pliniu), *Valeria Galeria* (fiica lui Dioclețian), *Robert le Diable*, *Geoffroy Grand Dent*, *Ricard III*, *Don Carlos*, *Mazarin*, *Ludovic al XI*, *Mirabeau*, *Danton*, *Napoleon I* și învățatul antropologist *Broca*.

Despre *Ludovic al XIV* și *Don Carlos*, se raportează că au trebuit să se schimbe foarte des doicele, pentru că pruncii regali le mușcau cumplit sânii.

Rubrica Cinematografică

SUB CONDUCEREA D-LUI VALENTIN PODEANU

Figurile Ecranului

Ecouri cinematografice

Villy Fritsch

Simpaticul angajat al „Ufei” a debutat în film acum trei ani, de când mulțumită fizicului său, care place, e căutat pentru a interpreta rolurile de june-premier, în mai toate comedile sentimentale și operetele filmate, în care joacă cu toată căldura.

Fizicul său atrăgător i-a adus simpatia sutelor de spectatoare din toată Europa, pentru care „Villy” e tândrul ideal. Zilnic primește

sute de scrisori, dintre care mai mult de jumătate, sunt cereri de căsătorie. Dar Villy Fritsch e nevoit să le refuze, urmând să se căsătorească în curând cu o delicioasă vedetă a ecranului, pentru care simpaticul nostru artist are o deosebită slăbiciune scuzabilă când ne dăm seama de frumusețea viitoarei sale soții.

Filmele săptămânii

Marea (Super). — Majoritatea romanelor lui Kellerman sunt fotogenice, însă cu un regisor priceput. Peter Felner n'a putut să redea toată atmosfera romanului marelui scriitor german. Dealtfel și interpretarea, excluzând pe Heinrich Georg, e mediocră.

Cele trei dorinți (Mondici). — Din acest film, cu o slabă interpretare, la care s'a mai adaus și mizerabila rulare a cinematografului „Trianon” (tăeturi, o viteză nepermisă ce nu-ți dădea răgaz să citești nici titlurile, etc), — nu putem reținea decât numele lui Gustav Froelich și al Verei Schmitterloew.

DUPĂ DATE americane, Paramount va produce pe 1928—929 74 filme, Universal 68, Metro 44 și First National 54, deci în total aceste patru case vor realiza 240 de filme.

În ce privește bilanțurile, organizația Loew a realizat pe anul trecut un beneficiu de 7.500.000 dolari la un capital de 8.000.000 dolari. Însă Pathé Exchange înregistrează un deficit de 2.151.882 dolari.

ÎN URMA unui referendum organizat la Tokio, japonezii au clasat ca cei mai buni artiști pe Charlie Chaplin, John Barrymore și Ronald Colman, iar din artiste pe Norma Talmadge, Clara Bow și Lilian Gisch. De sigur că dacă în Japonia s'ar fi rulat mai multe filme europene, s'ar fi dat un rezultat mai precis. În orice caz, clasificarea de mai sus, ne dovedește că rasa galbenă, posedă, un mai dezvoltat spirit critic, decât noi, albi.

ÎN ATELIERELE „Ufei” s'a terminat un nou film: „Urzaa l... Trăiască”, cu Nicolas Koline.

Găina lui Biscot face ouă

Biscot, primi deunăzi vizita unei mătuși, o mare bogătașă din Saint-Quentin și dela care comicul național al francezilor așteaptă o frumoasă moștenire. La un moment dat mătușa și-a exprimat dorința de a vizita frumoasa proprietate, pe care Biscot o are în jurul Parisului, în apropierea castelului lui Pola Negri. La plecare, nepotul dăruie mătușei o găină, din rasa cea mai productivă. Intorcându-se la Paris închise găina în bucătărie, iar el se duse la teatru pentru a juca. A doua zi disdedimineață, tocmai când îi era somnul mai dulce, Biscot fu trezit de un cotcodăcit asurzitor. Nemaiputând să doarmă merse în bucătărie, unde găsi într'un colț un ou, de o mărime respectabilă. Biscot s'a hotărât să-l păstreze ca aducător de noroc, dar a îndepărtat găina că prea îl deștepta de dimineață.

Poșta Cinefililor

Vichy St. Ștefănescu. — Iată adresele: Austria: Vita-film, Neubaugasse 1, Wiena; Sascha-film, Liebensternstrasse 31, Wien. Germania: Aafa, Friedrichstrasse 223 Berlin; Emelka film, Sonnenstrasse, München; Phoebus-film, Friedrichstrasse 225, Berlin; Ufa, Kothaverstrasse 1—4 Berlin; National film, Friedrichstrasse, 10 Berlin; Deutsche Vereins film, Unter den Linden, 16 Berlin. Italia: Cine-film, via Macerata, Roma; Pittaluga-film, Via Viotti, Torino; Gallone-film, 15, via dei Villini, 12 rue Pertinax, Nice; Gaumont 37, Rue de Plateau, Paris. America: Fox Studios, Holliwood; Goldwin Studios, Holliwood; Universal Studios, Universal City; United Studios, Holliwood. Toate California U. S. A.

Caloianu Vasile. — Lasă cinematograful în pace, oricâte limbi ai cunoaște. Cel mai bun lucru ce-l poți face e să urmezi școala înainte sau să te apuci de o meserie. Altminteri pierzi timp și bani, în zadar.

Femina

IAR PĂRUL?

Chestiunea a început să devină plictisitoare. Onorabilul domn inginer Dimitriu, din Ploesti, ar vrea să vadă fetele cu cosite și cu poale lungi, nădăjduind să le aducă din nou la mintea scurtă.

Cu alte cuvinte femeia să se poarte cum ar vrea bărbatul.

De ce nu s'ar purta bărbatul cum vrea femeia?

Iaca eu mă fac forte să găsesc mii de femei, care să ofere câte cinci sute de lei, premiu, inginerilor cari nu-și vor mai rade barba și mustățile.

Dar presupunând, prin absurd, că tăierea părului ar fi imorală, vrea d-nul inginer să împiedice o imoralitate prin alta? Să plătești femeia ca să nu se tundă e întocmai ca și cum ai plăti nevasta să nu te înșele.

Nu mă îndoiesc un singur moment, că domnișoarele din Ploesti vor refuza cu demnitate premiul oferit de d-nul inginer, elevelor care nu se tund.

Să fim serioși: morala nu se învârteste în jurul unui fir de păr. Toți suntem mai mult sau mai puțin sclavii modei. Înainte umblau fără pălărie numai nebunii, azi, slavă Domnului, oameni, și dintre cei mai serioși, umblă cu capul gol.

Dar moda e trecătoare și nu s'a schimbat niciodată fără protestările celor cari nu știu să rămână la modă. Și când, prin extraordinar, moda nouă are în sine un dram de chibzuință, trebuie să o binecurăntăm. Moda părului scurt este estetică, practică și igienică. Iar dacă rochia de astăzi este prea scurtă, va cădea, cum a căzut și cea cu coadă, prin ridicul.

Amintesc în treacă și mărturisesc cu rușine, că scurt sau lung, părul femeii tot va lua foc dacă dă peste un bărbat ticălos.

Mai presus de orice considerațiune — acesta este un secret al naturii — și femeia și bărbatul caută să placă. Nu poartă nimeni

culoare verde când ti șade bine cu albastru. Femeia își taie părul și dacă nu o prinde il lasă să crească fără premiu. Când o simți însă că-și șade bine toate premiile din lume nu vor ajunge să-l lungească nici măcar cu un centimetru.

De ce vă supărați domnule inginer? Bărbații au lăsat femeia să se descurce singură. Era natural să înceapă prin a-și tăia părul ca să nu se încurce. Când se duc în fabrici și la birouri n'au vreme să se peptene o jumătate de ceas, sau să stea o zi în casă, pentru că s'au spălat pe cap.

Am oroare de cărcotașii cari răsucesc un fir de păr în opt și-l taie în patru.

Insurați-vă tineri, lăsați cărțile și băutura. fiți blânzi și cu nevestele, nu numai cu animalele și tunsă sau cu cosite, cu rochie scurtă sau cu poale lungi, femeia va fi cum se cuvine să fie.

Câte femei cu părul lung nu plâng în așternut, așteptând înțoarcerea sotului dela varietate, unde bea șampanie în tovărășia celor cu părul rețezat.

Domnule inginer oricâte premii ai institui d-ta, o să-ți iasă părul prin căciulă — presupunând că ai păr și căciulă — așteptând ca femeia să mai fie ce a fost, adică proasta de altă dată.

S'a dus să nu mai vorbim de ea.

Cine-i cuminte se acomodează timpului, se dă după păr, căci femeia mai mult decât lupul își schimbă părul dar năravul ba. Și e bine așa, căci fără năravuri, tolerați-mi expresia, femeia nu face nici doi bani. Nimic nu-i mai îmbătător ca femeia care se uită în ochii tăi și te minte pentru că o iubești. și o iubești numai pentru că te minte. Dar:

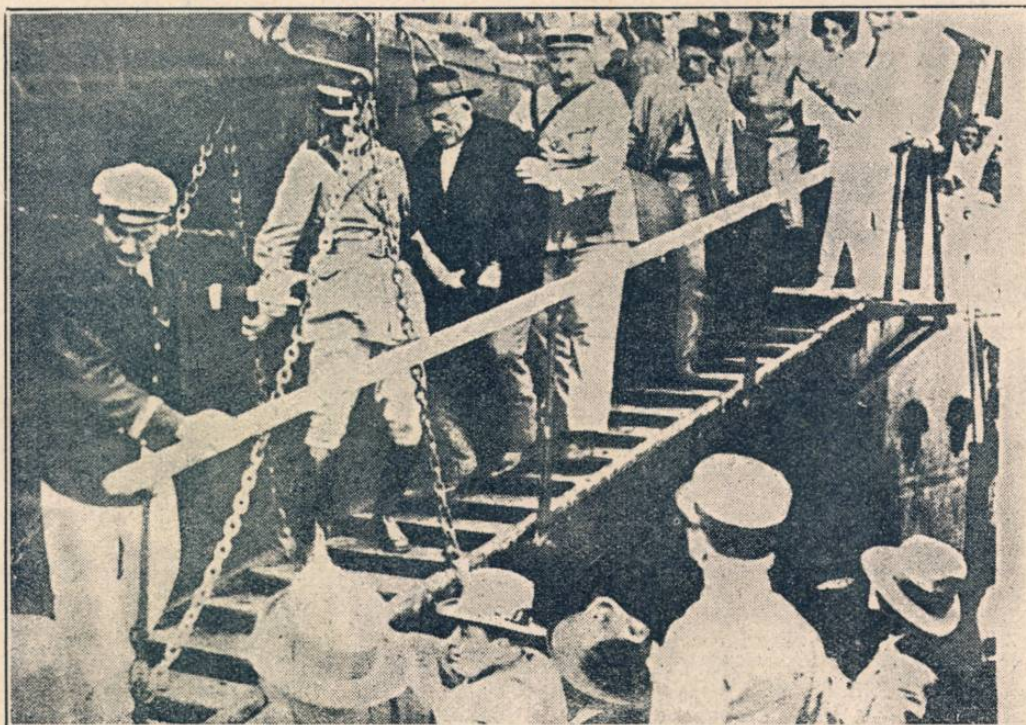
„Qu'importe la trahison

„Des lèvres que nous baisons.

„Si les lèvres sont jolies.“

GH. BRĂESCU

Omoritorul de femei din Marsilia

Pierre Rey (numit și Drot) este un monstru cu chip de om. Ca și faimosul Landru, care a dat atât de vorbit lumii, mai anii trecuți, Rey deși bătrân de 64 de ani, atrăgea femei tinere, oferindu-le căsătoria și după ce le lua economiile pe care acestea le avea, le ucidea. Arestat în Alger, după nouă zile de grevă a foamei, Rey a fost adus în lanțuri la Marsilia. Ilustrația noastră îl înfățișează la coborârea din vapor, păzit de polițiști, cari cu multă greutate pot împiedica populația să linșeze pe acest nou Barbă-Albastră.

Barbă-albastră și femeile

Țădarnic! Se vede că tot avea dreptate mult combătutul filosof Nietzsche cu povata lui: „Când te duci la femei, nu uita biciul“.

Acest biciu poate fi luat și la propriu, nu numai la figurat și poate fi înlocuit chiar la nevoie, cu un revolver, cu un cuțit de bucătărie, cu un topor, sau cu un ciocan. Efectul e același: femeile se simt atrase, în mod magnetic de cuceritorul barbă-albastră, care-și ucide pe rând nevestele, mai mult sau mai puțin legitime. Cazul faimosului Landru n'a servit de învățătură nici unei femei. Pierre Rey, Landru-ul Marsiliei a procedat exact în același fel și a găsit victime cu atât ușurință, ca și cum nici când n'ar fi existat un Landru, care să pună pe gânduri femeile.

Și totuși, sunt sigură că „logodnicile“ lui Pierre Rey cunoșteau cazul, căci nu erau fetele nevârstnice, ci femei în toată firea. Și probabil că citind pe vremuri de isprăvile monstruosului asasin, s'au înșiorat și ele, ca orice om normal, de grozăvia crimelor.

Dar la primele cur'nte mai tandre ale unui bărbat, au uitat de pătania logodnicilor lui Landru, după cum au uitat de basmul cu Barbă-albastră, ce l-au auzit în copilărie. Perspectiva, de a avea un cămin propriu, de a scăpa în sfârșit de dezolanta monotonie și singurătate a traiului lor provincial de fete oneste, muncitoare, trecute de prima tinerețe, a încântat atât de mult pe sârmanele ființe, încât nu s'au mai gândit să cerceteze veracitatea spuselor lui Pierre Rey. Erau doar atât de fericite în iluzia lor, de a fi găsit un suflet prieten, cu care să-și împărțască viața.

Increderea în oameni, această mare virtute și acest mare păcat, nu se poate nimici cu una cu două. Un suflet lesne încrezător — și care idealistă nu suferă de această boală a încrederii — trebuie să treacă prin foarte multe decepții și amărăciuni pentru a-și da seama de toată ticăloșenia semenilor săi. Și poate că în cele din urmă dezabusat, refuză să se încreadă tocmai în singurul om, care într-adevăr ar fi meritat încrederea lui deplină.

Pe lângă femeile naive, Barbă-albastră, al zilelor noastre mai cucerește însă cu ușurință și pe cele complect lucide, care din capul locului își dau seama cu ce fel de om au a face. Atmosfera de crimă ce-l înconjoară pentru aceste firi, oarecum perverse, un supliment de atracție. Barbă-albastră e un tip interesant, romantic.

Primejdia în care se află femeile ce vin în contact cu el, te învață ca un filtru de dragoste. E condimentul amorului.

De altfel cazul se întâmplă și invers. Faimoasa otrăvitoare Milica Vucobrancovici a primit în închisoare nenumărate scrisori de dragoste, și cereri în căsătorie. Și nu ne îndoiim, că dacă justiția franceză îl va achita pe Pierre Rey (fapt puțin probabil) se vor găsi destule femei care să-l glorifice, și abia atunci îi va fi ușor să găsiască amante, căroră să le ia mai întâi banii, apoi fecioria și apoi viața. Căci Ileana Cosânzeana din zilele noastre nu mai visează la Făt-frumos, ci la Barbă-albastră.

E. MARGHIȚA

Ciudățeniile modei

După rochiile de hârtie, despre care am vorbit într'un număr trecut al revistei, Parisul, cetatea modelor, lansează acum pălăriile de lemn.

La cursele de primăvară din Longchamp, care constituie în același timp și o revistă a modelelor, s'au văzut numeroase doamne purtând aceste pălării, în formă de cloșulețe, și garnisite cu sculpturi artistice. Borurile sunt prevăzute cu resorturi ascunse, dând purtătoarelor posibilitatea să așeze pălăriile după plac.

Pe când reînvierea saboților de lemn olandezi? Și bărbații, pentru cari în definitiv, se creiază moda feminină, vor rămânea dânsii de lemn, față de aceste ciudățenii? Atunci își vor pierde orice rost.

D. GR.

Ce nu știe orice gospodină

SALATĂ DE DOVLECEI

Pătlașele vinete deși nu mai sunt tru-fandale, sunt încă destul de scumpe, mai ales pentru o gospodină care trebuie să îngrijească de o familie numeroasă, cu un buget restrâns.

Salata de dovlecei înlocuiește perfect de bine salata de vinete; culoarea e exact la fel și gustul — doar un „gourmet” rafinat va simți înșelăciunea și încă: Salata de dovlecei va fi desigur și ea pe placul lui, doar atât: va simți poate că nu mănâncă salată de vinete.

Preparația e simplă: dovlecelul — tânăr fără semințe mari — se curăță de coajă (coaja se poate utiliza la ciorbă!) se rade pe răzătoarea de morcovi, sau se taie mărunt. Apoi se prăjește în unt sau untdelemn, cu puțină ceapă mărunțită și se toacă cu lingura de lemn. Se pune sare și piper potrivit. Lăsăm apoi să se răcească, adăugăm untdelemn și lămâie, garnisim cu roșii, fire de pătrunjel și mărar.

PLĂCILE DE MARMORĂ

dela bufetele de modă veche, lavabouri, etc. redevin lucioase, dacă sunt frecate cu puțin var, proaspăt stins, căruia i se adaugă puțină apă, ca să fie mai curgător. Plăcile se spală apoi cu apă rece, se șterg bine cu o cârpă uscată și se lustruesc cu cretă pulverizată.

Zece ani dela uciderea țarului

Luna aceasta s'au implinit zece ani de când revoluționarii ruși au ucis pe ascuns în fundul Siberiei, pe cel care era atotputernic în marea împărăție rusească.

Ilustrația noastră e reproducerea unei ultime fotografii a Țarului Nicolae II împreună cu soția și fiicele sale.

Excursiunea Corpului didactic Ilfovean

Corpul didactic primar, din județul Ilfov a făcut o excursiune de studii. Revista „Realitatea Ilustrată”, care e cel mai bun tovarăș la drum, a fost de față și de această dată și a luat această fotografie a grupului de excursioniști.

DANSUL (oftând): Extraordinar! numai 49 de kgr. și cât de greu îmi apasă buzunarul.

Un câine legatar universal

Nu demult a murit la Londra o bătrână foarte bogată, despre care lumea nu prea știa bine cine e.

Enigma a fost deslegată la citirea testamentului, prin care decedata își lăsa toată averea, câinelui ei.

Spleenetica englezoaică scria așa în testament:

„Am avut mulți iubiți și mulți prieteni în viața mea. Toți m'au dezamăgit și nu pot decât să mă plâng de oameni. Nu pretzesc nimic, nici ca fizic, nici ca moral. Iubiții mei au fost lași și înșelători, prietenii falși și perfizi.

Din toate ființele cari mă înconjurau, numai câinelui meu îi recunosc unele calități. Vreau deci să se dispună de averea mea în favoarea lui, dându-se sumele de bani, prevăzute de mine în acest scop, aceluia, pe care el (câinele) îi va iubi și îl vor îngrijii!”

Mijloace împotriva căldurii

Pentru a ajunge la o răcorire repede a întregului corp, există un mijloc foarte simplu și anume: îți bagi mâinile până peste cot într'un lighean cu apă rece; brațele nu vor fi ținute însă vertical, ci cât mai orizontal.

Pentru ca încăperile de locuit să rămână cât mai răcoroase în timpul zilei, se vor ține transparentele lăstate, până când va trece soarele din dreptul ferestrelor. După dispariția acestuia se deschid geamurile și se face un curent de câteva minute, cât mai puternic. În timpul nopții lăsați geamurile întredeschise. Dacă punem în camere vase cu apă rece, — această din urmă, fiind des schimbată, se menține o plăcută umezire a aerului din odaie.

Moartea sau dispariția unui financier de seamă?!

Bancherul belgian Alfred Löwenstein, care era socotit drept al treilea bogătaş din lume a dispărut după o călătorie pe care a făcut-o cu avionul său deasupra canalului Mânecei. Insoțitorii săi au declarat că a căzut în apă, în timpul sborului. Se pare însă că dispariția s'ar fi datorând altor cauze.

PACINA SPORTIVĂ

Tennis-ul in România

Sportul rachetei sau cel alb... Il numim după voe. Este apanagiul numai al celor cari au mai multe perechi de pantaloni albi, sau fuste elegant plisate cămăși rabatu, pull-overe, leste fashion, pantofi speciali mingi rachete și... alură. Necesită cunoștința unor limbi streine, în deosebi engleza sau franceză. Cine posedă prima plasează lovituri scurte, „cupate”, joacă pe linia de fund și nu vorbește în timpul jocului. Ceilalți, amabili, afectuoși, mobili pe „court”, lovesc variat, chiar alături de minge, discută cu arbitrii, devin nervoși, se împacă și termină partida printr'un „prolongee”, de bridge în elegantul club-house.

Această a doua categorie s'a naționalizat și la noi. Din discreție — specifică profesiunilor scrisului — nu vom publica centrul de activitate.

Unii sunt și jucători veritabili. Nu însă de talia celor de acum câțiva ani. Cât privește Bucureștii, localurile de petrecere și balurile nenumărate au redus calitatea „rachetelor” noastre masculine — nu spunem a practicantilor „sportului alb”, pentru a nu-i confunda, în mod insinuant cu cavalerii papagalului de aceeași culoare — la limita minimă. Aradul, reprezentat de veteranul Lupp, și emulul său, tânărul Doerner, deține „fruncea”. In cupa Dawis, contra Belgiei și Italiei, ambii ne-au reprezentat cu multă demnitate surclasând pe coechipierii bucureșteni, „mal disposés” sau în „manque de forme”.

Sportul acesta se mai practică în mare măsură pe diferite terenuri la noi, însă numai drept paravan pentru „deliciosul flirt”. Ceeace aiurea se face „pour l'amour de l'art”, se transformă la noi... „pour l'art de l'amour”.

În ultimii doi ani se remarcă o augmentare considerabilă a jucătorilor... de ambe sexe.

Un sport căutat deci...

LA WIMBLEDON...

Aci aveți o imagine reală a sportului „tennis” în înalta accepțiune a termenului. Concurenții se dedică exclusiv jocurilor, disputate cu înverșunare. Participă cei mai notorii jucători, asistă alături de zeci de mii de spectatori, numeroase capete încoronate, în frunte cu familia regală britanică.

Lotul cel mai select al rachetelor mondiale mișună pe teren. În acest an s'au dus la Lacoste, Cochet, Tilden, Borotra, Brugnon, Boussus, Morpurgo, Miss Wills, Senorita d'Alvarez, Hunter, Crawford, Hennessey Patterson, Kozeluh, Matejka, tennis-ului.

După o aprigă luptă contra asului yankeu Tilden, „campionul mondial” Lacoste, intră în finală contra compatriotului său, francezul Cochet, care a eliminat pe Boussus, alt francez. Lacoste în formă ireproșabilă își adjudecă din nou invidiatul trofeu, cu care a fost dotat turneul și pecelește supremația tennis-ului țării sale, asupra întregului glob.

Q aviatore de 62 de ani

Se anunță sosirea la Bouchir, în Persia a aeroplanului *Princess-Henri*, condus de căpitanul C. D. Barnard și având ca pasageră pe ducesa de Beauford, care cu o fermecătoare cochetărie, nu s'a sfiit să spună, că, cu toți cei șasezeci și doi de ani, a întreprins această mică escapadă aeriană.

Pilotul și pasagera sa, sunt în drum spre Indii și ducesa declară:

— Vârsta pe care o am este adevărata cauză că am luat drumul aerului. Astfel am înlăturat oboseala unei lungi traversări cu paquebot-ul.

Aceasta-i o constatare surprinzător de adevărată pe care noi n'am avut prilejul s'o facem până acum.

Din nou Weissmueller...

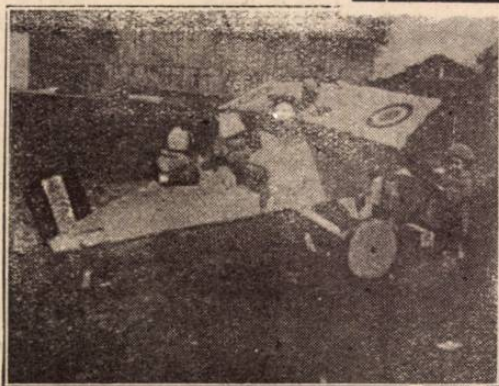
Marele înotător Johnny Weissmueller continuă. În cadrul campionatelor Americi, la San Francisco, a doborât propriu record pe 100 metri, stil liber, în timpul remarcabil de 37 secunde. Clișeul nostru îl reprezintă, după cursă, alături de camaradul său George Kojac.

Un veteran... perseverent

D Pierre Ratié, francez de origine, diplomat la 1870, ca profesor de exerciții fizice, este azi în vârstă de 83 de ani. Luna trecută, a pornit pe bicicletă din orașul de baștină, Moissac. A parcurs în cinci etape cei 700 de kilometri care-l separau de Paris, și se pare că lungă-i călătorie nu l-a surmenat, întrucât e dispus a se întâlni cu orice concurent — octogenar — pe o distanță de vreo... 50 klm.

Copiii de azi

A cum câțiva ani, copiii cu simț sportiv se mulțumiau cu plăcerile ocazionate de calul de lemn, de trenurile în miniatură și de celelalte jucării mecanice.

Azi, cum încep să se țină pe picioare pretind imediat patină sau bicicletă. În străinătate sunt chiar unii cari posedă și un avion, și cari, e dela sine înțeles, studiază neîncetat posibilitatea de trecere a Atlanticului...

Săptămâna sportivă

În Capitală se întâlnesc „Colțea” din Brașov și „Mihai Viteazul” din Chișinău, în semifinalele campionatului național de foot-ball. Deși domnește o căldură tropicală, tribunele sunt ticsite de un mare număr de spectatori.

Duelul este aprig. Basarabenii, mai tineri și mai ușori, iau conducerea lăsând impresia că vor răsturna toate pronosticurile.

Punctele se succed cu alternanță. Colțea este mai conștientă și-și pune în dificultate adversarul.

În ultimele minute de joc, rezistența brașovenilor le aduce victoria cu 6-4 (3-2). A câștigat echipa cea mai bună.

La Lupeni, termenul de tragi-comedie, cu care am gratificat actuala desfășurare a campionatului național, obține din partea forurilor competente o confirmare categorică.

Șoimii C. F. R. nu se prezintă în fața Jiului, în urma unui aviz din partea comisiunii centrale de F. B. A. Minierii asistă neputincioși la irosirea zadarnică a câtorva zeci de mii de lei cheltuiți cu organizarea.

Din sursă competentă transpiră știrea că finala campionatului se va amâna pentru la toamnă. Iată deci și punctul culminant al caraghioasei competițiuni.

La Timișoara atleții veniți a ne reprezenta culorile naționale la olympiadă, își dau certificate de impotență: Peter, deținător al recordului pe 100 m. cu 106/10 a leargă distanța în 12 sec.!!! David, jongleur, cu discul, pe care-l expediază de obicei neglijent peste 40 minute, realizează dificil 39,97 m.!! Dacă acești doi atleți sunt în atare grad de lipsă de antrenament, lesne ne imaginăm valoarea actuală a celorlalți reprezentanți români, inferiori cu 2 clase, celor amintite.

Oficialii, spre a se plimba personal la Amsterdam, pe banii altora, preferă însă, — spre satisfacerea gustului lor — să dea biata țară de rușine.

Până când se mai tolerează atari procedee?

Un reviriment. Hippodromul Floreasca, recte, partea de trap, este temporar transformată în velodrom.

Ciclistii și motocicliștii băștinași, cei mai de seamă, se întrec în diverse probe, în fața unui public extrem de numeros, care urmărește cu atențiune prima încercare de atare natură, făcută în țară.

Gh. Nadu, al cărui prilej am avut prilejul a-l admira în diverse ocazii, este pe mășina „Guzzi” eroul zilei. Întrecut în urma unei defecțiuni a motocicletei în seria eliminatorie, își adjudecă finala: în fața a 3 adversari energici și se clasează primul campion oficial al României, în categoria 500 conc.

Ciclistii români nu mai pleacă la Amsterdam. Calitatea lor ar compromite culorile țării.

Recunoașterea de sine... Sincere felicitări!

A. Vogel

Pictorul de cai premiați

Winterhalter, picta, totdeauna capetele încoronate. D-l Lynwood Palmer, artistul englez, pictează caii cu această însușire. El, odinioară a fixat imaginea mai multor „crack” aparținând defunctului rege Edouard și iată că a primit același oficiu la Scuttle, proprietatea regelui George al V-lea.

În felul acesta va sfârși prin a alcătui un grajd întreg de tablouri care, va avea avantajul ca în total să coste mult mai puțin decât celălalt oricare ar fi prețul ce va recompensa talentul d-lui Lynwood Palmer.

Cursele cicliste la București

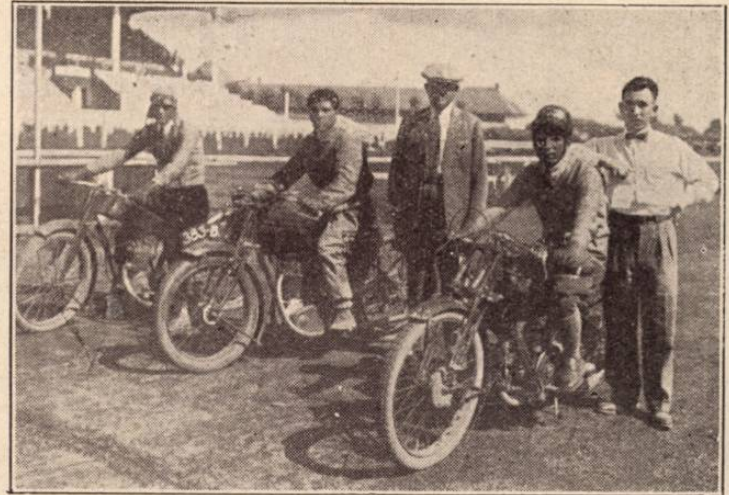

Gh. Nadu înainte de a porni în cursa de motocicletă în care s'a consacrat campion oficial al României.

Ilustrația noastră înfățișează dela stânga la dreapta pe concurenții: Greceanu, Nadu, Asan și Moressi.

Pornirea cicliștilor

De la stânga la dreapta: Miotti, Bonciulescu și Sădeanu. se pregătesc de plecare în cursa de 7 km. categoria 250 cmc.

PE PLAJA DELA MANGALIA

Căpitanul portului, d. Petre Bogdan în admirația spectatorilor întâmplători, a mulat o minunată statuă, o femeie pe plajă, al cărui singur făcut e că fiind din nisip, se va trece prea curând, în bătaia soarelui arzător

MĂLDĂRESCU
învingător în cursa de 14 km.

Un tenisman original

În cursul disputării matchului pentru „Cupa Davis”, între Anglia și Italia, un jucător italian, Stefani a deconcertat amar-nic pe adversarii săi britanici.

El este o minunată „rachetă”, dibaci, agil și dotat cu sânge rece, dar care, fapt surprinzător, nu utilizează nici odată mișcarea așa numită „back hand”. Când o minge îi vine pe partea stângă, Stefani, schimbă imediat racheta în mâna respectivă, și lovește mingea cu aceeași putere și ușurință cu care ar trimite-o cu dreapta. În repetate rânduri practică această neobicinuită substituție, cu ambele mâini.

Din cauza aceasta Stefani și-a creat faima continentală de care se bucură.

Academicianul atlet

Un confrate relevă că S.-H. Rosny, președintele Academiei Goncourt, campion al scriitorilor, căruia vârsta nu i-a diminuat nici ardoarea scrisului și nici imaginația fertilă, a fost un excelent atlet quasi-complet și că mai practică și azi diverse exerciții fizice.

A fost un ciclist remarcabil, un bun săritor, un alergător minunat (a parcurs sută de metri sub 12 secunde), luptător de 76 kgr., care știa doborî adversarii, alterofil, etc., etc.

Cine mai petrinde că este incompatibilitate între intelectuali și sportsmeni?

La Wimbledon

Doă răchete temute

TALISMANUL

de MILDRED CRAM

în românește de N. L. ROTEANU

Philmore Chambers spunea, și desigur că era în măsură să știe, că niciodată n'a fost și nici nu se va găsi aur în munții dindărătul lui Sunshine.

Sunshine era o mică localitate, întinsă la poalele unui șir strâns de munți, cari străluciau cu o față pietroasă la orizont. Pentru a ajunge în Mexico era nevoie să străbați calea anevoioasă și plină de primejdii a acestor munți.

Și nu numai că nu se găsea aur, dar și apa lipsa cu desăvârșire.

Bărbații, cari s'au aventurat în inima acestor munți, pentru căutarea aurului, au murit din lipsa amândorora. Schelete omezești, lucind la soare, însemnau prin munți locurile unde aventurierii visători au pierit desamăgiți și însetați.

Dar un singur vis a persistat prin vremuri și a dăinuit până în zilele noastre. Orice om din Sunshine îl știa, sau a auzit vorbindu-se despre *Tarletonii* și aurul lor.

Cel dintâi dintre *Tarletoni* a trecut prin Sunshine cu zeci de ani în urmă, când localitatea nu era decât o grămăjoară de colibe.

Călăria pe un căluț gălbui și spunea că merge departe spre Apus. Dar călăria și-a isprăvit-o aici, înainte de a intra în munți. Un om săracăcios, ofticos, așa se spunea, a coborât din munți și l-a întâlnit pe *Tarleton* în cârciuma lui *Bailey*.

Omul era pe moarte și dintr'una din încăperile cârciumei, unde se retrăsese, îl chemă pe *Tarleton* și-i insuflă ceva imaginar, fantastic. Înainte de a închide ochii îi strecură în mână o bucată de aur strălucitor; un talisman.

Așa a aflat *Tarleton* de neînsemnatul isvoarăș de apă din munți, cunoscut astăzi sub denumirea de „iezătura lui *Tarleton*“.

După ce a înmormântat pe ofticos, încăleacă din nou căluțul gălbui și pleacă, fără a spune cuiva încotro o pornește.

Sub cămașă ținea strânsă, într-o pungă de piele, bucata de aur. Îi se lipea par'că de piept, era vie, îl încălzea. Talismanul nu era mai mare decât un bumb de haină bărbătească dar curat și scilpitor la vedere. Avea săpată în el inscripții ce păreau a fi cizelate de o daltă măiastră. În munții noștri nu s'a găsit niciodată așa ceva. Privește-i! niște uriași de cenușă vulcanică. Răscolește-i pe toți și nu vei găsi aur nici atât cât îți trebuie să faci un inel.

Tarleton a găsit peștera fizicului cu isvorul de apă limpede și rece, care se scurgea din piatră în piatră, cu un murmur vesel de par'că ar fi fost bătaia grăbită a unei inimi, murmurul unor voci sacadate. Aici și-a ridicat încetîșor un adăpost de unde

pornia să dea lupta pentru aur, împotriva soartei și a norocului.

Povestirea noastră este aceea a unei mari obsesiuni. O nebunie moștenită — căci de trei generații s'a incubat în mintea tuturor bărbaților *Tarletoni* aceeași neînrîntă dorință de aur.

Unii locuitori din această parte a țării povestesc că bătrânul *Tarleton* era destul de prietenos. Avea obiceiul să coboare deseori în Sunshine și să vină la cârciuma lui *Bailey*, ca să tragă o dușcă. Într-o noapte a furat una din fetele ușurele care veniau prin cârciumă și, urcând-o călare, alături de el, s'au făcut nevăzuți în munți.

După cum se spune, fata era drăguță, sălbatică și îndrăcită, cu plete negre ce-i atârneau pe umeri. Oamenii curioși cari au ieșit pe prispă să vadă ce s'a făcut cu fata din dancing-hall, n'au mai putut zări decât culoarea roșie a rochiei care se mai zăria în depărtare. Și *Tarleton* n'a mai adus-o înapoi niciodată.

A ținut-o doi ani de zile în munți, după care femeia a murit, când a născut pe *John Tarleton*.

John Tarleton era tatăl lui *Asa* și a lui *Joseph*. Povestirea pe care o așteptați și pe care vi-o voi spune mai la vale, este a acestor doi copii. Dar ea începe îndărăt dela roșaticul fiu al unei femei de bar și al unui tată în ai cărui ochi strălucia întocmai cași vâlvația focului frigurile aurului. O credință neclintită într-o bogată mină de aur — care s'ar afla în preajma lor — s'a născut în sufletul acestui copil. Și ea a crescut în aceeași măsură în care creștea și omul, *John Tarleton*.

Școala și religia lui se rezumă în aceea de a avea încredere în soare, în lună și în stele. Copilăria și-a petrecut-o urmărindu-și părintele în procurarea și prepararea *Shranei*, în spălarea la isvoarăș a vestmintelor și stând seara la lumina unei candelă, care revărsa o lumină slabă misterioasă, desfășându-se la vederea minunatului talisman strălucitor; socotindu-l un zeu sacru și atotputernic.

Degetele lui de copil au mângâiat deseori talismanul. Săruta fața netedă a acesteia întocmai cum și-ar fi sărutat mama.

Dar aur, așa cum spunea ofticosul nu s'a găsit acolo unde trebuia. Mulți oameni, cari au auzit despre legendă s'au aventurat în munți, dar foarte puțini s'au întors. Bătrânul *Tarleton* când afla despre aceste întâmplări, râdea cu veselie. Era doar convins că numai dânsul posedă cheia misterului că numai dânsului îi va fi hărăzită comoara. A murit pe când fiul său avea vârsta de 16 ani, lăsându-i coliba, un colțisor unde isbutise să crească unele legume, apri-

ga dorință de aur și talismanul prețios. *John* a moștenit metodele tatălui său și întreaga nebunie a aurului.

La vremea când un tânăr trebuie să-și caute soție, *John* a început să coboare în Sunshine. Venea odată sau de două ori pe săptămână, ras, curat și îngrijit. Era un tânăr înalt, oarecum chipș și avea un fel de a merge mândru și nesilit așa încât puteai să-l iei drept vreun rege deghizat.

În acea vreme în Sunshine exista numai o singură stradă și nici măcar aceasta nu era pavată. Pe vreme de ploaie, acest boulevard al nostru era însemnat cu urme de cai, roțile făceau gropi unde te puteai a-funda deabinelea.

Pe vreme secetoasă, oameni și cai umblau în praf toți deopotrivă de însetați. Societatea bună petrecea vremea în cabaretul lui *Bailey*. Și câte fete frumoase nu se găseau în această mică localitate! Purtau mănuși, umbreluțe mici și chiar pălării de fetru.

Ana Lincoln era cea mai distinsă și mai mândră dintre toate. Trecea pe strada din Sunshine și nici nu privea măcar la cei pe cari îi întâlnea în cale, nici la băutorii cari îi apăreau la ușa și ferestrele lui *Bailey*. Umbla cum s'ar plimba o doamnă la soseaua din București sau la Prado din Madrid. Tatăl ei era avocat și casa frumoasă cu acoperișul din țiplă verde ce e o 'podoabă a Sunshine-ului a fost clădită de el singur. Ana era deci „cineva“. Când dânsa trecea, pe dinaintea cârciumei lui *Bailey*, muriau discuțiunile, întocmai cum se sfârșește o rachetă în cădere. Omagiul vizitatorilor era complectă liniște ce se așternea.

Și la Sunshine nimeni nu îndrăznia să se ridice până la dânsa, afară de *John Tarleton*, coborât din munți cu nebunia visului său și cu talismanul la sân. Băutorii dela *Bailey*, când *John Tarleton* o salută într-o zi pe *Ana*, se așteptau ca aceasta să-l plesnească furioasă dar au vzut cu mirare cum *Ana* s'a oprit o clipă, și-a ridicat capul și-i străpunse inima cu o privire dulce, binefăcătoare. El rămase o vreme pironit locului urmărind-o, până n'o mai văzu.

Se crede că s'au mai întâlnit apoi de multe ori, întâlniri romantice prin împărăția munților săi. Acolo desigur că i-a vorbit despre visul de aur, despre cheia misterioasă ce credea că o posedă și i-a arătat talismanul. I-l dăduse probabil în mână și-l învățase în jurul gâtului. Urmarea a fost că *Ana Lincoln* s'a măritat cu acest om grosolan, fără ca măcar să se facă o petrecere de nuntă, fără ca măcar să asiste cineva. A fugit călare pe roibul lui *John*, călărind în spatele lui, încolăcindu-i trupul cu brațele sale. Cași mama lui *John*, dânsa nu s'a înapoiat niciodată în Sunshine.

Și asta s'a întâmplat cu mulți ani în urmă. În acea vreme Sunshine era un loc în afară de civilizație, o oază uitată în întinderea stepei.

Noua locuință a Anei *Tarleton* era la o depărtare de vre-o 25—30 mile de această localitate; o colibă alcătuită din două încăperi și neturburată decât de murmurul isvorului. În Sunshine dânsa avea o cameră de dormit elegantă, cu perdele de muselină la ferestre, un pat de lemn, așternut cu puf și o toaletă. Și-a părăsit pudrele și panglicile, rochiile înzorzonate și toate bu-nurile din casa tatălui ei. Pe aceasta l-a părăsit cu adâncă mâhnire. Așa se spune. Eu sunt chiar convins că el a suferit mult în urma acestei părăsiri și a singurătății.

Principală lui preocupare, după plecarea Anei, a fost aceea de a discredita pe *Tarleton*. „Fata mea a fost hipnotizată“, se lamenta bătrânul, de un mincinos, de un mincinos! Și unde s'o gădesc eu acum?“

Iar dânsa stătea desigur pe prispă colibei, surâzând cu zâmbetul ei tulburător și torcându-și firul viselor.

(Va urma)

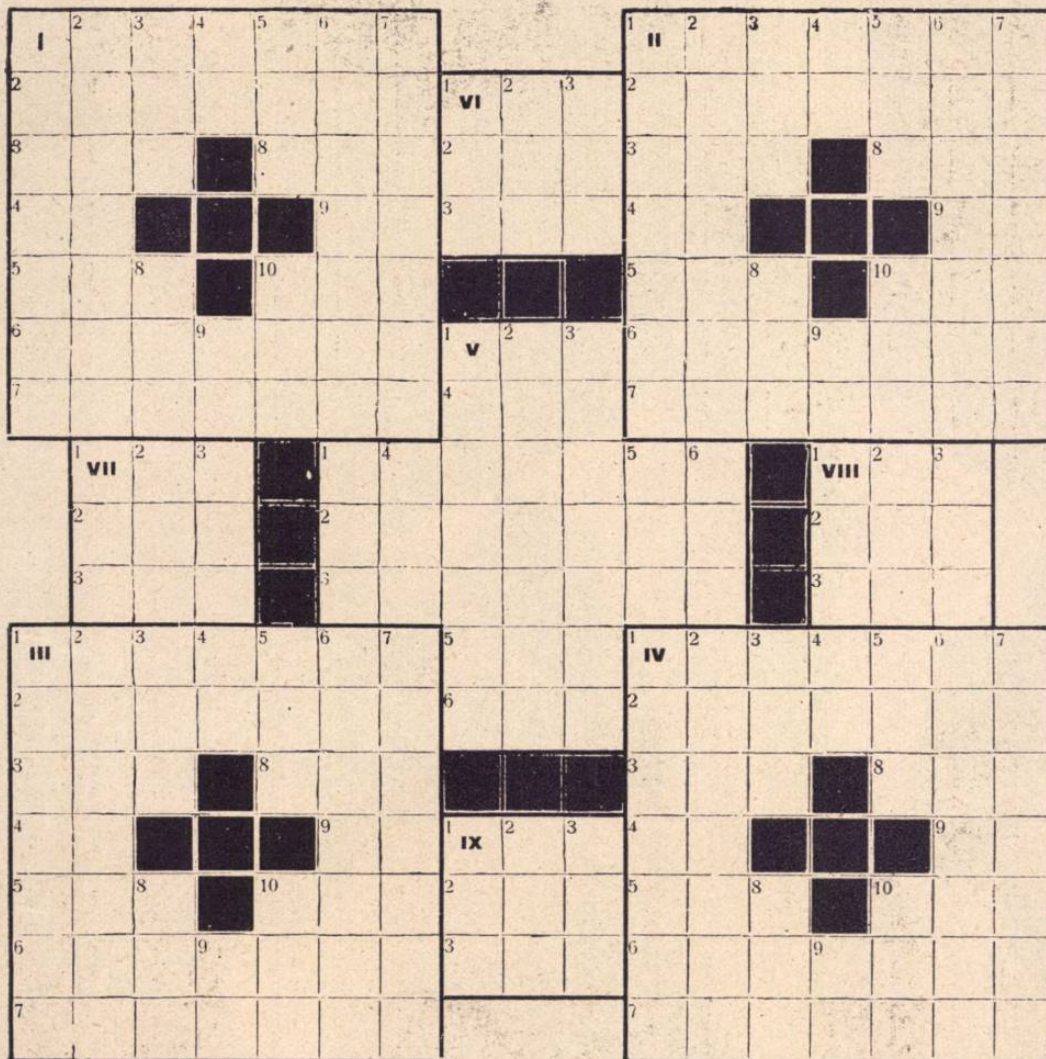

Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

Joc No. 1 (Cuvinte încrucișate)

(10 puncte) de MASSU CONST.

I. Orizontal: 1) Vice rege în Ungaria, 2) Ucise, 3) Zeu, 4) Plantă, 5) Povară de porumb, 6) Cu ironie, 7) Figură din jocul de șah, 8) Partea închegată din lapte, 9) Propoziție, 10) Model.

Vertical: Dibaciu, 2) Prelungire, 3) Pronume, 4) Măsură agrară, 5) Achiu, 6) Alt nume dat literelor cursive, 7) Ne lucrat, 8) Listă, 9) Poftim, 10) Țintă.

II. Orizontal: 1) Administrator al casei regale, 2) Publicată, 3) Nervos, 4) Noroiu, 5) Adus de tot pe spate, 6) Insufletit, 7) Opreșiune, 8) Suport (fig.), 9) Notă muzicală, 10) Golf.

Vertical: 1) Preparat, 2) Înselă, 3) Nume vulgar al tymusului, 4) Conjuncție, 5) Gravez, 6) Alipiți, 7) Limba latină, 8) Rang, 9) Pronume, 10) Lemn pe care cismarul întinde pielea carămbului.

III. Orizontal: 1) Ce ține de a lătură, 2) Arătare, 3) Popor antic, 4) Macaz, 5) Interjecție, 6) Magistrați, 7) Reînceput, 8) Adverb, 9) Pronume, 10) Pom.

Vertical: 1) Cui s'a lăsat un dar, 2) Combătuse, 3) Interjecție, 4) Pronume, 5) Crustaceu, 6) Iviră, 7) Explicat, 8) Dop, 9) Pronume, 10) Sunt în stare.

IV. Orizontal: 1) Neregulate, 2) Stors de puteri, 3) Plan, 4) Notă muzicală, 5) Fluviu în Europa, 6) Socotit, 7) Adormiri, 8)

Oraș în Europa, 9) Persoană, 10) Necazuri.
Vertical: 1) Excluse, 2) Oprit, 3) Rege din India, 4) Interjecție, 5) Persoană, 6) Grad, 7) Stofe subțiri, 8) Odă (invers), 9) 2 Litere din Păr, 10) Canton Elvețian.

V. Orizontal: 1) Specie de papagal, 4) Nume masculin, 1) Lucrător în anumit metal, 2) Crescător de păsări, 3) Femeie însărcinată cu o misiune secretă, 5) Vin, 6) Rang turcesc.

Vertical: 1) Ucigaș, 2) Pariu, 3) Supărată, 1) Stări sufletești (fig.), 5) Excepțional, 6) Ură.

VI. Orizontal: 1) Stofă, 2) Monedă, 3) Măsură.

Vertical: Oraș în Finlanda, 2) La cărți, 3) Regină a Angliei.

VII. Orizontal: 1) Oraș în Peru, 2) Apă, 3) Ivi.

Vertical: 1) Râu în Asia, 2) Etaj, 3) Adverb.

VIII. Orizontal: Romancier francez, 2) Monedă, 3) Râu în Europa (invers).

Vertical: Rudă (prop.), 2) Exclamație, 3) Literă grecească.

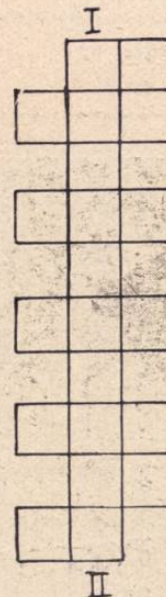
IX. Orizontal: 1) Arsenic, 2) Balaur, 3) Animale.

Vertical: 1) Interjecție, 2) Pronume, 3) Cer.

Joc No. 2 (Palindromic)

(5 puncte) de G. Ștefănescu-Tighina

Direct, invers de mă citiți, haină femeiască mă găsiți.

Joc No. 3 (Golf de cuvinte)

(10 puncte) de CONST. MASSU

Se dau următoarele două cuvinte. Atena-Viena. Să se ajungă, pe calea cea mai scurtă, dela cuvântul Atena la cuvântul Viena, schimbându-i-se pe rând câte o literă.

Joc No. 4 (Muzica)

(5 puncte) de G. Ștefănescu-Tighina

În fiecare pătrățel de mai sus, să ne așeze litere, încât să se formeze note muzicale. Literele de pe linia verticală I-II, să dea o operă celebră, cu muzica de Rossini.

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 August cor. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri, din numerile 16, 17, 18 și 19 va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 10 August 1928.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
revistă săptămânală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărindar 9

Telefon 7/69

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg . . . . . Lei 300

Pe o jumătate an . . . . . „ 170

Pe trei luni . . . . . „ 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America . . . . . „ 85

Jugoslavia și Cehoslovacia . . . Lei 500

Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție: N. Constantin

REALITATEA

ANUL II, No. 27

21 Iulie 1928

ilustrată

20 PAGINI

Apare Sâmbătă

Celebrul artist de Cinematograf Emil Janings cu cei doi căței ai săi

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII

București. — Atelierele „Adevărul” S. A.

REALITATEA

ANUL II, No. 28
28 Iulie 1928

ilustrată

20 PAGINI
Apare Sâmbătă

Pe plaja dela Constanța

UNCHIUL DIN AMERICA

Un ziar a publicat, sub formă de reportaj, o poveste care ar putea prea bine să fie spusă, înainte de culcare, copiilor. Altădată noi adormeam cu imaginea suavă a Ilenei:

Floarea din cosită-i cântă,
Nouă împărați ascultă,
— cu a Zmeului și cu a cavalerului Făt-Frumos.

Copiii de astăzi, sportivi pasionați și sceptici fără leac, zămbesc atunci când bona sau mama mare caută să-i încante cu povestile de demult foarte naive și foarte demodate. În definitiv, bătațiile date de Făt-Frumos și Zmeu victoria celui dintâi și înfrângerea celui al doilea, nu prezintă nici pe departe importanța unei match din zilele noastre, cu arene, arbitri, public și controverse. Iar dragostea ce Făt-Frumos poartă Ilenei care nu e nici măcar tunsă a-l garcon, ca tanti Melania care a avut doi bărbaiți și care trădește cu un locotenent de-o vârstă cu băiatul ei cel mijlociu, — phii, ce fără interes e povestea aceasta!

O doamnă a căutat să-și minte odorășul spunându-i că surioara a fost adusă de-o barză și că pe el tot barza l-a adus. Dar copilul a privit-o cu ochii de diavol mic și cu'n zămbet în care intra atâta ironie și atâta compătimire pentru brașoarele turnate de mămăi încât doamna l-a luat de urechi pur și simplu, foarte îmbujorată și foarte indignată.

Alte povești trebuie spusе copiilor, acum. De pildă, povestea din ziarul de care-am amintit, — povestea unei moșteniri fabuloase, moștenire a cărei moștenitori, existenți, la început, sporesc astăzi considerabil.

Cel care a posedat mai mult decât posedă astăzi statul român, e un român plecat pe vremuri, cu traista în băț, în Statele-Unite. Ce a făcut pe acolo, nu se prea știe. Destul, însă, că aci a fost uitat de Dumnezeu prietenii și, firește, de rude. Omul, — țărăn de rând, — a muncit, s'a îmbogățit, a îmbătrânit și-a răposat apoi, trecând din republica dolarilor în împărăția cerească, fără traista de altădată și fără averea strânsă cu o greblă de aur.

Autoritățile americane au de furcă ori decăteori moare câte un fermier cu bani mulți la chimir: fermierul acesta e român. La început autoritățile nu găsesc nici un moștenitor, pe urmă găsesc prea mulți moștenitori. În cele din urmă cu schimbul de corespondență, cu formalitățile de legitimare, de ierarhizare a gradului de rudenie, — termenul de punere în posesie se prescrie, și averea trece în posesia statului pe al cărui pământ a fost realizată.

Uneori un individ isteț ia procură dela toate rudele „unchiului” răposat, trece în America, obține moștenirea, și... rămâne acolo. Alteori cheltuielile necesitate de îndeplinirea formalităților devin atât de mari încât depășesc moștenirea sau o reduc, în cazul cel mai bun, la o sumă infimă.

Declarăm cu sinceritate că nu ne temem decât de eventuala descoperire a unui unchiu

al nostru în Statele-Unite. Trăim fără bucurii mari și fără frământări mari. Vă închipuiți cât de tulburat ar fi rostul nostru dacă într-o bună zi poștarul ne-ar aduce următoarea înștiințare:

Sir John Bull, unchiul d-voastră, pe românește Ion Badea sau Ion Barbu, a răposat. Aducându-vă aceasta, cu părere de rău, la cunoștință, vă înștiințăm în același timp cu plăcere că, de pe urma sa, a rămas o avere cifrată la un milion de dolari. Vă rugăm... etc. etc.

Buletin săptămânal

Primum la redacție o scrisoare care în rezumat, conține următoarele:

„Coperta revistei „Realitatea Ilustrată” No 27, nu mi s'a părut lămurită. N'am înțeles ce însemnare are acel vâlmășag desfășurat pe trupul „României Mari”. Se găsește acolo un râu de aur, o casă de bani deschisă tuturor, Banca Națională cu plafonul sfărâmat, leul jigărit cu înfățișarea d-lui Vintilă Brătianu, o jumătate de cinci lei și chipul ministrului nostru de finanțe în aureola monetei, Cetatea Alba-Iuliei și portul Marsilia, contribuabilul pus la presa mașinei care macină paragrafe de legi, comisia fiscală și figura d-lui Victor Antonescu. O zi nefastă din calendar: Vineri 13 (Iulie) și chipul d-lui Charles Rist. Străduința de-a ieși la liman spre lumină și cetățeanul căzând în neant, d. general Averescu și vicelulul politic. Ce poate s'aleagă omul din acest talmeș-balmeș?”

Înțelegem nedumirirea cititorului nostru, dar acel haos pe care noi ne-am străduit să-l înfățișăm cât mai fidel simbolizează perfect de bine: „împrumutul și stabilizarea”. E ceace suntem în stare să pricepem din tot ce s'a făcut până acum. Acea „viziune haotică”, după cum am intitulat-o noi redă în tocmă situația zilei și prin coperta revistei noastre No. 27 am oferit cititorilor un rebus, pe care ei să-l rezolve. Noi le-am prezentat stările de fapt. Cine poartă vina că aceste stări sunt un rebus, pe care noi n'avem cum îl tălmăci, când nici d. Iorga nu e în stare s'o facă?

***

Parlamentul e convocat pentru ziua de azi 26 Iulie. El va avea să declare că situația este conformă cu voința poporului. Dacă va aduce vre-o înțepitură se va vedea până'n săptămâna viitoare.

***

Deocamdată, nu știm cum vor putea lucra bieții reprezentanți ai națiunii pe căldurile acestea tropicale. Vara care a întârziat mult până să vină la noi, s'a năpustit acum cu furie și căldură asupra noastră. S'au înregistrat temperaturi de care ne desobișnuiserăm, de mai mulți ani. Au murit oameni de insolație și câmpul mai ales porumburile, suferă mult de secetă.

***

Cu toată căldura, portughezii au găsit energia necesară spre a încerca o revoluție în Lisabona. Dar Portugalia ne-a obişnuit cu revoluțiile: aceasta e a 27-a în decurs de doi ani, și lumea nu se mai emo-

Știți ce s'ar întâmpla?

Ori am nimeri la ospiciu, ori ne-am pomeni cu un milion de neamuri foarte afectuoase, — revenind fiecare, din moștenire câte un dolar, — ori am face constatarea că la mijloc n'a fost decât o farsă.

A, nu! Avem noroc: noi nu vom fi niciodată moștenitori...

ION PAS

P. S. Incă o clipă: nu găsiți că e delicios calamburul care face ca unchiul din America să poată fi totdeauna un chiul din America?

*****

ționează. Armata a omorât câțiva rebeli și a rănit câteva duzini și revoluția a fost înăbușită.

*****

Congresul profesorilor secundari

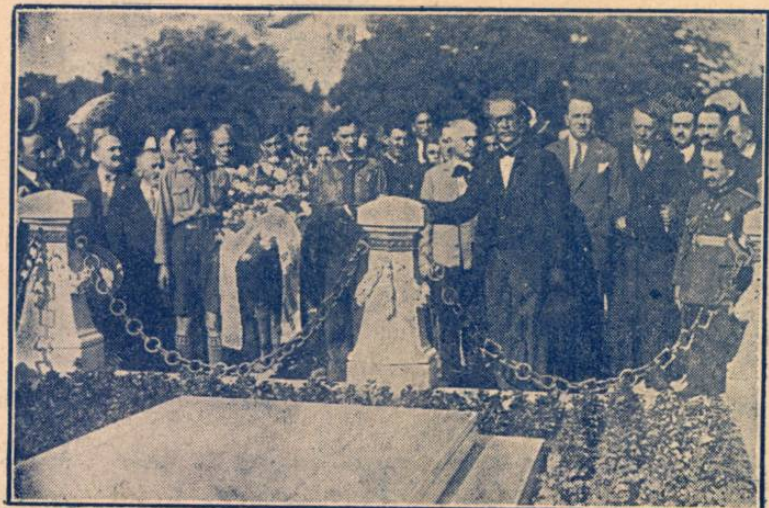
Cel de al zecelea congres internațional al profesorilor secundari s'a ținut în săptămâna trecută la București. Au participat profesori delegați din aproape toate statele Europei: Anglia, Franța, Italia, Spania, Cehoslovacia, Grecia, Suedia, Olanda, Polonia, Jugoslavia, etc. Dezbaterile au avut loc la Ateneu și la Fundația Carol. D. Buzdugan din înaltă regență a onorat cu prezența sa această manifestare de colaborare intelectuală. La dezbateri au participat și d. ministru Angheliescu. Ilustrațiile noastre prezintă diferite momente ale Congresului.

D. Buzdugan, din Înaltă Regență, coborând scările Ateneului, după ședința de deschidere a congresului

Congresistii în fața Ateneului

Profesorii la mormântul eroului necunoscut

Parastasul dela Curtea de Argeș

Sâmbătă 21 Iulie s'a împlinit un an dela moartea regelui Ferdinand I. La Curtea de Argeș s'a oficiat, cu acest prilej un parastas la care au participat M. S. Regina Maria, A. S. Principesa mamă Elena, înalta regentă, guvernul și fruntașii opoziției.

Regele Ferdinand I († 21 Iulie 1927)

M. S. Regina Maria, A. S. Principesa-Mamă Elena și A. S. Prințul Regent Nicolae

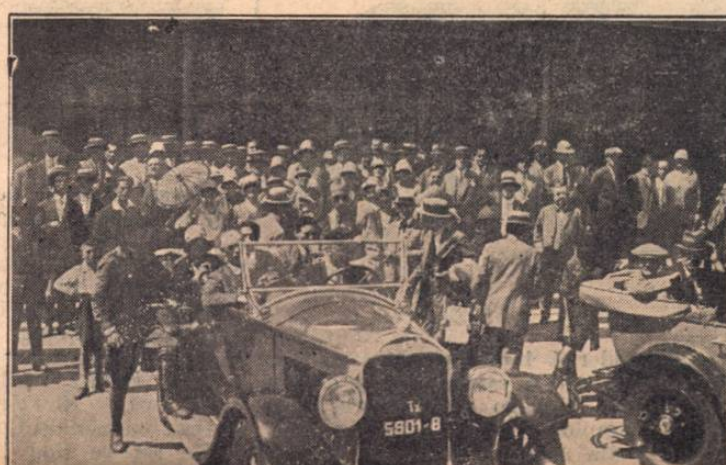
D-nul Iuliu Maniu de vorbă cu Înălții regenți

M. S. Regina ieșind din biserică

D-nii V. Brătianu și Titulescu, după parastas

O modă nouă în film... căsătoria

S'au ținut cuva.
Ziarele americane
comentează pe colo-
ne lungi intenția fru-
moaselor artistice Bebe
Daniels de a-și lega
viața cu Charly Pa-
ddock, campion mon-
dial de fugă pe dis-
tanță de 400 metri.

Nu în glumă, ci în serios. Pare că cei mari se joacă de-a însurătoarea. Artiștii de cinematograful se căsătoresc pentru ea după scurt timp să se despartă.

Tant de bruit...! Ce să-i faci! Suntem moderni. Trăim în ritm accelerat. De bună seamă recordul și în această privință îl deține țara tuturor posibilităților.

Din păcate căsătoria sancționată a devenit

După Pola Negri,
o altă artistă de ci-
nematograful devine no-
bilitate. E vorba de
strangerea Mae Mc-
rray care și dăna se
căsătorește cu
prințul Mdivani, fratele
soțului lui Pola Ne-
gri. Cea donă ar-
tiste devine astfel
cumnată.

e raritate tristă. Și astăzi există căsnicii variate în tot felul. În primul rând unirea din dragoste și cea din interes, căsnicia din camaraderie și cea din întâlnirea destinelor.

Irving Thalberg
fînd iar la Holly-
wood, împreună cu
soția sa, Norma
Talcot volajul de nunta
în Europa, se re-
briță în studiourile
dela Gaiver City.

Apoi mai modernă încă însurătoarea de... reclamă. Când astăzi extraordinara de bogată miss din Chicago se căsătorește cu renumitul campion cutare, este sigur că toate ziarele din America, multe cât frunza

și iarba, vor vorbi despre aceasta ca despre o senzație. Nu tot atata senzație va produce însurătoarea unui campion al ecranului, dacă nu e vorba despre un adorat al femeilor cum ar fi Harry Liedtke sau Willy Fritsch. Iubitul Harry sau „Harry le beau” cum îl numesc femeile se căsătorește acum pentru a patra oară și a devenit cu totul academic data aceasta. D-șoara dr. în filosofie Crista Tordy își unește studiul ei despre istoria artei cu studiile cinematografice ale lui Harry.

Dintr'o unire a activității naște adesea o dragoste și apoi unirea conjugală. Douglas Fairbank a cunoscut-o pe Mary Pickford la turnarea unui film și căsnicia lor e dată de model, în America, de ce înseamnă o

Pola Negri prințesa
de Mdivani
Nu e vorba de ti-
tul unui film. Cele-
bra Pola Negri devie-
ne nobilită prin căsa-
torie. Prințul de Mdi-
vani s'a îndrăgostit
de Pola Negri o va-
lă în căsătorie. In-
jenta artistă devine
astfel prințesa de
Mdivani.

adevărată căsnicie de artiști.

Și pe Norma Talmadge a cunoscut-o soțul ei, Joe Schenck, președintele societății cinematografice americane „United Artists”, pe când juca în diferite filme...

La fel cu Norma Scheerer, care e căsătorită cu Irving Thalberg, conducătorul societății de filme Metro-Goldwyn-Mayer.

Vilma Banky, iubită în ambele continente deopotrivă, se căsătorește de nenumărate ori în film, cu Ronald Colman. În realitate însă ia de soț pe Rod La Roque, fiindcă nici

dansa n'a putut rezista zâmbetului său curcitor.

Cam tot așa vrea să procedeze Greta Garbo, care mai întâi, ca un fel de repetiție generală, s'a logodit cu John Gilbert.

Și uite colo! Până și Charlie, prietenul nostru Chaplin, tot nu s'a săturat de experiențele pe care le-a făcut cu însurătoarea. Vrea să se căsătorească din nou și anume vrea să ia de soție o colegă tânără, pe Josephina Sunu.

Adolphe Menjou își pleacă elegant capul, pentru a treia oară, sub jugul căsniciei. De

Serbarea a con-
Adolphe Menjou s'a
căsătorit în ziua de
16 Mai în primăria
circumscripției a 16
din Paris.
La întrebarea tra-
dțională a primaru-
lui, Menjou răspunse:
„OUI”. Iar frumoasa
Katherine provocă o-
re: „YES”. Iată un
simbol al cinema-
grafului, arta interna-
țională prin excelen-
ță! După ceremoni-
a primăriei, tinerii

data aceasta pentru Catherine Carver, o californiană șarmantă, din Los Angeles.

Pola Negri între timp a devenit prințesă. Dintr'o contesă Dombstea cum era s'a trans-

Hollywood
Fino senatore apro-
piata căsătorie di-
tre John Gilbert și
reuzulă trageală
de film Greta Garbo.
Între cei doi există
de multă vreme o
dragoste aprindă și
dilecțiune ei s'a
logodit.
John Gilbert și
Greta Garbo au locat
împreună multe filme
de succes.

format într'o prințesă Mdivani și e proprietara norocoasă a castelului Ruell-Seraincourt, de lângă Paris.

Mult iubita stea a ecranului american,

Mae Murray e cumnată cu Pola Negri, căci încă mai de mult s'a căsătorit cu fratele soțului aceleia, cu prințul rus Mdivrani.

Vilma Banky și Rod la Roque și-au petrecut luna de miere în Europa

Pentru soția lui Jaine del Rio și-a vândut întinsa moșie pe care o avea în Mexico și s'a strămutat cu frumoasa Dolores del Rio la Hollywood, ca să nu strice chemării ei.

Acum și Bebe Daniels, odinioară logodnica lui Harold Lloyd, și-a oferit mâna lui Charly Paddock, campion mondial de fugă.

N'ar avea nici un rost să cercetăm dacă toate aceste căsnicii ale artiștilor sunt mai puțin fericite decât cele burgheze. Orice căsnicie este un caz special și e un nou sens să încercăm o concluzie de generalizare.

M. MAGNUS

Epilogul teribilei catastrofe de phosgen, la Hamburg

Toată lumea își amintește desigur, groaznică nenorocire provocată de emanarea unui teribil gaz toxic invizibil, denumit Phosgen, în orașul și chiar împrejurimile Hamburgului.

Cei păgubiți materialmente, cum și familiile victimelor, au dat acum în judecată orașul Hamburg, cerând despăgubiri în valoare de peste 2 milioane mărci-aur.

Leproșii din Lărgeanca

La Lărgeanca (jud. Ismail) se găsește un azil pentru leproși. Lepra este o boală cruntă, care în vremurile vechi a făcut victime nenumărate. Igiena modernă a mărginit mult lățirea leprei. Bolnavii cari capătă pete respingătoare pe față și pe mâini, sunt izolați spre a nu îmbolnăvi pe ceilalți. Leproșii din țară sunt izolați la Lărgeanca. Mai acum trei luni zece leproși din aceștia au fugit din azil. Ei sunt un pericol permanent de infecție și serviciul sanitar a rugat publicul să-i denunțe dacă-i află.

Cu prilejul acestei evadări, un redactor al ziarului Dimineața a vizitat leproseria dela Lărgeanca și a făcut o anchetă printre bolnavi. Dânsul a luat aci o serie de fotografii, pe care le reproducem și noi.

Leproșilor le cad degetele mâinilor. Ilustrația noastră reprezintă doi din acești nenorociți.

Axenia Vărlan, o țărăncă din comun a Fundul Moldovei (Bucovina) a făptuit o serie de crime monstruoase

Ilustrația noastră o înfățișează pe când e escortată la arest

Un grup de leproși

Leprozeria din Lărgeanca

Pagina de literatură

sub conducerea d-lui N. BATZARIA

Prietenele lui Jean-Jacques Rousseau

Pentru cei cari n'au citit „Confesiunile” marelui scriitor, dela a cărui moarte s'au împlinit în luna aceasta 150 de ani, spun că nu există în toată literatura universală spovedanii mai sincere, mai fățiș făcute de cum sunt aceste *Confesiuni*. Nu se cunoaște un alt caz, așa cum a făcut Rousseau, al unui scriitor care să-și fi mărturisit în toată goliciunea lor toate slăbiciunile, toate păcatele, ba chiar și toate viciile, fără să tănuască nimic și fără să caute să mai ușureze întru câțva gravitatea lor.

Și ne previne începând cu cuvintele următoare: „Întreprind ceva ce n'a avut nici odată un exemplu la fel și a cărui înfăptuire nu va avea nici un imitator.”

Vreau să arăt semenilor mei un om în tot adevărul naturii, iar omul aceasta voi fi eu însumi.”

Așa fiind, e natural ca în aceste „Confesiuni” să găsim și toate cunoștințele sale cu sexul frumos, precum și toate aventurile sale de dragoste.

Spun mai întâi că, spre deosebire de mulți alți scriitori, aceste aventuri nu sunt numeroase și mai ales, cu prea puține excepții, se caracterizează prin aceea că au fost, ca să zicem, așa de natură platonice.

Nu pentru motivul că Rousseau ar fi

cut foarte multe femei și a fost deseori amorezat, totuși, precum reiese din *Confesiunile* raporturi de intimitate n'a avut cu trei dintre inele: *M-me de Warens*, *M-me de Larnage*, cu care a avut o aventură de câteva zile și *Thérèse*, cu care Rousseau a trăit, fără să se fi cununat cu dânsa, dela vârsta de 38 de ani și până la sfârșitul vieții sale.

Să ne oprim puțin asupra prietenelor sale, dar pomenind mai întâi unele întâmplări mai caracteristice pentru excesiva sa timiditate.

La Turin are ca stăpână pe *M-me Basile*, o italiancă tânără și bine făcută, al cărei

JEAN-JACQUES ROUSSEAU
gravat după bustul lui Houdon

bărbat lipsea, pentru afacerile sale, cu lunile de acasă.

Rousseau se îndrăgostește din prima zi de dânsa și nici ea nu privește cu ochi răi această pasiune. Rezultatul? Pentru Rousseau cea mai frumoasă și singura amintire este o după amiază, când a stat câțeva vreme în genuchi înaintea ei și a îndrăznit să-i sărute mâna. O îndrăzneală care n'a fost împinsă mai departe.

Tot la Turin se amorozează după aceea de una *M-le Bréil*, un amor din care nu se alege măcar cu sărutatul mâinei.

La Annecy din Savoia, unde locuia la protectoarea și apoi prietena sa, *M-me de Warens*, lui Rousseau îi cade cu tronc *M-le Galley*. Rezultatul? Un sărut de mână din care Rousseau își amintește încântat.

Într'un rând — Rousseau are atunci vârsta de douăzeci de ani — e trimis să însoțească dela Annecy la Friburg, drum de câteva zile în vremea aceea, pe o fată din casa d-nei Warens. În fiecare noapte dorm în aceeași odaie, fata face, cum se zice avansuri.

Rezultatul? Ni-l spune însuși Rousseau: „Am sosit la Friburg tot așa cum plecasem dela Annecy”.

Tristan Bernard desemnat de Sacha Guitry

Cea dintâi femeie cu care Rousseau a avut raporturi intime, a fost *M-me de Warens*.

Câteva cuvinte asupra ei. Elvețiană din orașul Vevay, ea se despărțise de bărbatul său și trecuse dela calvinism la religia catolică. Regele Piemontului *Victor Amedeu* care stăpânea și Savoia, îi acordase o pensie. În schimb, *M-me de Warens*, care se stabilise în mica localitate *Annecy* din Savoia, își luase însărcinarea să facă prozeliti pentru catolicism.

Blondă, mică de statură, grasulie, avea asupra moralei idei foarte bizare. Bună, miostivă, nu prețuia banul, dar nu punea mare preț nici pe ceiace se numește cinste feminină.

Purtarea ei față de Rousseau nu va învedera mai lămurit lucrul acesta.

Când Rousseau, pornind în viața sa de hoinăreală, a cerut și a găsit un refugiu la dânsa, ea era în vârstă de 24 de ani, pe când Rousseau abia împlinise 16 ani. De aceea ea, îi zicea „*Mitelul*” (*mon Petit*), iar el „*Maman*”. Și adevărul e că și raporturile lor au fost de așa natură până ce Rousseau a împlinit vârsta de 22 de ani. Atunci el dădea lecții de muzică la câteva domnișoare.

Elevele sale puteau fi o ispită pentru dânsul și ca să-l scape de această ispită, *M-me de Warens*, convinsă că face o faptă bună, îi propune ea cea dintâi și i se oferă.

În atitudinea aceasta Rousseau nu găsește nimic de blamat, ci, din potrivă, vorbește cu cuvinte de duioșie și de respect pentru „inițiativa” sa, precizând că în adevăr ea l'a scăpat de ispite periculoase.

De asemenea *M-me de Larnage*, cu care călătorind împreună a avut o aventură de câteva zile, nu s'ar fi întâmplat nimic, dacă ea n'ar fi făcut primul pas. Timiditatea îl oprea dela orice gest și mai îndrăzneț, cu toate că, precum am spus, era o fire extrem de pasionată.

Un exemplu despre modul de manifestare a acestei pasiuni, un mod cum nu cred că se mai întâlnește la cavalerii și cuceritorii de inimi din zilele noastre.

Odată, pe când, fiind la masă, *M-me de Warens* pusese în gură o bucată de carne, Rousseau îi strigă: „E un fir de păr într'ânsa”. *M-me de Warens* o scoale din gură, iar Rousseau se grăbește să o înghită el.

Nu era nici un fir de păr, ci vroia să-i arate plăcerea ce simte mâncând ceva din gura ei.

După trecere de ani, Rousseau, în vremea când locuia la Paris, se îndrăgostește de *M-me Houdetot*. Însă această dragoste s'a prefăcut într'un sentiment de respect, când află că inima acestei doamne e dată, unuia, care nu era bărbatul ei.

M-me D'HOUDETOT

De aceea, Rousseau are dreptate când spune că nu era fericit în concluzia amorurilor sale.

M-me DE WARENS

avut un fizic plăcut sau că ar fi fost înzestrat cu un temperament rece și nepăsător față de atracțiile sexului frumos. În adevăr, iată cum ne dă el însuși propriul său portret, atunci când împlinesc vârsta de 16 ani:

„Fără a fi ceiace se chiamă băiat frumos, mă prezintam totuși destul de bine în statura mea relativ mică. Aveam piciorul mic, pulpa fină, un aer degajat, fizionomia vioaie, gura mică, părul negru, ca și sprâncenele, ochii mici și chiar afundați, dar din cari țâșnea cu putere focul ce-mi încingea sângele”.

Cât despre temperamentul lui în privința pasiunilor, iată ce ne spune:

„Am pasiuni foarte aprinse și când mă agită, sunt de o impetuoasă fără păreche. Nu cruț nimic, nu știu ce e respectul, teama sau buna cuviință; sunt cinic, nerușinat, îndrăzneț. Nu există rușine care să mă oprească și nici pericol care să mă sperie, în afară de singurul obiect care mă preocupă, întregul univers nu mai e nimic pentru mine.”

Se grăbește însă să adauge: Toate acestea însă nu vin decât un moment, căci în momentul următor sunt într'o stare de completă nimicire.

Când sunt liniștit, nu e om mai indolent și mai timid decât mine; mă speriu și de o muscă ce zboară.”

Timiditatea, care îl făcea să comită multe stângăcii în societate, nu l-a părăsit toată viața.

Tot acestei infirmități oarecum de naștere se datorește faptul că deși Rousseau în viața sa așa de frământată și vagabondă a cunos-